

Povsod veleizdaja

Nedvomno velik pisatelj Dobrica Čosić že nekaj časa žanje veliko pozornost jugoslovanske javnosti, pri čemer predmet obravnave niso njegove knjige, ampak Čosićeve politične izjave, zabeležene predvsem na hrvaški rovaš. Kaže, da je Čosićeva politična delovna naloga obravnavati položaja srbske manjšine na Hrvaškem. Pri tem je tako marljiv, da je v pogovoru za italijanski časnik *Il Tempo* naše sosedje spomnil, da sta bila Istra in Zadar nekoč njehova. To je seveda nezasišano dejanje, ki bi ga obsodile tudi najbolj okostenele frakcije ustaške in četniške emigracije, saj je doslej med Jugoslavi vseh vrst in prepričanji veljalo, da je sedanja Jugoslavija ozemeljsko kvečjemu premajhna. Da je prevelika, da je nekaj vzela sosedom, pravi samo Čosić.

Ne glede na veliko težo Čosićevih besed za *Il Tempo* so bile reakcije nanje manj ostre, kot bi pričakovali. Izjema pri tem je izjava slovenske partije. Neverjetno mlačno in počasi pa so se odzvali tisti, katerim je bila izjava (poleg Italijanov) najbolj namenjena, torej Hrvatje. Odziv uradnih krogov je bil tako medel, da je *Vjesnik* komentator Rado-

van Stipetić kar naravnost vprašal, »kako je mogoče, da na intervju, ki strelja na Hrvaško, reagirajo samo nižji forumi v SR Hrvaški, medtem ko republiški molčijo, čeprav gre za ozemlje republike, za katero so odgovorni tako politično kot zakonsko«. Stipetić celo meni, da je hrvaški vrh v svojem značilnem molku tokrat prekosil samega sebe.

Molk toliko bolj čudi, ker tisto o Zadru in Istri ni vse, kar je rekel v zadnjem času pisatelj Dobrica Čosić. Na mitingu na Francoski 7 v Beogradu, tam je sedež srbskih pisateljev, je izjavil tudi, »da Srbi v SR Hrvaški že desetletja nimajo takšnih nacionalnih pravic, kot so jih imeli pod Avstro-Ogrsko, sleherni opozarjanje na to resnico pa velja v drugi Jugoslaviji za politični kriminal in velikosrbski nacionalizem«.

Te besede so imele s kasnejšo odpravo dela Hrvaške za *Il Tempo* vendarle tolikšno težo, da se je zbudil tudi hrvaški vrh. Ne sicer najbolj politični in tudi ne najbolj zgoraj, vendar še vedno dovolj visoko, da je imelo odmev. Ivan Fumić, republiški minister za pravosodje in upravo, je v pogovoru za *Vjesnik*

med drugim rekel, da bi imeli tako Čosićev nastop na Francoski 7 kot njegov pogovor za omenjeni italijanski časnik v vsaki državi za veleizdajo, povsod bi se zganili organi pregona, kar pa se pri nas doslej še ni zgodilo«.

To sicer je nekaj, vendar ne veliko. Kaže, da Hrvaške kljub grozljivim obtožbam z jugoslovanskega vzhoda, med katerimi je bila najbolj bogokletna ravno tukaj omenjena predstava Dobrice Čosića, še ni volja v polni bojni opremi stopiti v jugoslovansko arenno, kjer divja predvsem slovensko-srbski metež. Hrvaška se očitno zaveda svoje teže in pomena, vendar v tem trenutku nima ali pa noče imeti toliko jaje (kot bi rekel Janez Stanovnik), da bi odločneje odgovorila na nenehne srbske provokacije. Hrvatje veliko molče tudi zato, ker vedo, da bi razmah sovraštva in nestrpnosti na liniji Zagreb-Beograd v končni posledici najbrž pripeljal do takšnega ali drugačnega izrednega stanja. To pa je eden najbolj zaželenih srbskih ciljev.

Obročuna pa ne bo mogoče odlagati v nedogled, še posebej, ker provokacij ne bo zmanjkalo. Pa naj gre za predlog, naj o spremembah slovenske ustave razpravlja predsedstvo SFRJ (o v senci tankov sprejeti srbski je bilo čisto tiho) ali pa za najnovejšo izjavo Dobrice Čosića. Rekel je: »Ravnodušno čakam, kdaj bom na predlog oblasti SR Hrvaške sedel na zatožno klopi in se zagovarjal zaradi veleizdaje«.

M. BAUER

PODPORA MARKOVIČEVI VLADI — Razveseljivo je, da se je v zadnjem letu v Sloveniji povečalo število obrtnih obratovalnic kar za 3000, nastaja pa preko 300 novih malih podjetij. Bulc je dejal, da podpora ZIS ni dana na odprti račun. Manj ko bo zvezna vlada popuščala pri uresničevanju sprejetega programa, večje bo zaupanje vanjo in obratno. Na sliki: Bulc z gosti med ogledom razstavišča. (Foto: P. Perc)

Malo kapitala za mala podjetja

Marko Bulc odprl 22. mednarodni obrtni sejem

CELJE — Pretekli petek so se odprle duri 22. mednarodnega obrtnega sejma v Celju. Do 17. septembra bo 2196 razstavljavcev iz Jugoslavije in iz 15 držav, pretežno iz zahodne Evrope ter iz ZDA, Kanade in Japonske, na več kot 30.000 kvadratnih metrih razstavnih površin prikazalo številnim obiskovalcem svoje izdelke, znanje, domiselnost in poslovnost.

Celjski sejem je od letos osrednja tovrstna prireditve, torej sejem obrti in drobnega gospodarstva v deželah Alpe-Jadran, kar je priznanje vse bolj strokovnemu in poslovnemu značaju sejma na Golovcu, to pa so hkrati zametki še večjega odpiranja v Evropo.

Ob otvoritvi letošnjega sejma je predsednik slovenske gospodarske zbornice Marko Bulc poudaril, da podjetništvo zahteva pogumne ljudi, ki so pripravljeni tvegati, imajo smisel za inovacije in so jih sposobni tudi uresničiti. Ob tem je opozoril, da pa kapitala za spodbujanje nastajanja malih podjetij nimamo oziroma ga imamo premalo. Pa tudi družbene pomoči za to je premalo. »Prepričan sem, da je za hitrejšo nastajanje malih podjetij sedaj najpomembnejše zagotoviti inicialni kapital v občinah, republikah in bankah. Zato mislim, da se moramo zavzeti, da se sredstva, ki se sedaj z zakonom zbirajo za pospeševanje nerazvitih občin v Sloveniji, nekaj zmanjšana preusmerijo za nastajanje malih podjetij poleg razvojnega dinarja, ki naj bi bil v mnogo večji meri kot doslej namenjen za te namene. Manj razvite občine naj bi seveda imele prednost pri predlaganju tovrstnih projektov in predpravo, da dobijo sredstva zanje.«

Bulc je še menil, naj bi tudi občine in banke del svojih sredstev opredelile za te namene kot rizični kapital, kajti izkušnje v svetu kažejo, da brez tega ne bo mogoče dovolj hitro spodbuditi zasebnega kapitala za take nove naložbe. Brez tega bodo procesi nastajanja novih podjetij mnogo počasnejši kot pa odpuščanje delavcev odvečnih delavcev iz obstoječih tovarn. Bulc je poudaril, da je nujno izenačiti pogoje gospodarjenja med obrtniki in podjetniki na eni strani in na drugi med podjetniki in družbenimi podjetji.

P. PERC

DANA V NOVI PODOBI

MIRNA — Mirenska Dana se letos predstavlja v novi podobi; poleg novega blagovnega znaka je prešla tudi na novo obliko steklenic v velikosti 0,5 in 0,7 litra. V Dani, kjer prejšnjega znaka in steklene embalaže zdaj ne uporabljajo več, pojasnjuje svojo novost kot iskane poti do kupca. Glede sedanje prodaje v tej mirenski tovarni ugotavljajo, da se je zmanjšalo povpraševanje po njihovih sokovih in da je porasla prodaja alkoholnih pijač.

Poraz neke politike

Razplet na zadnji seji slovenskega cekaja, ko so razpravljali o odstopnem pismu člana Franceta Popita, je zdaj znan. Pravzaprav drugačen sploh biti ni mogel, demokracija je na Slovenskem pa tudi v ZK pognala pregloboke korenine, da bi se ji kar tako odpovedali. Treba je celo reči, da se je zadeva razpletla povsem drugače, kot bi se v časih Popitovega »vladanja«, če predpostavljamo, da bi bila takrat sploh možna. Popit ni anatomiziran, CK je preprosto vzel na znanje njegov odstop, argumentirano pa je zavrnil Popitovo argumentacijo odstopa. Treba je tudi reči, da ob objavi Popitovega pisma večina ni mogla verjeti svojim očem. Človek slovenske zime, kot je Popita imenoval zagrebški tednik Danas, mož, ki je bil 20 let nesorni vladar Slovenije po načelu trde roke, ideološke pravovernosti in ozkosti, ki je obračunal z liberalizmom, teokratizmom in še s čim, ki mu očitajo glavne zasluge za škodljivo usmerjeno izobraževanje itd., po mnenju večine zadnji, ki bi lahko očital, kar očita. A če je Popit ostal Popit, je bilo treba zadevo prej ko slej pričakovati, po svoje je morda celo dobrodošla, saj je na eleganten način doživela poraz politika »zdravih« sil.

RAFKO MATKOVIČ, trgovec iz Črnomlja: »Popolnoma se strinjam s Partijcem, ki je zapisal, da Popit odstopa 15 let prezgodaj. Še vedno pa je bolj pozno kot nikoli. S tem Popitovim pismom je stara garda pokazala, kaj bi v resnici rada. Še dobro pa vemo, kako je bilo takrat, ko so imeli oblast Popit in njegovi, zato so sedaj tudi vsi ljudje proti njemu. Po moje so bile reakcije na njegovo pismo preblage.«

JOŽE HABINC, direktor tozda Celuloza v TCP Djuro Salaj Krško: »Čeprav me je pismo Franceta Popita močno prizadelo, sem prepričan, da njegovo pisanje ne bo škodilo niti slovenskemu narodu niti slovenski partiji, kajti demokratična opcija ima tako močno podporo ljudi, da je Popitovo pismo ne more ovreči. To, česar se je partija lotila, so namreč sprejeli vsi. Hkrati nam mora biti vsem jasno, da se v politično delo uvajajo nove metode. Boljševistične partije, monolitne in z eno samo resnico ni več. Pismo pa je najbolj škodilo samemu Popitu, medtem ko koleša zgodovine to pismo ne bo obrnilo.«

ANTON ZUPANČIČ, upokojenec iz Dragomilja vasi pri Metliki: »V svojem pismu ima Popit delno prav, na primer da predsedstvo CK ZKS izgublja ugled, ampak to se dogaja že nekaj let. Marsikdo te prenove tudi ne razume, kaj je novega in boljšega, ni še nihče jasno povedal in pokazal. Popit ima prav tudi, ko pravi, da bi morali več delati z bazo. A v čemer ima Popit prav, bi moral povedati na drugačen način, na sejah. ZK ne potrebuje takih dialogov, marveč več dela. Sicer pa se ljudje na deželi za take stvari ne zanimajo, ker nimajo časa.«

MARJAN SELIŠKAR, upokojenec iz Velikih Malenc, podpredsednik ZZB NOV Brežice: »Menim, da je Popitova poteza narejena neprevidno in v napačnem primerem času. Očitno je za njo velika osebna prizadetost. Težava je v tem, da Popit ni sam, da so z njim ljudje, ki so bili desetletja nosilci politike pri nas, zdaj pa ne morejo sprejeti objektivne kritike te politike. Jemljejo jo povsem osebno, to pa je narobe. Popit ni bil sposoben pretehtati, v kakšnem trenutku začena spor, ki nedvomno prispeva k še večji nestabilnosti pri nas.«

JAKOB ČAMPA, kalilec v Riku Ribnici: »Prav je, da je prišlo do spora in da se zadeve razčistijo, saj po starem, ko smo vse le hvalili, ni možno naprej. Najbolje bi bilo sedanji sistem sesuti in zgraditi novega, boljšega. Stari politiki se hvalijo, kaj so naredili, pa so le dolgove in poskrbeli za svoje otroke. Vse so zafurali in nimajo pravice voditi nas še naprej. Takoj po vojni je šlo kar dobro, zdaj pa je tako, da se že stari borci križajo.«

IVAN MASTNAK, upokojenec iz Sevnice: »Glede Popitovega pisma menim, da opozarja pač na to, da se nekateri iz stare garde težko poslovljajo od položajev in vsega, kar so jim ti prinesli, ko so bili še na oblasti. Po drugi strani to tudi zgovorno priča, kako nekateri bivši oblastniki s Popitom na čelu še niso ali pa nečisto doumeti prenove in demokratizacije slovenske družbe nasploh in tudi Zveze komunistov znotraj nje.«

MARJAN RISTIČ, predsednik OK ZSMS Novo mesto: »Vsakdo se ima pravico odločiti o tem, ali bo sodeloval pri določenem projektu ali ne. Tako tudi Popit — kakorkoli že je sporen njegov življenjski opus. Jasno pa je, da je njegova gesta vmešana v »boj za oblast« znotraj slovenske partije. Partijski veljaki še vedno skušajo odločilno vplivati na dogajanje v družbi. Po drugi strani upam, da so s to gentlemansko odstranitvijo Popita odstranjeni tudi principi in metode političnega dela in vladanja, ki jih je sam posebej bal.«

MIRA BREZOVAR, profesorica zgodovine in sociologije iz ŠentruPERTA: »Popit je bil dolga leta vodilni partijski človek in kaj je naredil? Nekaj let je bil sedaj član CK in če se v tem času ni zoperstavil Kučanovi politiki, potem je tudi sam skrivaj za stanje, ki ga kritizira. Kaj so naredili v Popitovih časih z drugače mislečimi? Zatočki so jih. Kučan pa jih sprejema in je tako v primerjavi s Popitom naprednejši. Očitki, da se vodstvo sedaj obnaša lidersko, so nesmiselni. Ko se pogovarjamo, nihče ne podpira Popita.«

TOMAŽ KAVS, upokojenec iz Kočevja: »Starejši se ne moremo čez noč spremeniti. Smo za liberalizem in demokracijo, ne pa za anarhijo. V vsej Jugoslaviji manjka pravega reda. Sem za red, vse od delovnih organizacij prek občin do najvišjih političnih organov. Tega reda pri nas ni. Zaradi drugačnega mišljenja pa ne bi smel biti pri nas nihče preganjan in kaznovan, posebno ne prekaljeni revolucionarji, kot se dogaja v Vojvodini in delno v Srbiji.«

Pomoč za obnovo uničenih domov

Stanovanjska zadruga Šentrupert je pomagala dvema prizadetima družinama

NOVO MESTO — Po načelu da kdor hitro da dvakrat da, so se v Stanovanjski zadrugi Šentrupert že odločili za pomoč ljudem, ki so utrpeli škodo v poletnih vodnih stihijah v Sloveniji. Zadruga, ki tudi sicer deluje na načelu solidarnosti, je iz sredstev delovne skupnosti (skupaj šteje 20 ljudi v petih enotah, so pa servis za okrog 8 tisoč članov iz vseh štirih dolenskih in sevniške občine) pomagala dvema družinama iz občin Laško in Šentjur pri Celju s 25 milijoni dinarji.

»Da ne bi dajali denarja anonimno na račun, smo se odločili za neposredno pomoč dvema družinama, eni iz laške in eni iz šentjurske občine. Po razgovo-

PRI IZOBRAŽEVANJU SE POZNA DRAGINJA

TREBNJE — Trebanjski Center za izobraževanje in kulturo bi po potrebi odprl oddelek za izobraževanje odraslih za višje razrede osnovne šole, vendar kljub dejstvu, da je v občini nemalo ljudi z nepopolno osemletko, za omenjeno šolanje ni zanimanja. Kar zadeva druge izobraževalne programe, se Center dogovarja z ustreznimi visokoškolskimi ustanovami, da bi v Trebnjem uvedli oddelek druge stopnje pedagoške akademije in komercialne šole. To sezono bodo v Trebnjem predvidoma izvedli jezikovne tečaje za posamezna področja, npr. tečaje tujega jezika za ekonomiste. Kot ugotavljajo v Centru za izobraževanje in kulturo, draginja redči vrste kandidatov za ponujene izobraževalne programe.

Prosimo vas, ukinite nas!

MARIBOR — Če bi to pismo pisal pred desetimi leti, bi začel približno tako: »Ves Maribor je v predreferendmski mrzlici...« In bi celo držalo, saj je od konca leta 1979 do zgodnje pomladi 1980 mestni politični vrh nenehno stopnjeval vzušje za odločilni dan D, ki je napačil 20. aprila tistega leta: za referendum o razdelitvi dotodanje ene mariborske občine v šest novih. Mesto je bilo preplavljeno s plakati, partijski in sezeledejevski funkcionarji so izkoristili vsako priložnost, da agitirajo za razdružitev (ker bo odločanje s tem bliže delovnim ljudem), novinarji zlasti v zadnjih dneh pred glasovanjem nismo počeli več nič drugega, kot pisali samo še o referendumu. Ta je seveda kratko malo moral uspeti.

Slabih deset let kasneje, septembra 1989, štajerska prestolnica v času, ko to pišem, čaka na nov referendum — tokrat na tistega, ki naj bi spet združil, kar je bilo leta 1980

rih v obeh izvršnih svetih in na osnovi ogleda na terenu smo se odločili za družini Pelko iz Breze, ki je bila najbolj prizadeta krajevna skupnost v občini Laško, in Ramšak-Zapušek iz Osredka pri Šentjurju. Družina Pelko ima 8 članov, od tega 5 otrok, ki so še vsi mladoletni. Preživljajo se samo s kmetijstvom, tako da tudi ni možnosti, da bi jim pomagala delovna organizacija. Ravno so preuredili zelo staro hišo in so vsi živeli na seniku; v njem so imeli spravljene tudi večino gradbenega materiala za hišo. V soboto, 18. avgusta, ko so bili popoldne vsi pri maši, je strela udarila v senik in kljub takojšnjemu ukrepanju ljudi je senik z materialom vred pogorel do tal. Namenili smo jim 15 milijonov dinarjev pomoči za gradbeni material, razlaga vodja delovne skupnosti zadruge Alojz Podboj.

V drugem primeru gre za starejša brata in sestro; ta skrbi za bolnega brata. Živela sta v stari hiši ob potoku Kozarica, v kateri sta imela tudi kravo. V neurju se je dva metra širok potok v hipu spremenil v podivjano reko in je zbrisal z zemlje tudi to hišo. Občina je brata in

Alojz Podboj

sestro preselila v barako. Tudi z 10-milijonsko pomočjo Stanovanjske zadruge bosta naredila prizidek k baraki. »Čeprav so ljudje opravili že veliko dela pri odpravljanju posledic teh neurij, je stanje na terenu še vedno tako, da se mora odločiti za pomoč vsak, ki to vidi, četudi je morda nekoliko okleval,« pravi Podboj. Sicer pomoč zadruge tudi z dolenskega konca gotovo ni in ne bo osamljena, kot je tudi prav, da bo ta del Slovenije lahko živel naprej.

Z. L.-D.

REGULACIJA POTOKA GABERNICA

DOBOVA — O posegih v naravo, kot so melioracije zemljišč in regulacije potokov, obstajajo različna in v glavnem nasprotujoča si mnenja. Do njih je prišlo že tudi v brežiški občini, kjer si kmetijstvo po eni strani želi pridobiti in čimbolj usposobiti obdelovalna zemljišča, po drugi strani pa se že oglašajo tudi tisti, ki vidijo v takih prizadevanjih nepopravljive posege v močvirni življenjski prostor. Tega je precej tudi na Dobovskem polju, kjer pravkar regulirajo potok Gabernico, ki bo v posegih dobil široko strugo, vendar se še ne ve, kaj bo pomenila za biosistem ob vodi.

• Država mora delovati javno, da bi državljani lahko živeli zasebno. (Milan Meden)

NOVI DEVIZNI TEČAJI

država	valuta	tečaj	Tečajna lista št. 174 z dne 11. septembra 1989		
			za devize, efektivno, čeke, kreditna pisma	in poštne nakaznice	prodajni
Australija	a. dolar	1	23492	23527	23562
Avstrija	šiling	100	218877	219206	219535
Kanada	dolar	1	25942	25981	26020
Danada	krona	100	396471	397067	397663
Finska	marka	100	684963	685992	687021
Francija	frank	100	457320	458007	458694
ZR Nemčija	marka	100	1540567	1542881	1545195
Grčija	drahma	100	18025	18052	18079
Irska	funt	1	41514	41576	41638
Italija	lira	100	2151	2154	2157
Japonska	jen	100	20817	20848	20879
Kuvajt	kv. dinar	1	101886	102039	102192
Nizozemska	gulden	100	1367007	1369061	1371115
Norveška	krona	100	424187	424824	425614
Portugalska	escudo	100	18619	18647	18675
Švedska	krona	100	458137	458825	459513
Švica	frank	100	1784754	1787435	1790116
V. Britanija	funt	1	47303	47374	47445
ZDA	dolar	1	30750	30796	30842

Kmetijstvo

VODNIK V KUPČIJI

Prvič nova rubrika

• Odkupne in prodajne cene živine, poljskih in sadja v M-Agrokombinat Krško

Tu odkupujejo mlado pitano govedo samo za meso, cene pa so take: MPG ekstra kvalitete plačujejo po 65.000 din kilogram, 1. klaso po 64.000 din, 2. klaso po 63.000 din, izven klase pa po 60.000 din. Prodajalec ima možnost odkupa polovice po ceni 114.000 din za kilogram: prva polovica je za 55 odst. cenejša, zadnja za 45 odst. dražja. Odkupujejo tudi prašiče po 45.000 din kilogram, polovice brez glave, nog in kože pa prodajajo po 115.000 din kilogram. Te cene bodo veljale teden dni.

Prišli so tudi odkupovati sadje, krompir, čebulo, česen in zelje. Jabolka prvega razreda jonagold, goster in idared bodo plačevali po 7.000 din, prodajali pa po 11.000 din bruto — neto. Jabolka drugega kakovostnega razreda zlati delišes in jonata bodo odkupovali po 5.000 din, prodajali pa po 9.000 din. Krompir bodo odkupovali po 5.000 din in prodajali po 7.000 din, čebulo po 2.600 oz. 5.000 din, česen po 7.800 oz. 13.000 din, zelje pa po 3.000 din oz. 5.000 din. Ozimnico bodo začeli prodajati v svoji hladilnici v Žadovinku 18. septembra.

Cene grozdja še niso določili, vendar bodo v skladu z ostalimi plačevali kilo grozdja po 15.000 do 16.000 din.

• Odkupne in prodajne cene v KZ Krka, Novo mesto

V KZ Krka veljajo cene za odkup živine od 12. septembra dalje in so sledeče: ekstra klasa mesa plačujejo po 78.571 din, sicer pa je kilo žive teže te klase po 44.000 din, 1. klaso po 42.000 din, 2. klaso po 41.000 din in meso izven klase po 40.000 din. Kot pravojo v KZ Krka, tu ni velike ponudbe prašičev, vendar jih plačujejo po 40.000 do 45.000 din kilogram žive teže. Svinjske polovice pa prodajajo po 8.200 din, vendar bodo cene teh polovic že pridojni teden precej višje.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 155 prašičev, starih do 3 mesece, in 37 starejših. Mlajših so prodali 97, in sicer po 50.000 do 55.000 din kilogram žive teže; starejših pa 16, in to po 50.000 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Asulox za orlovo praprot

Ponovimo po inž. Mucku: paša je v vsakem pogledu najbolj ugoden način prehrane. Žal njeno vrednost sčasoma precej zmanjšajo pleveli na pašnikih, ki se namnožijo ob enostranski rabi travne ruše, kjer kravjemu gobcu ne sledi kosa. To se dogaja predvsem v hribovskih predelih, kjer je travnat svet že tako ogrožen od gozda in manjvredne podrasti, manjka pa močnih mladih rok, ki bi opravile mehnično čistilno košnjo, kadar bi bilo treba. Pašna živina na pašniku odbira bolj slastne rastline, ob strani pa pušča manjvredne, ki se v rasti krepijo in širijo. Neoskrbovan pašnik postaja tako vse slabši in vse bolj zapleveljen. Poznamo absolutne plevelce, ki se jih žival izogiblje in ki povzročajo zdravstvene motnje, ter pogojne plevelce, ki jih živalna žre v določeni razvojni fazi. Med prve štejemo na primer jesenski podselek, volčji bob, belo čmeriko in predvsem zelo razširjeno orlovo praprot, nadlogo skoraj vseh naših hribovskih pašnikov. Absolutni plevelci so tudi alpska kislica, navadni gladež, osat, kopriva, torej rastline, ki jih živali ne morejo uživati že zaradi njihove bodičave ali robustne zunanosti. Med druge, pogojne plevelce štejemo na primer veliko krebujlico in topolistno kislico.

Kako bi se znebili vseh teh neželenih rastlin, ne da bi za to potrebovali veliko dela in truda? Bi slo s herbicidi? To proučujejo zdaj mnogi strokovnjaki in ugotavljajo, da je uporaba herbicidov na pašniku mnogo bolj zahtevna kot na njivi, kjer imamo opraviti samo z eno kulturno rastlino. Dosegli so že prve rezultate, in sicer z uporabo herbicida zoper orlovo praprot.

• **GRE TUDI BREZ HERBICIDA** — Že doslej so priporočali orlovo praprot, ki ima po nekkih raziskavah celo kancerogene lastnosti, zatirati z nekaterimi agrotehničnimi ukrepi; sem prštevamo predvsem dognojevanje in apnenje tal. Orlova praprot se pač širi v osiromašenih in kislih tleh. Obnese se tudi paša starejše živine, ki z gaženjem zavre rast praproti. Seveda s tem tvegamo, da se živina zastrupi, če poje večje količine plevela.

našo najbolj nevarno in razširjeno pašno plevelno rastlino, ki povzroča zastrupitve, obolenja vimena ipd.

Najzanesljivejšo sredstvo za zatiranje orlove praproti je asulox, kemični pripravke, ki ga priporočajo tudi za uničevanje ščavja, plevela z dušikom pregnojenih travnikov in pašnikov. Odmerek mora biti precej velik, 10 do 12 litrov na hektar ob uporabi 800 l vode. Za škropljenje velja izbrati najprimernejši čas, ko je orlova praprot bolj občutljiva, to pa je tedaj, ko so listi popolnoma razprti, da lahko použijejo večjo količino herbicida.

Inž. M. L.

Bolezni živali prihajajo z juga

Za številne kužne bolezni živali so krivi prekupčevalci iz južnih republik — Tuberkuloza goveda v okolici Smarjete? — Nevarna kužna bolezen konj

NOVO MESTO — Še spomladi je kazalo, da bo steklina vnovič pokazala zobe, kajti število obolelih živali je neprestano naraščalo, danes pa so si mnogi vendarle oddahnili. Po ugotovitvah veterinarske inšpekcije novomeške uprave inšpekcijskih služb je te bolezni precej manj, se pa zato pojavljajo druge, nič manj nevarne in nalezljive.

V novomeški občini je še zmeraj najti primere nevarnih kužnih bolezni domačih živali, omenimo na prvem mestu govejo tuberkulozo, ki je nevarna tudi za človeka. Letos so veterinarski inšpektorji na območju Smarjete odkrili tri primere obolelih živali, kjer obstaja sum za TBC. Dokončna diagnoza bo znana šele te dni, kajti za obolelo govedo je odreden prisilni zakol. Nevarna kužna bolezen se pojavlja tudi pri konjih. Gre za bolezen, imenovano IAK, ki je skoroda zanesljivo v naše kraje prišla iz južnih republik. Primere obolelih

živali je najti ne le v krajih ob Kolpi, kjer trgovina z živalmi najbolj cvete, pač pa so jih odkrili tudi na šentjernejškem sejmišču. Naj torej kmetom ne bo odveč nasvet, naj se izogibajo kupčij s preprodajalci iz južnih republik, ki za živino največkrat nimajo niti najnujnejše zdravstvene dokumentacije, kaj šele potrdil, da gre za zdravo žival, s cepljenji zaščiteni pred boleznimi.

In ko smo pri prekupčevalcih: še največji problem so preprodajalci s prašiči. S tovarnjaki, naloženimi z živino, se vozijo od vasi do vasi, tam prodajajo

odojke brez sleherne zdravstvene dokumentacije ali pa z zastarelo in neustrezno dokumentacijo. Kmetje potem bentijo, ker jim kupljeni prašiči že po nekaj dneh krkujejo, toda pomoči ni več. Tudi zaradi pomanjkljive zakonodaje. Odlok namreč le na sejmiščih prepoveduje prodajo živine brez ustreznih papirjev, za potujoče trgovce ta prepoved ne velja. Inšpektorji so tako brez moči, največ, kar lahko naredijo, je, da kmete na nevarnost opozorijo. Žal, se za to le redki zmenijo.

B. B.

KMEČKA ZVEZA IMA ŽE NAD 25.000 ČLANOV

Od ustanovitve maja lani se je slovenska kmečka zveza organizacijsko močno razširila: deluje že nad sto krajevnih, občinskih in regionalnih odborov, članov pa je že nad 25.000. Še vedno pridobivamo nove, ustanavljajo pa se tudi nove podružnice. V tem času je dala kmečka zveza vrsto pobud za spremembo kmetijske politike in zakonodaje ter se tudi borila za višje cene in podobne zadeve, ki zadevajo kmeta. Mislim, da je velika večina kmetov sprejela kmečko zvezo za svojo avtentično stanovsko organizacijo in ji priznava, da se v resnici bori za njihove interese. (Prof. dr. France Zagožen, podpredsednik Slovenske kmečke zveze, v intervjuju za Novi tednik Celje)

PRIDELEK HMELJA MANJŠI IN SLABŠI

BREŽICE — Hmeljišča Agrarie iz Brežic so te dni že povsem opustela, saj so delavci proti koncu preteklega tedna obrali še zadnje najbolj pozne sorte v nasadih. Agraria razpolaga trenutno s 33 ha hmeljišč, medtem ko na preostalih osem in pol hektarjih poteka prenova. Proizvodnja hmelja na teh površinah je bila v preteklih letih zelo rentabilna in je dajala kvaliteten pridelek. Kar okrog 95 odstotkov vsega hmelja so v običajnih letinah prodali v prvem kakovostnem razredu in ga v veliki meri preko Hmezada tudi izvažali. Letos kaže z letino hmelja precej slabo. Povprečna kakovost pridelka je slabša kot lani, za povrh pa je hmelja tudi manj.

- V vinu je zdravje in bolezen kakor v rožah med in strup.
- Pij ga le, pij, ali pameti ne zapij. (Ljudska modrost)

Slovenija Moja dežela.

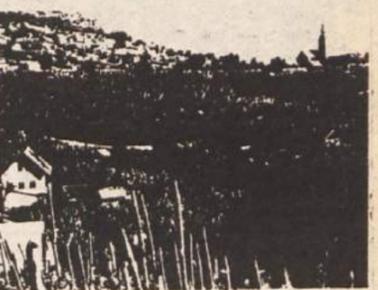
Razkorak med cenami boli

Pri Bizjakovih, prašičerejih v Zavrtaču

ZAVRATEC — »Mislim, da ni pravično, da bi tolikšna razlika v ceni za osemenjevinje krav in plemenstih svinj. Za osemenitev krav je treba plačati 37, za osemenitev svinje pa okrog 13 starih milijonov. Pri tem pa moram poudariti, da je zanesljivost osemenitve plemenstih svinj, ki jih kmetje že leta vozijo k nam celo iz Leskova, Škocjana, Nemške vasi in drugih krajev sosednjih občin, zelo velika.« Pravi 32-letni kmet Drago Bizjak iz Zavrtača 5 v sevniški občini.

To, da imajo pri Bizjakovih kvalitetne merjase je že dolgoletna tradicija, še izpred zadnje vojne. Vedno imajo dva, enega za pripust, enega pa rezanega. Včasih, še nekaj časa po vojni, so imeli tudi bika za naravno osemenjevinje krav. Osemenjevinje je na skrbi matere, čeprav seveda na 18 ha veliki kmetiji kakšne večje specializacije dela le ne more biti. Bizjakovi imajo tudi sami pet plemenstih svinj in se ukvarjajo s tako imenovano fazo prašičereje. V hlevu imajo še 9 krav. Navkljub temu da se

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Zdaj bo čas za oznako jalovih trt

Vinska trta je podvržena morfološkim in s tem v zvezi tudi gospodarskim spremembam. Iz izkušenj vemo, da imajo mnoge sorte vinske trte, zlasti tiste, ki so najbolj razširjene, v morfološkem oziru zelo različne lastnosti in da se te lastnosti v življenjski dobi trte spreminjajo. Te spremembe imajo zlasti gospodarske posledice, ki se nanašajo na rodnost in kvaliteto grozdja. Tu so spremembe zelo velike in so večkrat posledica naravnih katastrof, kot so pozeba, toča, močan pojav boleznih, neustrezna oskrba in podobno.

V letošnjem za vinski trto neugodnem vremenu so negativni pojavi glede rodnosti in razvitosti grozdja bolj vidni in močno izstopajo pri mnogih sortah trte. Številne trte v vinogradu, ki so pozimi leta 1985 pozele do tal in so poglone mladike pri korenju, iz katerih smo vzgojili novo deblo, so zlasti letos ostale brez grozdja, so jalove, čeprav imajo lepe zelene rozge. Te močne trte zapeljejo na pomlad rezaca, da jih ne krči, in namesto krčenja jih ponovno obremenijo z rodnim lesom. Toda kljub obremenitvi v bodoče taka trta ne bo rodila, ponovno bo poglone lepe mladike brez grozdja. Tako iz leta v leto puščamo v vinogradu na videz lepe, toda nerodne, jalove trte.

Jalove zmanjšujejo pridelek
Na Dolenjskem bolj, drugod manj prevladujejo mali vinogradi

niki, ki želijo na svoji krpci vinograda pridelati čimveč. Od tednja po trtnih sortah, ki bogato rodijo (žametovka, kraljevina, plavec). Pri tem ni vinogradniki bolj malo ozirajo na kakovost pridelka. Te sorte so pa najbolj podvržene opisanim morfološkim spremembam, zato je med njimi še večje število jalovih trt. Jalove trte občutno zmanjšujejo skupni pridelek v vinogradu.

Letos jalovke posebno izstopajo pri kraljevini, kar je delna posledica zimske pozebe iz leta 1985 in delno 1988. Pri žametni črni letos močno izstopa (je dobro vidna) virusna obolelost rdečenja in zvijanja listov. Te virusne bolezni ni mogoče zdraviti, kljub primernemu nastavku grozdja po tej bolezni napadene trte počasi hirajo in se v 2 do 3 letih posušijo. Prestreljenost grozdja pri rumenem plavcu in šiponu ostaja pri nekaterih trtah v nasadih že kar stalna. Tudi laški riling je letos ponokod odpovedal, čeprav je vrsto let bil med najbolj odpornimi trtami. Pri tej sorti (zlasti letos) najdemo med rodnimi trtami mnogo zakrnelih, slabo ravnih in malo rodnih trt, ki po izkušnjah počasi hirajo. Tako pri tej sorti letos velja, da tudi dobre lastnosti niso trajne.

Negativna selekcija

Pred trgatvijo je najbolj primeren čas, da vinograd pregledamo od trsa do trsa (v malem vinogradu je to izvedljivo) in pri tem s trakom ali oljno barvo označimo vse jalove, pa tudi shirane, krmežljive in po virusu močno prizadete trte. Le tako jih bomo spomladi pri rezi lahko izločili, posekali in jih kljub lepim rozgam ne bomo več puščali v vinogradu. To delo imenujemo negativno odbiro (selekcijo); izvaja naj jo vsak vinogradnik, zlasti pa mali vinogradniki, za katere je še posebej pomembno, da jim vsaka trta rodi.

Ko jih bomo spomladi posekali, bomo izkopali večjo jamo in na mesto izkrcene trte posadili cepljenko ustrezne sorte. V jamo bomo dali večjo zalogo hlevskega gnoja, da bo trta čimprej zrasla in rodila. Preceppljanje takih trt ni zanesljivo in se delo s preceppljanjem zavleče ponavadi dalje, kot pa traja rast zanesljivo posajene ustrezne cepljenke.

T. DOBERŠEK

Ivan Kovačič

Bo po želji: bikec ali telička

Zarodku se bo dalo ugotoviti spol

Kot smo na tej strani že pisali, v nekaterih razvitih zahodnoevropskih deželah na veliko presajajo goveje zarodke in s pomočjo te metode povečujejo uspešnost živinoreje. Kravam z vrhunskimi proizvodnimi zmogljivostmi dajejo celo hormone za povečanje števila jajčec v jajčnikih, jih umetno osemenijo, nato pa zarodke brez kirurških posegov odvzamejo in vsadijo v maternice krav prejemnic.

Ker pa je z rejskega stališča zelo pomembno, kakšnega spola je tele, so si znanstveniki inštituta za uporabno biologijo na znani univerzi v Yorku v severni Angliji zadali nalogo, da bodo izpolnili metodo za ugotavljanje spola zarodka še pred vsaditvijo v kravo, tako da bo uporabna v vsakdanji praksi. Pričakujejo, da bo to zelo povečalo prirejo mesa in mleka ter s tem zvečalo donosnost v živinoreji.

Zaenkrat so na dobri poti, čeprav preizkušanje zahteva nekatere najpreznejše meritve, ki si jih v nekdanjem raziskovalnem delu niti zamisliti ni dalo. Premer zarodka znaša komaj desetinko milimetra, a ima že svoje fiziološke potrebe, ki jih je treba izmeriti in ki se pri spolu razlikujejo. (Tehnične in tehnološke informacije)

-n

ZORA IMA TROJČKE — Pri Sajatovih v Dolnjem Karteljevem ne pomnijo, da bi imela v njihovem hlevu katera od krav dvojčke, pred mesecem dni pa jim je krava Zora povrgla celo trojčke. Na svet jim je pomagala kar sama. Gospodar Lojze je samo gledal in se čudil. Z večer je imela pri sebi prvo tele, zjutraj pa še dve. Prvo je bilo nekoliko večje, danes, po mesecu dni, pa ni več razlike. Le eno vime si morajo sposoditi pri sosednjih jaslih, saj ima Zora za tri požeruhe premalo svojega mleka. (Foto: J. Pavlin)

Drago Bizjak

nese kakšen dinar. Če bo v kmetijstvu slo tako naprej, si bo moral sam poiskati kakšno službo.

P. P.

CVIČKA GRE MNOGO MANJ

BREŽICE — Cviček predstavlja danes 40 odstotkov v pridelavi posavskih vin v delovni organizaciji Slovin »Bizelsko-Brežice«. Tehnologija pridelovanja je zelo zahtevna in draga ter drugod po Jugoslaviji ni običajna, saj je prilagojena zorenju kiselkastih vin, ki so še posebno občutljiva. Pridelava oz. prodaja cvičke je v nekaj letih močno padla, kar pripisujejo bistvenemu zmanjšanju povpraševanja po rdečih vinih na tržišču. Toda čeprav se je moda ozrla po belih kapljici, se na domovih vinogradnikov vsak dan vendarle preči precej cvičke.

Arondacije: nič novega pod soncem

Kaj so priporočale Novice pred 135 leti

Nihil novi sub sole, so rekli Latinci. Nič novega pod soncem, ponavljamo za njimi, ko prebiramo, kako so ljubljanske Novice pisale o nujnosti arondiranja zemljišč pred 135 leti, natančno 3. junija 1854.

Arondiranje je zlozba zemljišč. Kmetovalec bi se moral zares vsvojo pametjo kregati, ako bi ne hotel spoznati, da je bolj imeti svoje polje skupaj, kakor raztreseno, tu eno njivo, daleč preč drugo in spet v drugem kotu tretjo in tako dalje. Če je posestvo lepo vkup zloženo, je gotovo na vsako stran večji dobiček.

Zoper tobi utegnili kdo reči: ni vsaka zemlja za vsak sad, torej je bolje, ako imamo kos sveta na bolj peščinem, drug kos na ilovčni zemlji: tam pridelujemo to, tukaj ono, in tako vsega kaj. Kdo drugi bi utegnili reči, če mi toča polje-pobje, mi bo pobila vse, če imam vse na enem kupu: če imam pa tukaj nekaj, tam nekaj, mi ostane vsaj to ali ono.

Ako bi ti ugovori veljali, bi si nazadnje kmetovalci morali želeti križem sveta svoja zemljišča imeti, ravno tako tudi poslopja, da ne pogori vse, ako se primeri, da ogenj vstane na enem mestu.

Dobiček, ki nam ga prinašajo vkupje ležča zemljišča, preseže vse drugo. In kakšne so koristi od zloženih zemljišč? 1. Na večjem vkup ležečem zemljišču se da bolje gospodariti, kakor na raztresenih kosih; 2. Na delu z vprežno živino se da veliko prihraniti časa in truda; 3. Prihrani se tudi pri delu s posli in najemniki; 4. Koliko poljskih mej in griv ne bo treba, če bi zemljišča enega gospodarja skupaj bile, koliko rodovitne zemlje več bi se potem obdelovalo; 5. Skup ležča zemljišča ostanejo vedno bolj v rokah enega gospodarja. Težko se bo gospodar pripravil njivo od arondiranega zemljišča prodati.

Komentar k temu res ni potreben.

Bo podjetje rešilo vse težave?

Izguba v Iskri Hipot, čeprav naročil več od proizvodnih možnosti — Hipot, Upori in tozd v Kostanjevici se pripravljajo na skupno podjetje

ŠENTJERNEJ — Medtem ko je nekaj let za slabšega od obeh tozdov Iskri delovne organizacije Elementi za isto tovarniško ograjo v Šentjernej veljal tozd Upori, ki se je od leta 1986 otepal z izgubo, se je stanje letos, vsaj po finančnih rezultatih, obrnilo. Prvo polletje so Upori zaključili brez rdečih števil, medtem ko je 725 zaposlenih v doslej boljšem Hipotu prigrisodarilo za dobrih 20 milijard dinarjev izgube.

»Do tega so pripeljale razmere na trgu,« pravi direktor Hipota Franc Baznik. »Velik del primanjkljaja je iz naslova financiranja, gre za problem neplačevanja, svojih sredstev pa imamo

• »V novem podjetju bodo posamezni programi organizirani v profitne proizvodne enote z vsemi funkcijami, ki jih proizvodnja mora imeti od razvoja naprej, poleg teh pa bodo vse strokovne funkcije, ki jih potrebuje podjetje. Takšne službe delovne organizacije so bile doslej dokaj odmaknjene od šentjernejških problemov, tako da smo marsikaj že delali sami kljub njim in bo »prehod« lažji,« pravi Baznik. Vezi s staro delovno organizacijo bodo potem le poslovne, pogodbene. Potrebujejo še nekaj investicijskih vložkov, predvsem za povečanje kapacitet za izdelke, kjer kasneje s proizvodnjo. Projekt že čaka v banki, računajo tudi na razvojni dinar. Na srečo pa imajo novo, sodobno opremo in tudi sposobne kadre, za katere pa bi morali zagotoviti motivacijo z boljšimi plačili.

premalu. Zelo je tudi zmanjšana prodaja izdelkov na domačem trgu, saj je tri četrtine prihodka ustvarimo z izvozom, ki je praktično ves konvertibilen, za prihodnje leto pa se dogovarjamo tudi za okrog 3 milijone dolarjev izvoza v Sovjetsko zvezo, da nadomestimo sušo na domačem trgu. V prvem polletju smo izvolili za 2,7 milijona dolarjev. Znano pa je razmerje med gibanjem tečaja in inflacije pri nas. Že tu je razko-

rak, večje od inflacije pa je tudi povečanje cen domačih reprodromaterialov. Pri nas precej uporabljamo domači material smo v začetku leta dobili po svetovni ceni, zdaj je ta dvaipolkrat nižja od tiste, po kateri material plačujemo mi. So seveda tudi notranji problemi. Precej bolj ugodne rezultate bi dalo hitrejše obračunavanje zalog, ki so veliko breme. Dejanski izhod pa je v tem, da poiščemo še več kupcev za naše izdelke predvsem v tujini — to sicer intenzivno delamo že dalj časa —, čeprav delno le vidimo rešitev v novi pogodbi Iskre s Siemensom za nove telekomunikacijske sisteme.

S proizvodnim programom, ki ga imajo sedaj v Hipotu, so sicer v koraku s

svetom in izdelkov pravzaprav ni težko prodati. V okviru tega programa pa stalno uvajajo še nove izdelke. Razen na posameznih manjših delih imajo večino dovolj naročil in celo kasneje s proizvodnjo, ki pa zaradi vsega omejenega zaenkrat ni dovolj donosna.

Poleg iskanja oblike financiranja poslovanja, ki bo omogočila pokritje mesečnih finančnih zahtev s tekočimi prihodi (izgubo naj bi pokrili v lepših časih), je sedaj glavna skrb v šentjernejških Iskrach preoblikovanje v podjetje. O tem se bodo odločali na referendumu konec septembra. Iz Uporov, Hipota in tozda v Kostanjevici bo nastalo novo podjetje in predvidevajo, da bo po eno do dveletnem prehodnem obdobju, ko bo treba zategniti pas, delo za vseh okrog 1.500 ljudi, ki so sedaj zaposleni v teh tozdih.

Z. L.-D.

Zahtevajo rehabilitacijo

Novomeško mladinsko vodstvo o razpletu tako imenovane gradbene afere in o nadaljnjih postopkih

NOVO MESTO — Gotovo je le naključje, da je o novomeški gradbeni aferi oz. o njenem razpletu v ponedeljek, 11. septembra, kot prvo od novomeške politične oblasti razpravljalo predsedstvo občinske konference ZSMS. Ta je namreč imela pred dobrima dvema letoma vseskozi od sporočila o sumu storitve kaznivega dejanja do odstavitve predsednika občinske skupščine Boštjana Kovačiča in predsednika zbora združenega dela Jožeta Preskarja drugačno stališče od uradnega, skoordiranega med družbenopolitičnimi organizacijami in vodstvom skupščine. Mladina je pozivala na strpnost in zahtevala, da se z moralopolitičnimi ocenami in ukrepi počaka do sodnega epiloga.

Člani predsedstva so v ponedeljek v živahni razpravi soglašali, da ostajajo pri takratnih ugotovitvah. Vztrajali bodo (v okviru SZDL in skupščine), da je sedaj treba nadaljevati od izjave Nika Riharja na skupščinski seji 2. junija 1987, ko se je zavzel za politično rehabilitacijo takrat odstavljenih, če se izkaže, da so nedolžni. Za to le opravičilo v skupščini z dodatkom, da lahko delajo

• **Predsedstvo OK ZSMS Novo mesto je razpravljalo tudi o odnosih v zvezi z mladinskim vodstvom po zadnjih dogodkih, ko je bilo prepričano, da bi glasovali o slovenski pobudi, ali naj glasujejo o žaljivem nastopu kosovskega predstavnika pred meseci ali ne. S tem so bila kršena celotna statutarna pravila. Novomeški mladinci obsojajo tako ravnanje, ko se legitimnemu delu ZSMJ jemlje beseda in povsem podpirajo slovenske predstavnike in njihovo ravnanje ter odločitev, da je delovanje v zvezi zaenkrat »zamrznjeno«.**

naprej, po mnenju mladinskega vodstva ni dovolj, popolna rehabilitacija je še kaj drugega. Vztrajali bodo na ustanovitvi »neodvisne« komisije v občni skupščini, ki bo vso zadevo še enkrat temeljito proučila.

Čeprav razumejo, da družbenopolitične organizacije in njihovi predstavniki branijo svoja takratna stališča in postopke, pa mladinsko vodstvo meni, da so vsaj nekatere izjave v sredstvih javnega obveščanja v zadnjem času nesprejemljive, primer izgubljanja spomina, pa tudi primitivno obračunavanje s pozicije oblasti s posamezniki, na primer z Bojanom Finkom.

Govorili so tudi o v tisku napovedanem odstopu Francija Šalija, sedanje-

ga predsednika občinske skupščine. Mladinci menijo, da vrnitev v prejšnje stanje tudi tu ni možna, ne nazadnje zato, ker ima Šali kot novomeški župan svoj mandat, za katerega ga je skupščina ponovno izbrala po izteku Kovačičevega. Mislijo celo, da bi odstop celo zameglil nekatere stvari,

Z. L.-D.

Prvi gostje iz Langenhagna

Osebo priporočilo najboljša reklama — Prva skupina iz prijateljskega mesta obeta že v Dol. Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE — Prejšnji teden so v Zdravilišču Dolenjske Toplice sprejeli prvo skupino gostov iz Langenhagna, zahodnonemškega mesta iz bližine Hannoverja, ki tesno sodeluje z Novim mestom. Skupina je štela 37 članov, v glavnem upokojeincev, vodila pa jo je predstojnica langenhagenskega društva za delavsko vzajemnost Anneliese Rudolph. Z njo sta bila tudi podpredsednik društva Dieter Wurl in tajnica Rosemarie Barke.

Društvo ima v Langenhagnu približno 900 članov, ukvarja pa se v glavnem s socialno dejavnostjo, pomočjo ogroženim družinam in posameznikom, skrbi za varstvo otrok, starejših občanov in tistih, ki so potisnjeni na rob nemškega blagostanja. Njegovo dejavnost podpira z dotacijami država, precej sredstev pa zbira tudi z dobrotelnimi prireditvami, prostovoljnimi prispevki in s članarino. Podobnih društev je v Zahodni Nemčiji še precej.

Enotedensko bivanje v Dolenjskih Toplicah so člani društva izkoristili predvsem za oddih in za spoznavanje naravne in kulturne dediščine prijateljskega mesta in njegove bližnje ter daljnje okolice, seznanjali pa so se tudi s tem, kako je pri nas poskrbljeno za starejše občane in upokojeince. Tako so obiskali Dom starejših občanov v Smihelu, s katerim so že prej navezali prijateljske stike in mu dali nekaj prispevkov, pa tudi tokrat niso prišli praznih rok, saj so pripeljali s sabo večnamenski kuhinjski planetarni mešalec, ki bo kuhinji v domu kaj prav prišel. Povabili so predstavnike Doma, upokojejskega dru-

- Nihče ne toži zaradi tujega zobobola, nihče se ne pritožuje nad hudim minulih stoletij. (Unamuno)
- Ni bolj prostašega govornišva, kot je politično govornišvo. (Unamuno)
- Domovine, resnične domovine ne more biti tam, kjer se državljanje ne brigajo za politična vprašanja. (Unamuno)

B. Andrijaniču podelili prvo kristalno vrtnico

Priznanje za pionirsko delo v turizmu

NOVO MESTO — Predsedstvo Dolenjske turistične zveze je sklenilo, da podeli prvo kristalno vrtnico kot najvišje zvezino priznanje za zasluge pri razvoju dolenjskega povojnega turizma mr. ph. Borisu Andrijaniču, dolgoletnemu direktorju Tovarne zdravil Krka.

Boris Andrijanič je bil eden prvih, na področju turistične obnove in najaktivnejši že od prvih povojnih časov do danes. Bil je spodbudnik ponovnega povojnega delovanja Turističnega društva Novo mesto, njegov dolgoletni predsednik, iniciator ustanovitve predhodnice Dolenjske turistične zveze, ki se je imenovala Stalna turistična konferenca za Dolenjsko in Kočevsko, in ustanovitelj Dolenjske turistične zveze, ki je pod njegovim večletnim vodstvom dosegala vidne rezultate. Mr. Boris Andrijanič je zaslužen tudi za obnovo gostinsko-turističnih objektov, kot so: kompleks Hotela grad Otočec, Zdravilišča Dolenjske in Šmarješke Toplice, objekta gostišča Na Loki, za ohranitev pred propadanjem gradov Hmeljnik, Struga in Stari grad. Poleg tega je Dolenjsko kot turistično pokrajino predstavil ne le v naši domovini, ampak tudi onstran meja.

S čim in kako drago se bomo to zimo grel

Vplačila za drva še sprejemajo — Premoga in kurilnega olja dovolj

NOVO MESTO — Približuje se jesen in hladna zima ter s tem čas, ko je treba kupiti kurjavo. Pozanimali smo se, koliko stanejo drva, premog in kurilno olje in koliko imajo tega še na voljo.

Vodja komerciale v novomeškem Gozdnem gospodarstvu Ludvik Starič je povedal, da prodajajo drva na petih prodajnih mestih: v Novem mestu, Straži, Podturnu, Črmošnjicah, Črnomlju in Trebnjem. V Novem mestu so sprejemali naročila za drva že od januarja naprej, zato teče dobava drv pri njih že vse leto. Trenutno morajo drva dostaviti še 200 naročnikom. Kupec drva plača po sprejemu. En kubik bukovih drv to je poldrug »meter«, ki sodijo v prvi kakovostni razred, stane 1.060.000 din, kubik bukovih drv drugega razreda pa 900.100 din. Na voljo imajo še trde listavce; kubik prvega razreda stane 816.000 din, kubik drugega pa 679.000 din.

V Podturnu in Črmošnjicah bodo začeli sprejemati vplačila za drva konec tega meseca, v Črnomlju pa jih že sprejemajo. Nekako v desetih dneh po vplačilu jih stranki dostavijo na dom. V Trebnjem pa kupci plačajo drva šele, ko jih sprejmejo. Najmanjša količina drv, ki jih gozdarji dostavijo na dom, je 8 metrov, v ceni drv je vračunan tudi prevoz do 12 kilometrov oddaljenosti.

Zadnja leta ljudje že pred zimo poskrbijo za kurjavo, tako da tudi gozdarji laže oskrbijo z drvni vse stranke. V Gozdnem gospodarstvu v Novem mestu so nam povedali, da se število naročnikov na drva povečuje. Leta 1984 so prodali 18.000 kubikov drv, lani pa okrog 25.000 kubikov.

Pozanimali smo se tudi za cene premoga. V trgovini Kurivo prodaja v Bršljini prodajajo velenjski lignit po 1.663.710 din tona, senovski rjavi premog po 3.095.000 din in kocke prav tako iz Senovega po 3.005.860 din tona. V kratkem bodo prešli še brikete iz Nemčije, vendar cena še ni znana.

Pri Petrolu pa so povedali, da imajo na voljo še dovolj kurilnega olja, liter pa stane 5.700 dinarjev.

J. ŽAGAR

• **Socialistična zveza bo v prihodnosti dala podporo takim glasilom, ki bodo gledala na stvari z razdalje. Sicer pa se tudi ne vitkamo v glasila. Smo prav veseli, če nas opazujete z intelektualnega ozadja in želite ogledevalno politiki. (Viktor Jakše)**

PRAZNIK KS CENTER — V spomin na prvo osvoboditev Novega mesta so v petek krajanje Centra praznovali že peti krajevni praznik. Zbrali so se na družabnem srečanju v prostorih Šolskega gostinskega centra. V uradnem delu so podelili priznanja krajevne skupnosti Rudiju Pintarju, Ljubu Murmu, Dragu Hmelini in kolektivu osnovne šole Katja Rupena. Drugi del srečanja je minil v zabavnem programu, ki so ga pripravili mlada skupina folklornega društva Kres in člani Društva prijateljev mladine Centra. Slednji so za mlade krajanje pripravili tudi več nagradnih iger, med katerimi je bilo največ zanimanja za tradicionalno kolesarsko tekmo. (Foto: J. P.)

Telefonija je kot jama brez dna

V nasprotju s sprejetim programom je šel do sedaj ves metliški denar, ki se zbira po posebnem odloku, za izgradnjo telefonskega omrežja

METLIKA — V začetku leta so delegati zborov metliške občinske skupščine sprejeli odlok o plačevanju prispevka za rekonstrukcijo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav ter izgradnjo telefonskega omrežja. Za to se je dohodka zbira namenski denar, ki naj bi ga porabili za dela po sprejetem programu.

Pred kratkim je komisija za spremljanje zbiranja in porabe teh sredstev pripravila poročilo o izvajanju tega odloka. Za letos so s tem denarjem načrtovali nakup stroja za zaspiranje odpadkov na metliškem smetišču. Sedanjje je namreč star 22 let, povsem izrabljen in neustrezen; že pred 10 leti je bil kupljen na odpadu kot staro železo. Nadalje je v programu gradnja 500-kubičnega rezervoarja na Veselici ter namestitve potrebnih filtrov, za prihodnje leto pa še rekonstrukcija metliškega črpališča. S

imajo sedež v Metliki in ki spadajo pod »pristojnost« metliške SDK, ne pa ostale, kar pa predstavlja precejšen izpad sredstev, saj gre za skupaj okoli 300 zaposlenih. Vsa do sedaj zbrana sredstva so šla izključno za izgradnjo telefonskega omrežja, za to postavko iz programa pa je kvota denarja že močno presežena, medtem ko vsa druga dela iz programa zaradi tega stojijo. Zato komisija predlaga, da takoj prenehajo porabljati denar za telefonijo in vsa nadaljnja sredstva porabijo za komunalne programe. S svojimi ugotovitvami in stališči je komisija seznanila metliški izvršni svet, skupščino občine, komunalno skupnost in Komunalno gospodarstvo.

A. B.

Dobite vse, od semena do opeke
Prostorno prodajno skladišče v Podzemlju

PODZEMELJ — Prejšnji mesec je metliška kmetijska zadruga v Podzemlju odprla novo skladišče za kmetijski reprodukcijski material. Ta prostorna stavba — v njej in okoli nje je kakih 2000 m² prostora — pa ne bo služila le kot skladišče za kmetijske potrebščine.

»V prvi vrsti je to prodajalna,« je povedal poslovodja Branko Brodarič. »Sedaj imamo na zalogi vsa potreba gnojila, tu pa bo moč nabaviti tudi vsa semena, vključno s semensko pšenico in semenskim krompirjem. Takoj ko smo odprli skladišče, smo v nekaj dneh prodali precejšnjo količino umetnih gnojil, ki smo jih dobili po zelo ugodni ceni. Tudi za naprej bomo imeli stalno na zalogi gnojila in druge kmetijske reprodukcijske materiale,« pravi Brodarič. Poleg tega pa bo moč v Podzemlju kupiti tudi drobno kmetijsko mehanizacijo.

Poleg potrebščin za kmetijstvo pa imajo v novem prodajnem skladišču v Podzemlju na zalogi tudi

Branko Brodarič

gradbeni material. »V kratkem bo na voljo tudi stavbno pohištvo, keramika, izolacijski material, razne cevi in še kaj,« objavlja Brodarič. Tu bodo odkupovali tudi krompir in v kleti so uredili primerne prostore, kjer bo odkupljeni krompir, ki ga zadruga ne bi mogla takoj prodati, lahko prezimil.

»Skratka, sedaj lahko kmetje in drugi ljudje iz Podzemlja in okoliških krajev v tem našem prodajnem skladišču dobijo marsikaj, po kar so prej morali v Metliko,« pravi Brodarič, ki ga še posebej kmetje dobro poznajo, saj je prejšnj skoraj deset let delal v trgovini kmetijske zadruge v Metliki.

A. B.

Ena gospa je rekla, da je dr. Janez Drnovšek na sumitu v Beogradu sicer res govoril slovensko, vendar to vratarja v Pionirjevem servisu v Ločni ni napeljal k misli, da bi s slovenskimi stranikami nehal govoriti srbohrvaško.

Kot smo naknadno ugotovili, se nam je prejšnji teden ena gospa zlagala in s tem povzročila nevšečnosti kolektivu brusniške osnovne šole, za kar se mu javno opravičujemo.

Uredništvo DL

ZA PRIZADETE V NEURJU

NOVO MESTO — Krajevni organizaciji SZDL in RK Drska obveščata vse, ki želijo pomagati prizadetim v neurju v severovzhodni Sloveniji, da bo zbiranje denarnih prispevkov in hrane v ponedeljek, 18. septembra, od 16 do 19, ure v prostorih krajevne skupnosti, Šegova 9.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 31. avgusta do 7. septembra so v naši porodnišnici rodile: Nada Lavrin iz Petrove vasi — Renato, Vladimira Agnitič iz Desinca — Katjo, Marijo Ručma iz Krmeja — Suzano, Bernarda Znidaršič iz Roj pri Šentjernej — Jernejo, Anica Starič iz Trebelnega — Suzano, Jana Avguštinčič iz Mladic — Lana, Krista Jotanovič iz Črnomlja — Tanjo, Jožica Žagar iz Gor. Karteljevega — Miha, Marjeta Svajger iz Vranovičev — Barbaro, Rebeka Dular iz Dol. Toplic — Aljo, Brigita Kovačič iz Šentjerneja — Lucijo, Darja Jančulov iz Metlike — Tadejo, Stefca Beke iz Šentjerneja — Tino, Tončka Zupancič iz Malega Lešča — Nino, Antonija Bingo iz Trebnjeja — Jerneja, Marinka Krmelj iz Mokronoga — Nino, Anica Blažič iz Mirne vasi — Tomaža, Darinka Kobetič iz Tančev Gore — Tadeja, Jožica Saje iz Malenske vasi — Katjo, Sonja Ravnikar iz Mirne Peči — Tadeja, Zdenka Šušteršič iz Dol. Lakovnic — Majo, Polonca Kos iz Šentjerneja — Tino, Marinka Tramte iz Zloganja — Petra, Marjana Medved iz Brezstanice — Jerneja — Ana Filak iz Gričelja — Mateja, Cirila Vidmar iz Metliške vasi — dečka, Jožica Erjavec s Kitnega Vrha — dečka, Samira Mujkič iz Črmošnjic — deklco, Marija Martič iz Dolenjske Boštanja — deklco, Kristina Jakša z Zajčjega Vrha pri Črnomlju — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Marjana Novčak, Ragnavska 23 — Matica; Jožica Smajdek, Na Lazu 28 — Majo; Vlasta Zoran, Pod Trško goro 37 — Anjo; Mirjana Jevšek, Lebanova 29 — Irejo; Alenka Kavšek, Brezov Log 32 — Ziga; Jasna Jaklič, Zagrebške 11 — Klaro; Darinka Irt, K Roku 76 — Tadeja; Cvetka Potočar, Šolske 2 — dečka. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

OB KONCU SEPTEMBRA BO SNE-MANJE populare otroške oddaje Veseli tobogan v osnovni šoli Podzemelj. Ekipo ljubljanskega radia so tja povabili tamkajšnji osnovnošolci, ki bi radi poslušalcom iz programa pokazali, kaj zmorejo na gozdnem in glasbenem področju. Podzemeljski otroci so pritegnili k sodelovanju dve vrstnice s Suhorja in iz Adlešič. Po radiu bo oddaja na sporedu zadnj nedeljo v septembru, in sicer ob 8.05.

RUDI HRASTAR, izposojevalec videokaset, je dobil pred dnevi novo pošiljko. Tako si je moč izposoditi novejši film različnih vrst, od komedij do grozljivk. Še napotek, da boste Hrastarja lažje našli: hišo ima na Veselici, od metliške osnovne šole je oddaljena le dobrih sto metrov.

PASJE PERILO — Prejšnji teden so po Črnomlju plakati vabili na revijo erotičnega perila. Enega teh plakatov so napeli čez tistega, s katerim so gradaški lovci oznanjali razstavo psov. Tako se je bralo, da so na revijo erotičnega perila vabljene vsi ljubitelji lovstva in kinologije.

METLIŠKA ČRNINA — Poslovodja črnomaljske prodajalne Elektrotehne Branko Gašperič že več kot 15 let živi v Črnomlju, a je po srcu še vedno Metličan. To pokaže tudi tako, da od vina pije izključno metliško črno. Prejšnjo sredo dopoldne je pri Kolbezu, ko mu je natak prinesel naročena dva deci, preden je začel piti, sumničavo vprašal, če je vino res samo iz metliškega grozja, češ da od tistega iz črnomaljskega ali semiškega konca dobi izpuščaj. Ta metliška zadrtost je njegovega črnomaljskega sodelavca Rafka tako razburila, da mu je takoj, menda po nesreči, prevrnil kozarec. Izgledalo pa je tako kot prestarsko opozorilo ruzancu.

PROPADAJOČA HIŠA — Odkar je ljubljanska Elektrotehna pred mnogimi leti kupila hišo sredi Črnomlja, le-ta nezadržno propada. Razbita okna, odpadajoči omet, zanemarjena notranjost so kaj slaba slika Elektrotehne, ki ima v sosednji stavbi svojo črnomaljsko trgovino. Seveda ta propadajoča hiša tudi močno kazni najzobje središče Črnomlja, slej ko prej pa bo predstavljala tudi nevarnost za nimoidoče, če je ne že sedaj.

Drobne iz Kočevja

SPET NOV BUTIK — Butik »Feniks« je na Ljubljanski cesti nasproti knjižnice odprla Anika Dejanovič. Njegova posebnost je, da prodaja tudi preslikanice in jih po želji še odtisne na oblačila.

VESELJE ZA GOLOBE — Ko so v Kidričevi ulici uredili ceste, parkirišča in zelenice, so nasute zelenice zasejali s travo, da bodo spet ozelenele. Vprašanje pa je, če bo z ozelenitvijo kaj, ker so se po setvi tu pridno gostili golobi. Če bo namesto angleške trave zrastle le plevel, bomo vsaj vedeli, kdo je za to kriv.

NOVA TRGOVINA — V Kočevju so na Ljubljanski cesti minuli teden odprli trgovino z zdravilnimi zelišči. Imenuje se »Brin«.

VSI NA LESKAH IN POD NJIMI — Te dni ima tako rekoč vsaka leska v okolici Kočevja svojega obralca. Avtomobili in mopedi so ob popoldnevih parkirani na vsakih nekaj metrov, pa naj bo ob glavnih ali drugih cestah. Leska je letos obrodila kot menda še nikoli.

Ribniški zobotrebci

KAČE V STANOVANJU — Poročali smo že, da so za ribniške Rome nabavili stanovanjske kontejnerje in enega postavili pri Veterinarski postaji. Zvedeli pa smo, da so te dni Romi pobegnili iz kontejnerja pod Sotor, ki so si ga postavili v bližini. Trdili so, da so v kontejnerju kače.

KDO SE VOZI ZASTONI? — Na Trgu Veljaka Vlahoviča v Ribnici je že nekajkrat izginilo iz rezervoarjev avtomobilov gorivo, in to naenkrat celo po 20 litrov. Miličični skušajo zdaj ugotoviti, kdo se vozi zastoni in koga podražite bencina ne prizadenejo.

MOPEDI IZGINJAJO — Potočnom pa že dva meseca izginjajo kolesa z motorjem. Zvedeli smo, da vodijo neke sledi proti sosednji cerkniški občini.

PRITOŽBE KRAJANOV — Nekateri lastniki parcel predvsem pri Dolenji vasi (kamnolom) in Lepovčah (veterinarska postaja) se pritožujejo, da jim zemljišča onesnažujejo Romi, ki na smetišču v Mali gori pobirajo razni material in ga nato pri svojih bivaljskih sortirajo. Kar je za prodajo, odpeljejo v Dinos, ostalo pa pustijo raztreseno kar tam okoli. Tudi kaj ne zaležejo.

Trebanjske iveri

STRAH PRED LETENJEM — Nad Trebnjem se včasih pojavi letalo izvenerske izdelave. Enemu takih dogodkov je pred časom prisostvoval tudi slučajni obiskovalec tega mesta. Zroč v nebo, je bil prišlek prepričan, da je na letalskem mitingu, in se odprtih ust čudil vragolijam, ki jih je nad mestom izvajal pilot. Domačini so mu pojasnili, da ne gre za miting, ampak da na prvi povsem vsakdanje pilotove lete nad glavami Trebanjcev. Ljudstvo je leto vse bolj strah, posebno zato, ker v Trebnjem nimajo povsem brezhibne pogrebne službe.

MLADINCI IN DRUGI — OK ZSMS Trebnje je razmeroma lahko spravila na svet svoj center interesnih dejavnosti in servisno produkcijsko enoto. Ko so mladinci in mladenke hoteli za tri dve mladinski zadevici, ki bi jim po domače najbrž lahko rekli neke vrste podjetji, odprti žiro račun, se je na banki zataknilo. Mladinci zaman gmijo z očiki na račun uradniške negibnosti. Vsem pa bo ob tem primeru lahko postalo jasno, da skoraj pol ducaata podjetnih ljudi ne pomeni nič v primerjavi z birokratom, ki je nekoli v davni preteklosti postavil neki predpis. Današnji uslužbenci se pač le ravnavo pod predpisu.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Kitajska je napolnila skladišče

Zaradi odpovedi kitajskega kupca je v Črnomlju »odveč« kakih 120.000 kompresorjev za hladilnike in zamrzovalnike — Zmanjšali proizvodnjo

ČRNOMELJ — V prvih mesecih letošnjega leta je bila proizvodnja kompresorjev v črnomaljskem tozdu Gorenja na meji zmogljivosti. Zaradi izrednega povpraševanja in pogodbenih obveznosti do domačih in tujih kupcev so delali kar 3.400 kompresorjev za hladilnike in zamrzovalnike na dan. Ker ne zmorejo več, so morali zavrniti kar nekaj večjih naročil.

Zaradi znanih dogodkov na Kitajskem pa se je stanje v tej črnomaljski tovarni tako rekoč brez ušes spremenilo. Kitajski partner je odpovedal naročila in tako so v Črnomlju nenadoma imeli v letošnjem letu kakih 120.000 kompresorjev »odveč«. Ta količina pa za črnomaljski tozd pomeni enoinpolmesečno proizvodnjo. Seveda tako velikega izpada naročil ni moč na hitro nadomestiti, kajti proizvodnja hladilnih naprav, za katere so potrebni kompresorji, je načrtovana in pogodbe za nabavo so sklenjene precej vnaprej.

Hiranje bolnega zdravstva

Rešitve ni dala niti trikrat povečana stopnja prispevka — Izguba se bo kopičila še naprej

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so v letošnjem letu že trikrat povišali prispevno stopnjo za zdravstvo skupno, a je ta skupnost kljub temu še vedno v zaostanku in ne more sproti poravnati svojih obveznosti. Zdravstvena skupnost je že vse letošnje leto, kar se plačevanja njenih obveznosti tiče, v enomesečnem zaostanku ali drugače povedano: že ves čas ji primanjkuje enomesečni priliv. In kot sedaj stojijo stvari, nič ne kaže, da bodo do konca leta ta manjko lahko nadoknadili.

Prve štiri letošnje mesece je bila prispevna stopnja za zdravstvo pod povprečno republiško stopnjo. Ker pa je črnomaljska občina ena tistih, ki dobivajo solidarnostno pomoč, so to stopnjo morali dvigniti, kajti eden od pogojev za republiško solidarnost je tudi ta, da je v taki občini prispevna stopnja najmanj na republiškem povprečju. Tako so v začetku maja stopnjo povečali, vendar je črnomaljska občina medtem prav zaradi prenizke prispevne stopnje že izgubila del republiške solidarnostne pomoči.

Obrat za praznik

Riko želi gospodarsko sodelovati, ne pa »vezati politične otrobe«

RIBNICA, BROD MORAVICE, DELNICE — Za praznik občine Delnice so 8. septembra odprli v Delnicah novi zdravstveni dom, naslednji dan pa v Brod Moravicah industrijski obrat ribniške kovinske industrije RIKO. Proizvodna dvorana z menzo, skladiščem, kotlovnico in upravnimi prostori meri okoli 900 kvadratnih metrov. V njej delajo sklope za potrebe Rikovega tozda Rikostroj. Trenutno je v obratu zaposlenih 12 delavcev, po dobavi še ostale potrebne opreme pa jih bo 40 do 45.

Gradnja tega obrata sodi v okvir razvoja malega gospodarstva v občini Delnici. Finansirali so jo: Poslovno združenje za razvoj malega gospodarstva, Sklad za razvoj manj razvitih območij občine Delnice in RIKO.

»Odprtje tega obrata sodi v okvir Rikovega sodelovanja na področju gospodarstva z drugimi republikami. Tako imamo že obrat v Tesliču v Bosni, zdaj v Brodu Moravicah na Hrvaškem, začenjamo pa tudi s sodelovanjem in dolgoročnim sodelovanjem s Komprezom iz Čuprije v Srbiji, ki dela za nas nadgradnjo za kamione, prirejene za obiranje dateljnov, in montirajo še druge kamionske nakladalce,« nam je povedal direktor tozda Rikostroj Ribnica Franc Šilc ter dodal, da gre Riku le za sodelovanje na gospodarskem področju, katerega cilj je hitreje, bolje in ceneje proizvajati, da bi bili konkurenčni tudi na zahodnih trgih. V politiko se niso in se ne bodo vmešavali, saj gre pri tem v glavnem za vezanje otrobov, od česar pa ni koristi.

TREBELNO: ASFALTIRANJE CEST IN ŠOLA

TREBELNO — Krajanje te najmanj razvite trebanjske krajevne skupnosti se vneto prizadevajo, da bi z asfaltno prevleko prekrili kar največ cest. Trenutno nameravajo asfaltirati naslednje odcepe: Čužnja vas — Velika Strmica, Jerenga — Jelševce, Ornuška vas — Česnjica in Lahko — Španov most. Zemljiška dela so povečini že naredili, najbolj pa se zaatika pri denarju, kajti na vsakega krajana pride zelo velik znesek, ki pa ga le težko prispevajo. Ponavadi to vedno žgoč problem v prostranih krajevnih skupnostih z raztresenimi prebivalstvom. Trenutno preurejajo tudi prostore stare šole na Trebelnem. Popraviti nameravajo le spodnje prostore za potrebe krajevne skupnosti. Vodovodno in odtočno napeljavajo so že uredili. Do spomladi pa računajo, da bodo prostori že naredi.

Če bi kdo od zunaj gledal na ta naš sistem, bi se mu videl povsem neločilen, da ne rečemo nerazumljiv ali celo nepopravljivo bedast. Črnomaljska zdravstvena skupnost je izgubila del republiške solidarnosti, ker je bila njena prispevna stopnja pod republiškim povprečjem, vendar takrat v Črnomlju stopnje niso mogli dvigniti, ker je še veljal intervencijski zvezni zakon, po katerem bi denar, ki bi se zbral nad dovoljeno mejo, ležal blokiran in inflacijsko propadal. Potem pa so se morali za vsako povišanje prispevne stopnje krepko boriti še v domači občini.

Kakorkoli že, prispevno stopnjo 8,10 odst. od bruto osebnih dohodkov so najprej dvignili za odstotek, potem za dva in konec avgusta še za enega, tako da sedaj znaša 12,20 odst. Sedaj je ta stopnja res višja od republiškega povprečja, vendar je pri prispevku za zdravstvo v črnomaljski občini že toliko zamujena, da tudi s tem ne morejo nadoknaditi enomesečne zaostanka pri poravnavanju obveznosti do izvajalcev. »Z enomesečnim zaostankom plačujemo tudi račun kar seveda naš dolg zaradi obresti še povečuje,« pravi Antonija Mrzлак, tajnik te interesne skupnosti.

Da bi črnomaljska zdravstvena skupnost poslovala brez izgube, bi morala biti prispevna stopnja za njeno dejavnost po sedanjih ocenah za 2 odst. višja in bi tako morala znašati kar 14,20 odst. od bruto osebnih dohodkov.

Spomin na partizanska leta v Radulji

B. Osolnik odkril obležje na nekdanji Zakrajškovi domačiji

MIRNA VAS — Prejšnjo soboto so odkrili v Mirni vasi na nekdanji Zakrajškovi hiši spominsko ploščo, ki obležuje, da so bili med NOB tu sedeža okrožnega vodstva OF in KPS in tabor Gubčeve brigade ter da je v tem delu Radulje vodila kurirska post TV-5. Na otvoritveni slovesnosti je prisotne nagovorila Ivanka Basaj, ki se je prebivalcem tega dela sedanje trebanjske občine zahvalila za požrtvovalno sodelovanje z narodnoosvobodilnim gibanjem. Ko je primerjala vojna leta s povojnimi, je dejala, da je raduljsko območje do danes napredovalo.

Podobnih misli je bil slavnostni govornik Jože Penca*Dečko, ki pa je poleg očitnega raduljskega napredka izpostavil še to, da so nekateri hiše po osvoboditvi postale prazne. Tudi Penca se je domačinom zahvalil za pomoč v času boja proti okupatorju. Sicer je nanizal precej spominov na vojni čas in pri tem med drugim povedal, da med vojno to območje ni bilo le zatočišče okrožnih vodstev partije in Osvobodilne fronte ter Gubčeve brigade, pač pa je v skriti dolini Radulje našla pozimi 1943—1944 varno zavetje tudi okrožna partijska šola.

Spominsko ploščo je odkril Bogdan Osolnik, v varovanje in oskrbo pa so jo predali Marku Kocijanu, sorodniku pokojnih hišnih lastnikov Janeza in Terezije Zakrajšek in sedanjemu lastniku hiše v Mirni vasi št. 14. Na otvoritveni slovesnosti, kjer so brali besedila Bogdana Osolnika in Vide Brest, so nastopili Vesna in Niko Borštnar z recitacijami in Slavko Žnidarič s harmoniko.

Po proslavi je bilo tovariško srečanje pri gozdarski koči v Radulji, kjer so obiskovalce pogostili lovci s Trebelnega.

»Še posebej žalostno pri vsem tem je to, da smo zaradi naročil iz Kitajske zavračali druge naročnike, ti pa so si potem seveda poiskali druge proizvajalce,« pravi direktor črnomaljske temeljne organizacije Gorenja Leopold Pucelj. Zaradi tega so zaloge v črnomaljskem tozdu močno porasle, in to ne samo zaloge kompresorjev, ampak tudi zaloge reprodukcijskega materiala za proizvodnjo teh kompresorjev.

Prvi ukrep, ki so ga naredili v črnomaljskem tozdu, je bilo zmanjšanje proizvodnje. Od prvotnih 3.400 kompresorjev na dan so proizvodnjo zmanjšali na 2.500 kompresorjev. »Že od maja proizvodnja v našem tozdu neprekinjeno upada, finančno pa nas bremenijo tako zaloge gotovih izdelkov kot tudi zaloge reprodukcijskega materiala,« je povedal Pucelj. Da bi te nenadejane težave kolikor se le da omilili, so najprej odpustili 11 delavcev, ki so bili zaposleni za določeni čas, tako da je sedaj v tej črnomaljski tovarni zaposlenih še 174 delavcev in tudi od teh niso vsi polno izkoriščeni.

Vendar vodstvo tovarne misli, da so te težave le začasne in da se bo že s sklepanjem novih pogodb za naslednje leto stanje izboljšalo. Že dalj časa dobro sodelujejo z veliko tujo firmo Danfoss, s katero imajo sklenjeno kooperacijsko pogodbo. Še več pa si od prodora na zahodna tržišča obetajo za naprej, kajti konec prihodnjega leta bo v črnomaljski tovarni Gorenja stekla proizvodnja novih, energetsko varčnejših kompresorjev.

Začetek modrosti je nevednost, ali bolje rečeno: začetek modrosti je v tem, da znaš ne vedeti. (Unamuno)

Največje težave so v Itasu

Tudi v Trikonu se položaj slabša, vodstvo pa grozi z odstopom — V Opremi do konca leta brez izgube?

KOČEVJE — Te dni razpravljajo v kočevski občini o rezultatih gospodarjenja v prvem polletju, ki pa niso razveseljivi. Tako je letos ustvarilo gospodarstvo 192 milijard dinarjev dohodka, izgub je bilo kar 57 milijard, akumulacije samo 32 milijard, amortizacija pa 29 milijard dinarjev.

Največji izgubar je Itas (37,9 milijarde izgube), za njim pa Oprema (skoraj 7 milijard izgube). Med izgubarji so še Govedoreja, Trikon, Lik, Elektro, Kočevski tisk, Hikel Pugled in Vermet. Med (naj)uspešnejšimi pa so Melamin, Gozdno gospodarstvo, Avto in Inkop ter Morc, medtem ko so ostali na »goli ničli«. Glavni vzroki za izgube so, da podjetja niso prilagojena in sposobna poslovati v pogojih tržnega gospodarstva. Podatki pa niso povsem zanesljivi, ker je pač naš obračunski sistem tak, da omogoča skrivanje tako slabega kot dobrega rezultata gospodarjenja.

Najslabše kaže Itasu, ki ima največ izgube in posojil. V podjetju so sicer izdelali štiri proizvodne programe, ki pa bi bili donosni le pod pogojem, da ne bi imeli posojil in dolgov. Banka pa jim gotovo posojenega denarja ne bo podarila. Rešitev se nakazuje v tej smeri, da bi banka postala delničar v Itasu. Kljub temu pa bodo še vedno težave, saj je težko verjeti, da ga bodo v glavnem isti ljudje, ki Itasa že doslej niso rešili (da ne rečemo: ki so ga pripeljali v težave), zdaj naenkrat popeljali v lepšo bodočnost. Ugotovljeno je tudi, da je v Itasu občutno preveč zaposlenih. Ocene so različne in znašajo za ta 830-članski ko-

Prenovljena Žaba Razširila ponudbo

KOČEVJE — Milena Selan je pred 21 leti opustila poklic prodajalke v družbenem sektorju in odprla v Kočevju zasebno kemično čistilnico. Ko je pred nekaj leti začelo zanimanje za te usluge nekoliko upadati, pa je prisluhnila svoji trgovski žilici in odprla v istih prostorih poleg čistilnice še butik Žaba, v katerem je prodajala nogavice, tudi »žabe«, in razne drobne predmete.

»Ljudem pa je treba vedno znova in znova ponuditi kaj novega, boljšega, lepšega, pa tudi v lepših prostorih. Zato sem pred kratkim do sedanje poslovne prostore temeljito prenovila in uredila tako, da imam tu še trgovino na drobno, da kupcem zdaj lahko ponudimo še moško in žensko perilo, moške, ženske in otroške trenirke, brisače, srajce, bluže, puloverje, kozmetiko in drugo drobno blago,« pravi Selanova.

Potrebam in željam kupcev se prilagajajo tako, da imajo artikle za vsak okus in denarnico; da poslujejo dopoldne in popoldne (deljen delovni čas). Postrežba je dobra in ustrezljiva, prenovljeni lokal pa gotovo eden najlepših daleč naokoli.

Tisoč zamisli

Podjetnost Nenada Stekića — Neša iz Glazuže

KOČEVJE — Na Kočevskem vsak ve, kdo je Nešo, le redki pa vedo, da se piše Nenad Stekić (ne gre za državnega prvaka v skoku v daljino!); po poklicu je trgovec. Že ko je bil poslovodja Trgoprometove trgovine na Trati v Kočevju, si lahko pri njem dobil vse. Potem je odprl zasebno trgovino na Mlaki, o kateri je takoj začel krožiti dober glas. Marca letos pa je vzel v najem gozdarski dom oz. hotel v Glazuži in ga preimenoval v Športno-rekreativni center Glazuža, ki je spet zaslovel.

Nešo je prvi na Kočevskem začel redno vabiti na nastope v Glazužo najbolj znane jugoslovanske ansamble in pevce. Tako so pri njem v teh nekaj mesecih že zvrstili Novi fosili, Vlado Kalamber, Daniel, Romeo, Don Juan in drugi, ki nekaj pomenijo v zabavni glasbi. V Glazuži je še posebno živahno in lepo ob koncu tedna in če je lepo vreme.

Pravega zaslužka še ni, pa bo, je prepričan Nešo, ki ima v glavi tisoč zamisli, da jih je res težko spremljati. Pravi pa, da jih bo uresničil, saj ima veliko podporo pri lastniku objekta GG Kočevje. Zdjaj je ponudba Glazuže še bolj skromna. Po želji obiskovalcev organizirajo v sodelovanju z rančem Okorn iz Drage solo jahanja. Skupno z GG uvajajo gozdovniški turizem. Tu mimo vodijo izleti v Jelenov žleb in do Ogenjce. Tudi jahalna proga od Iga do Osilnice bo vodila preko Glazuže.

Od športnih objektov je tu urejeno le smučišče, prav zdaj pa urejajo še 8 do 10 km dolgo smučarsko tekaško progo, ki bo v letnih mesecih primerna tudi za običajno tekaško progo. Nešo pa si je zamislil, da bi tu zgradili še dve teniški igrišči, rokometno igrišče, na katerem bi lahko igrali še mali nogomet, košarko in odbojko, pa

otroško igrišče, rusko keglišče, šah na prostem in še kaj. Predvsem za tujce bodo uredili več peš poti. Za propagiranje Glazuže pa se bo Nešo povezal z zasebnimi turističnimi agencijami.

KJE GRADITI?

RIBNICA — V kratkem bo dan v javno razpravo osnutek odloka o prostorskih ureditvenih pogojih, pod katerimi bo dovoljeno graditi in obnavljati hiše na območju Dolenje vasi in Sodražice (kjer ni potreben zazidalni načrt). Gre za gradnjo ali obnovo stanovanjskih hiš, javnih objektov, manjših gostiln in trgovin, obrtnih delavnic, pomožnih kmečkih objektov, komunalnih in industrijskih objektov. Razpravo o tem bodo organizirale krajevne skupnosti in SZDL, strokovno pomoč in razlago pa bodo nudile občinske službe. Zaželjeno bi bilo, da se občani z odlokom seznanijo že zdaj, pred sprejemom, in dajo nanj pripombe. V ribniški občini pa je žal taka navada, da prihajajo pripombe in kritike odlokov šele potem, ko so sprejeti, veljavni in jih je treba praktično izvajati.

Na splošno smo boljši, kot se da sklepati po naših delih. (Unamuno)

V Trebnjem kmalu boljša voda?

Poskusna globinska vrtnja v Radanji vasi — Šentpavelski izvir za rezervo — Zbiralnik za potrebe Trebnjega — Zmanjkuje denarja — Dotrajano omrežje

TREBNJE — Potem ko so Trebanjci v zadnjih mesecih večkrat občutili motnje v preskrbi s pitno vodo, zdaj kaže, da bodo kmalu brez tovrstnih preglavic. Poleg tega, da v Trebnjem v Komunalni in komunalni skupnosti s precejšno gotovostjo napovedujejo skorajšnjo zanesljivejšo dobavo vode, upajo, da bo v ceveh v bodoče kakovostnejša voda.

Kvalitetnejšo vodo si obetajo na podlagi raziskav v Radanji vasi. Po tamkajšnjih prvih poskusnih globinskih vrtnjih, ki dajejo slutiti bogate izvire, naj bi ljubljanski Geološki zavod še ta mesec naredil novo, 150-metrsko vrtno. Če bo dala vsaj 30 litrov v sekundi, bodo ta vodni vir že naslednje leto začeli uporabljati namesto sedanjega šentpavelskega zajetja, iz katerega dobiva v trebanjski občini vodo okrog 2.300, tj. dve tretjini porabnikov. On njena nadomestna vrtnja v Radanji vasi bodo območni vodni skupnosti Ljubljana-Sava in Dolenjske ter litijsko, grosupelj-

sko in trebanjsko občino stala milijardo dinarjev. Radanjski izvir bi priključili na sedanji šentpavelski vodovodni sistem z okrog 4 kilometri novega omrežja. To bi hkrati pomenilo, da trebanjska Komunalna začasno zapira oziroma daje »v rezervo« zajetje v Šentpavlu, ki sicer daje na sekundo okrog 35 litrov vode. Medtem ko bi iz globinskega zajetja v Radanji vasi dobivali porabniki kakovostnejšo vodo kot jo imajo iz površinskega v Šentpavlu, kjer so potrebni močni filtri, ne bi bili nič na boljšem glede količine. V Trebnjem so sicer že pred poskusi v Radanji vasi spoznali, da

zgolj cevi, čeprav brezhibne, ne zadostujejo za nemoteno preskrbo. Zato na Cvibljah gradijo 500-kubični rezervoar, ki bi zadostoval za približno 8-urno napajanje mesta. Kdaj bo ta zbiralnik, prvi od treh enakih načrtovanih, gotov, je ta trenutek bolj ali manj neznan. Jasno je le, da je za nalozbo zmanjkalo denarja, ker je račun spričo nepričakovanih zahtevnih del višji od predračuna. Ob teh dejstvih se načrtovalci oskrbe z vodo v Trebnjem zavedajo še tega, da bodo težko zagotavljali dovolj vode po sedanjih močno dotrajanih ceveh. Po mnenju strokovnjakov naj bi v omrežje vgradili merilce pretoka, ki sicer napak ne bi odpravili, a bi zadrževalcem cevodov olajšali odkrivanje okvar.

Za kulturno prodajo knjige

Brežiška knjigarna v ločeni prodajalni

BREŽICE — Nekje v teh septembrskih dneh bodo Brežice zopet dobile poseben prostor za knjigarstvo. Na policah sedanje papirnice ne bo več take zmede, knjige ne bodo več naložene visoko pod strop, prodajalke se bodo lažje gibale za pul-tono, kupci pa bodo imeli večji pregled nad blagom.

»Obe prodajalni smo pred petimi leti združili predvsem zaradi po-

manjkanja kadrov in zaradi deljenega delovnega časa. Trenutno nas je v prodajalni Državne založbe zaposlenih šest in pravijo, da tudi v prihodnje ne bomo smeli nikogar več zaposliti. Upamo, da bomo zmogli delo v dveh prostorih,« pravi poslovodja prodajalne Nada Cizel, ki se kljub skrbem veseli preselitve.

Prostor, v katerem je nekdanje bila knjigarna, je dobil novo opremo in Cizlova upa, da bodo vsak čas začeli seliti knjige. Zadovoljna je, da bodo kupcem lahko ponudili knjige na kulturnejši način, kajti od prodaje tega blaga je danes težko živeti. Da bi zaposlili še enega delavca, kot je njihova želja, bodo morali povečati promet in knjigo približati tudi brežiškemu kupcu.

»Mislim, da bo povsem drugače v prostoru, kjer si bodo stranke lahko same ogledale knjige, si mogoče za priročno mizico tudi kaj prebrala. Sicer pa razmišljamo o tem, da bi dejavnost knjigarnarje razširili. Ni redko, da podobne prodajalne ponujajo spominke, kasete, steklenice, prirejajo razstave, književne večere in drugo. Kupca je danes pač treba prepričati in pridobiti,« pravi Nada Cizel.

B. D.

Terme vztrajajo pri visoki ceni

Domači gostje vse bolj letujejo v kampu, tuji pa v hotelskih objektih

ČATEŽ — V vseh razpoložljivih objektih Term na Čatežu ob Savi je v prvih osmih mesecih letošnjega leta prenočilo 236.000 gostov. To je sicer za odstotek več kot v enakem obdobju lani in kaže dokaj uspešno poslovanje, kar pa delavcev v tem termalnem zdravilišču in v športno rekreacijskem centru nikakor ne bi smelo uspravati. Številke o prenočitvah namreč govorijo tudi o tem, da je za 3 odst. več gostov prenočilo v kampu, medtem ko se jih je ravno toliko manj odločilo za bivanje v hotelu.

Zmanjšano zanimanje za prenočevanje v hotelu so pokazali predvsem domači gosti. Ti očitno niso več kos visokim cenam. Zato pa je več domačih gostov kot lani kampiralo, saj sindikalno počitnikovanje išče cenejše rešitve. V Termah bodo seveda povečan interes domačih gostov za kamp poskušali čimbolj izkoristiti. Usmerili se bodo v povečanje kakovosti in raznovrstnosti uslug ter ob tem izkoristili tudi stalne objekte v kampu, ki sprejemajo goste vse leto.

Čeprav so si v Termah zadali nalogo, da v štirih letih povečajo število tujih gostov za 40 odstotkov, je bilo letos skupno število takih prenočitev za 10

odstotkov manjše kot lani v istem času. K temu je bistveno prispeval kar za četrtino manjši obisk tujcev v kampu. Po drugi strani se je število prenočitev tujcev povečalo v hotelskih objektih, kar je za Terme kljub vsemu dobro znamenje. Vse bolj namreč izgubljajo goste, za katere bivanje v zdravilišču plačuje družba in predstavljajo kar tretjino vseh.

S tujimi partnerji vzdržujejo stalne odnose in letos so za propagando namenili kar tretjino več sredstev kot po-

navadi. Čeprav neposrednih učinkov še niso zaznali, bodo propagando v enakem ali celo povečanem obsegu še nadaljevali. Upajo, da bodo s stalno prisotnostjo v raznih vodilnikih in priročnikih pri gostih zbudili zanimanje in

• **Nacrtni Term Čatež so pogumni. V dveh do treh letih nameravajo pridobiti še enkrat toliko postelj, pri čemer si bodo pomagali z vlaganjem tujega kapitala. Svoji želji po ponudbi visoke ravnosti storitev bi radi ustregli s hotelom de lux kategorije, prav tako pa tudi z novim hotelom, ki bi bil središče razvijenega športno rekreativno in preventivno zdravstvene dejavnosti.**

zaupanje, ki ga kot jugoslovanska organizacija v tujini nimajo.

B. DUŠIČ

PRIZADETI NAJ BI POL PORABILI DOMA

BREŽICE — V času, ko se razpravlja o na hitro sprejetem novem zakonu, ki bo določal obveznost dodatnega enodnevnega zaslужka za Sklad solidarnosti v Sloveniji, so o tem govorili tudi na medobčinskem sindikalnem svetu za Posavje. Strinjali so se, da se uvede še en solidarnostni dan in s tem premosti pomanjkanje sredstev za odpravo škode zaradi neurij. Menili so, da bodo delavci v prizadetih občinah bolj sprejeli novo obveznost, če bi za take občine obveljalo pravilo, da polovico zbranih sredstev nakažejo v sklad, drugo polovico pa porabijo za odpravo škode na domačem terenu.

NAMESTO SREČANJA POMOČ PRIZADETIM V NEURJU

BREŽICE — Kot kaže, se borci in aktivisti Kozjanskega letos ne bodo poseleli na svojem tradicionalnem srečanju. Prireditev, ki se odvija vsako leto v drugi izmed šestih občin, bi letos morala biti 24. septembra v Brestnici. Odbor skupnosti borcev Kozjanskega odreda je na občinsko konferenco SZDL Krško naslovil predlog, naj se udeleženci in organizatorji prireditvi odpovejo. Sredstva, ki bi jih s tem prihranili, naj bi namenili za pomoč občinam Laško, Šentjur in Šmarje pri Jelšah, ki so bile na tem koncu Slovenije najbolj prizadete v poletnem neurju.

Vse več ljudi si išče pomoč

Kljub ostrejšim kriterijem za socialno pomoč, je v Brežicah vse več prosilcev — Rešitev v delu

BREŽICE — Kakšno pot bo ubrala jugoslovanska socialna politika, je še velika neznanca. Protiinflacijski ukrepi bodo gotovo povzročili nove socialne nemire.

Kljub temu da vse več ljudi potrebuje socialno pomoč, so v lanskem letu krčili socialne programe. Na žalost kaže, da bo tako tudi vnaprej. Brežičani so ob tem prizadeti po dveh platih. Po eni jih tepejo nizki osebni dohodki, ki so pod republičkim povprečjem, po drugi pa nesposobnost gospodarstva, da bi vzdrževalo doseženo raven družbenih dejavnosti. Da bo

položaj še bolj jasn, navedimo še to, da v brežiški občini vse bolj nazaduje tudi študentska politika. V takih razmerah je normalno, da imajo v Brežicah vse več prosilcev za različne oblike socialne pomoči, zaposlenim pa se v prošnjah za pomoč pridružuje tudi vse več brezposelnih. V lanskem letu se je obremenitev uporabnikov povečala skoraj v vseh družbenih dejavnostih, še posebno pa v zdravstvu, otroškem varstvu in izobraževanju. V vrstah se je povečal delež staršev, v šolah krijejo stroške za podaljšano bivanje in za celotno ekonomsko ceno prehrane, medtem ko je izobraževalna skupnost sposobna prispevati le še za osebne dohodke kuharic. V zdravstvu razen borcev in otrok ter bolnikov s posebnimi boleznimi vsi plačujemo prispevke, ki niso več simbolični. Socialno najbolj ogroženi so sicer prispevkov oproščeni, vendar je treba ob tem pomisliti na izjemno težki položaj tistih, ki le za malo zgrešijo kriterije.

B. D.

BO KAJ DENARJA OSTALO DOMA?

KRŠKO — Občinski svet Zveze sindikatov Krško podpira pobudo, da bi polovica enodnevnega zaslужka, namenjenega odpravljanju posledic škode zaradi neurij, ostalo doma. Tak predlog sindikata podpirajo tudi druge družbenopolitične organizacije v krški občini, še posebej, ker krška občina glede na višino svojega narodnega dohodka ponavadi ni deležna solidarnostnih sredstev iz republičkih skladov. Vendar je zelo malo upanja, da bodo Krščani to dosegli, kajti zbiranje in delitev solidarnostnih sredstev ureja zakon, ki pa ga je seveda treba spoštovati.

BIG BEN IN ROMEO NA SEVNIŠKEM POKOPALIŠČU

SEVNICA — Zaključna prireditve ob nepreklicnem koncu kopalne sezone na sevniškem kopalnišču bo v petek, 15. septembra, ob 21. uri. Vodja kopalnišča Kristijan Janc ml. sicer ne more biti zadovoljen z letošnjo kopalno sezono, saj je bilo kar 12 kopalnih dni manj kot lani, lahko pa so bili Sevničani in drugi obiskovalci kopalnišča precej bolj zadovoljni s peštrim sporedom zabavnih in družabnih prireditev, ki so se zvrstile na kopalnišču. Kot rečeno, bo zadnja ta petek, na njej pa bosta za zabavo in ples igrala dva znana slovenska ansambla Big Ben in Romeo. Ker je malo preveč hladno, da bi izbirali miss toplise, kakor so sprva načrtovali, bodo organizatorji presenetljivo obiskovalce z nagradami za izžrebane vstopnice, gostinci pa z dobro kapljico in jedajo.

J. S.

SOLIDARNOSTNA STANOVANJA V KRMELJU

SEVNICA — Samoupravna stanovanjska skupnost občine Sevnica objavlja natečaj za zbiranje vlog za sestavo prednostne liste upravičencev do solidarnostnih stanovanj za območje Krmelja. Vloge bo stanovanjska skupnost prejela do vključno 22. septembra, vsa potrebna pojasnila pa dajejo tudi po telefonu na št. 81-086.

PODPISOVANJE TEMELJNE LISTINE

KRŠKO — Krajevna konferenca SZDL Senovo je sklenila, da v času od 16. do 17. septembra organizira podpisovanje Temeljne listine Slovenije, ker je dosedanje podpisovanje potekalo v poletnih mesecih in ni zajelo velikega števila krajanov. Zgledu Senovčanov bodo na priporočilo občinske konference SZDL Krško sledile tudi ostale krajevne konference, tako da bi bilo podpisovanje listine končano do 20. septembra.

RIBIŠKO SREČANJE

KOSTANJEVICA — Ribiška družina Kostanjevica bo organizirala 23. in 24. septembra že tradicionalno srečanje slovenskih ribičev ob Krki. Prvi dan bodo pripravili odprto tekmovanje na trofejno ribo, drugi dan pa se bodo ribiči pomerili v lovu rib s plovcem za pokal Kostanjevice.

TAKOJ POPRIJELE ZA DELO — Čeprav mnogim delavkam v obratu manjka delovnih izkušenj v industriji, je večina pri delu že tako napredovala, da že dosegajo norme. (Foto: J. S.)

Nov obrat v Podbočju začel delati

Za začetek 10 delavk

PODBOČJE — Po slavnostni otvoritvi obrata Tovarne kovinske galanterije ob krajevnem prazniku KS Podbočje je obrat začel dejansko delovati 1. septembra. Tako se je dokončno uresničila dolgoletna želja tamkajšnjih krajanov.

Vodja izmene v obratu ljubljanske Tovarne kovinske galanterije, Mirko Drobnič, je povedal, da je za sedaj v obratu zaposlenih 10 delavk. »Bilo je kar precej zanimanja za zaposlitev v tem obratu, saj so v TKG prejeli 30 prošnje za zaposlitev. Te delavke, ki so imele srečo, da so dobile zaposlitev, pa so večinoma iz okoliških krajev, s Planince, iz Sutne, Podbočja in od drugod. Nekater med njimi so bile prijavljene na zavodu za zaposlovanje, nekaj pa jih je celo tudi dobilo prvo zaposlitev v življenju,« je dejal Drobnič, ki je doslej delal kot učitelj tehničnega pouka na šoli s prilagojenim programom v Krškem.

V proizvodnih prostorih, ki so jih uredili v nekdanji šoli v Podbočju, imajo sedaj 11 strojev, na katerih izdelujejo izdelke iz že utečenega proizvodnega programa TKG. Poskusno delo bo trajalo približno dva meseca, Drobnič pa meni, da bi lahko že prej začeli z redno proizvodnjo, saj so delavke že doslej pokazale veliko mero spretnosti. Drobnič pričakuje, da se bo proizvodni program še razširil in bodo dobile možnost za zaposlitev tudi druge ženske, še posebej, če bodo v TKG začeli izdelovati nove izdelke.

J. S.

Mirko Drobnič

Ujma vzela denar za obnovo cest

V krški občini odpravljajo posledice ujma z denarjem za redno vzdrževanje

KRŠKO — »S precejšnjo mero gotovosti lahko rečem, da letos v krški občini ne bomo uresničili plana modernizacije in obnove komunalnih in lokalnih cest, prav tako tudi ne plana na komunalnem področju,« pravi strokovni delavec za komunalno in cestno dejavnost pri krških silih materialne proizvodnje Niko Somrak.

»Ko smo pripravljali plane za letošnja dela na krajevnih in lokalnih cestah, seveda še nismo vedeli, kako nas bodo prizadele letošnje vremenske ujme. Te pa so močno prizadele ceste v hribovitih predelih občine ter na območju Gorjancev, kjer ocenjujemo, da nas bo stala

sanacija okroglih 25 milijard dinarjev. Ker za sanacijo posledic neurij nimamo posebnega denarja, smo morali denar dobiti iz sredstev za redno vzdrževanje,« je povedal Somrak.

Od celotne vsote za redno vzdrževanje, ki je za komunalne ceste znašala 10

milijard dinarjev in 14 milijard za lokalne ceste so doslej porabili le okoli 5 milijard ali komaj petino. Resda bodo dobili premostitveni kredit od republiške skupnosti za ceste v višini 7 milijard, a bo tudi ta denar le kaplja v morje in še zdaleč ne bo mogoče z njim pokriti vseh

Niko Somrak

potreb. »Glede na to, se na silih materialne proizvodnje povsem strinjamo s politično pobudo, naj bi del denarja, ki bi sicer šel za odpravljanje posledic neurij drugam, ostal doma.«

Nič boljša usoda se ne obeta že pričestim komunalnim delom, med katerimi je treba na prvem mestu omeniti kolektor na Senovem, ki tudi letos še ne bo dograjen, ker zanj preprosto ne bo denarja. Tam bi namreč potrebovali vsaj milijardo dinarjev, pa bo na voljo le 300 milijonov. Na srečo so še pravočasno končali gradnjo kanalizacije na Polšci, medtem ko bodo morala druga dela počakati na boljše čase.

»Seveda pričakujemo večji pritisk iz krajevnih skupnosti, še posebno tistih, kjer je dalj časa čakajo na začetek teh ali onih del na cestah. Toda sprizniti se bodo morali s stanjem, kakršno pač je, in počakati, da se razmere vsaj malo uredijo,« meni Niko Somrak.

J. S.

Četrta stavka delavcev Betona

Zaustavili dela na HTC — Zahteve po višjih osebnih dohodkih

SEVNICA — Po dolgotrajnem sestankovanju in prepričevanju naj bi delavci sevniškega Betona, ki gradijo HTC (hotelsko-trgovinski center) v Sevnici, v torkel, 12. septembra, prekinili stavko od srede prejšnjega tedna in spet začeli delati. Tako so sklenili v ponedeljek.

Okrog 60 delavcev sevniškega tozda Betona, delovne organizacije, ki ima sedež v Zagorju, se je odločilo za prekinitev dela, ko jim je direktor tozda Karel Makari sporočil, da bodo začasno prenehali z deli na HTC (zgrajen naj bi bil do sevniškega občinskega praznika, 12. novembra), ker investitor menda ni zagotovil denarja za nadaljevanje del. To resnico so nam povedali delavci, ko smo jih obiskali na gradbišču HTC. Dodali so še to, da jih je hotel direktor prestaviti na gradbišče na Blanco, kjer so betonovci že v precejšnji časovni stiski pri gradnji nove hladilnice Mercatorja — Kmetijskega kombinata Sevnica. Ta bi rad v hladilnico vskladiščil že tudi letošnji pridelek jabolk. Delavci so bili zavoljo namere, da bi se oni začasno preselili na blanco, ker so za to zvedeli zadnji hip, še bolj ogorčeni, še zlasti so se spraševali, od kod je potekal denar za številne Betonove kooperante pri HTC, če že zanje ni dovolj dela. Delavci so nam jezno razkazovali plačilne liste, ki naj bi se nanašali na polovico njihovega mesečnega osebnega dohod-

ka, in so bili zneski na njih res bedni. Drugo resnico smo slišali na delavskem svetu tozda, ko je le-ta obravnaval sedem zahtev stavkovnega odbora. Poglavite so bile zahteve po stodontnem povečanju zaslужkov; po ukinitvi terenskih dodatkov (namesto teh naj bi delavci dobili 3 tople obroke hrane); po zamenjavi vodstva tozda, ako zahteve ne bodo uresničene; po zmanjšanju režije na ravni delovne organizacije itd. Vodstvo tozda je zagotavljalo, da bo storilo vse, da bi izpolnilo, kar je v njegovih močeh. Nikakor pa ne pristaja na nestvarne zahteve, ki bi pomenile zanesljivo likvidacijo sevniškega Betona. Direktor Makari je povedal, da so izračunali, da bi znanšal povprečni osebni dohodek kvalificiranega delavca Betona (če bi upoštevali zahteve stavkovnega odbora in močno subvencionirano stanovanje delavcev v samskem domu) že okrog 13 milijonov dinarjev. In kaj naj si mislijo delavci sevniških podjetij, ki imajo zdaj že slabše plače od Betonovih delavcev, o takih delovnih »navadah«, se je vprašal Makari.

P. PERC

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 25. avgusta do 8. septembra so v brežiški porodnišnici rodile: Ivančica Cikač s Senovega — Martino, Zdenkica Stanišič iz Marje Gorice — Juraja, Brigita Prabin iz Breganskega sela — Ivana, Marijana Batkovič iz Male Rakovice — Ivano, Ida Brabec iz Šenkovca — Igorja, Apolonija Horvat iz Kremenca — Matjaža, Anica Tašič iz Kraj Donji — Nina, Zeljka Prah s Senovega — Alana, Arh Nada iz Selca — Boštjana, Bojana Mešiček z Blance — Tejo, Anica Žarn iz Nemške Gore — Katjo, Nives Černeč iz Brežic — Osa, Marija Ulčnik s Križan Vrha — Mateja, Helena Plešej iz Brežic — Matjaža, Milka Glušič iz Noršič sela — Ivano, Petra Pezelj iz Jesenic na Dol. — Marino, Iztok Kaljikovič s Senovega — Irmo, Perca Bojčič iz Boštjanja — Rado, Verica Zlobko iz Dol. Skopice — Martino, Čestitamo!

Krške novice

PRAVICA MOČNEJŠEGA — Dva novi teniški igrišči v Nerzarah na Malem Lošinju sta bili zasedeni od jutra do noči kajtenis je sedaj za Krčane šport št. 1. Tako se je domala vse dni julija in avgusta dogajalo, da so morali igralci čakati v vrsti od 6. do 7. ure, če so hoteli sploh igrati. Vendar take vrste težav niso imeli nekateri tovariši iz TCP Djuro Salaj, ki so si že vnaprej rezervirali termine in jim zato ni bilo treba stati v vrsti, tako kot se je to dogajalo navadnim smrtnikom. Kaj hočemo, ta krška tovarna je pač največ prispevala za gradnjo igrišč.

DOHTARJI NISO ZASTONJ — Medtem ko so vsi delovni kolektivi v krški občini tako ali drugače prispevali, da je bila tako imenovana šola zdravega življenja v Nerzarah čim cenejša, je zdravstveni dom Krško vse svoje storitve lepo pokasiral. V prvi spomladanski šoli so znašali stroški za zdravniško pomoč okoli 10 milijonov dinarjev, v jesenski pa bodo nemara še višji.

ROKOMETAŠI DELIJO NAGRAD — Krški rokometni klub se je domislil zelo izvirne poteze za privabljanje gledalcev na tekme. Zdalj namreč gledalci dobijo hkrati z vstopnico tudi nagradni kupon, ki jim, če je seveda izžreban, lahko prinese lepo nagrado. Za sedaj ne poročajo o večjem številu gledalcev in torej o uspehu te akcije, brzokone pa bi bilo več gledalcev, če bi rokometiški dosegali večje tekmovalne uspehe.

Sevniški paberki

CESTITKA — Med 44 planincev sevniškega planinskega društva Lisca, ki so bili v nedeljo na Vogarju pri Bohinju na srečanju slovenskih planincev, je bil tudi nadvse vneti zagovornik zdravega, predvsem pa nekadiškega življenja Janko Vlast. In ker je bil Blasu, sicer tajniku sevniškega društva nekadičev, govor predsednika predsedstva Slovenije Janca Stanovnika ob dnevu planincev na Vogarju tako silno všeč, ker je omenil, kako se zastrupajo s marsičim pa še s cigaretami, je »vočetu naroda« po govoru osebno čestital. Ker o tem dogodku svetovne agencije, kaj šele naš Tanjug, ne bodo poročale, lahko ekskluzivno sporočimo, da Stanovnik in Blasu v nekaj izmenjavnih stavkih niti z eno besedo nista omenila Mišloševca, ampak je bil to povsem neobvezen klepet ekološke narave, tako kot sam govor predsednika Stanovnika.

VOZNEJE — Delavci Betona, ki naj bi do letošnjega občinskega praznika dokončali gradnjo HTC (hotelsko-trgovski center), so med stavko postavili več zahtev. Najostrejša je bila tista, po kateri naj bi delavcem zvišali plače za 100 odstotkov, delavcem pa naj bi namesto terenskega dodatka raje zagotovili tri tople obroke prehrane na dan. Če vodstvo sevniškega tozda tega ne bi bilo sposobno izpolniti, ga je treba zamenjati, so menili Betonovci. Nekateri so zahtevali tudi, naj bi jim firma plačala prevoze domov in nazaj (zvečine gre za delavce iz BiH). Iz neuradnih virov smo zvedeli, da se v vodstvu tozda bolj ogrevalo za vozovnice v eno smer.

NOVA RAZSTAVA V »KRKI« — Po počitniškem premoru so v četrtek, 7. septembra, v Galeriji Krke odprli prvo slikarsko razstavo v jesenskem delu. Z deli se to pot predstavljajo akademski slikar Alenka Sotler iz Ljubljane (na sliki v sredini), razstava pa bo odprta do 27. septembra. Prva otvoritev je minila ob precej manjšem obisku, kot smo ga bili vajeni s prejšnjih otvoritev, in brez tradicionalnega kulturnega programa. Kot kaže, so nekateri kljub kislemu poletju še na dopustu. (Foto: J. Pavlin)

Spet gledališki abonma

V Novem mestu v novi sezoni sedem gledaliških predstav — Poseben spored za otroke

NOVO MESTO — V novomeškem Domu kulture bodo tudi v sezoni 1989/1990 nadaljevali z abonmanskimi gledališkimi predstavami. Program, ki so ga sestavili iz ponudbe slovenskih poklicnih gledališč, obsega sedem del. Poudarek je na novejši slovenski dramatik.

V Novem mestu bodo gostovala naslednja gledališča: Drama SNG iz Ljubljane z Jančarjevo uspešnico Zalezujoč Godota, Mestno gledališče ljubljansko se bo predstavilo s Partljičevimi komedijama Pesnikova žena prihaja in s kabaretno predstavitvijo satirične in zajedljive Robove poezije pod naslovom Mile travestije, Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice tudi z dvema deloma, in sicer sta to drami Smrtna past ameriškega avtorja Ire Levina in »Voranc« Daneta Zajca, Slovensko ljudsko gledališče iz Celja pa bo na novomeškem odru v gosteh z Anouilhovim delom Ornifle ali sapica. V Novem mestu bodo gostovali tudi Stalno slovensko gledališče iz Trsta, ne ve pa se še, s katerim delom, ker še nima sestavljenega programa za novo sezono.

Podobno kot prejšnja leta se bodo v Novem mestu tudi v novi sezoni zvrstile predstave za otroke. Predvidenih je pet predstav in tudi te so v Domu kulture izbrali iz gostovanijske ponudbe slovenskih gledališč. Tako bo Prešernovo gledališče iz Kranja uprizorilo Malikovo Zogico Nogico, Primorsko dramsko

gledališče iz Nove Gorice z van Delftovo igro Hura soncu in dežju in Deklevovo Lenčo Flenčo, Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s Harrisovim delom Androkles in lev ter Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane z Vandot — Partljičevi igri Kekec je pač Kekec. Načrtujejo pa še štiri lutkovne predstave.

Organizatorji se nadejajo, da bodo Novomeščani tudi v novi sezoni kupili gledališki abonma in da bo ta sezona po obisku vsaj tako uspešna, kot je bila lanska, ko so za abonmajske gledališke predstave (za red A in B) prodali 482 vstopnic.

I. Z.

Z AVTOBUSOM NA KONCERT

NOVO MESTO — V četrtek, 21. septembra, bo ob 20. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani otvoritveni koncert glasbene sezone 1989/90. To bo večer z operno pevko Marjano Lipovšek in simfoničnim orkestrom Slovenske filharmonije. Program bo obsegal priljubljene arije iz svetovne operne literature. Novomeški Dom kulture bo organiziral omenjenega dne obisk tega koncerta. Na voljo ima 50 vstopnic po 40.000 in 50.000 din, prevoz pa bo stal v obe smeri 120.000 din. Vozilo bo odpeljalo izpred Doma kulture ob 18. uri. Na voljo je še precej vstopnic, vendar naj jih interese v Domu kulture čim prej dvignejo.

Muzika viva tudi na Dolenjskem

V Novem mestu in Šentjerneju ustanovljajo »šolo« za glasbeno izpopolnjevanje na različnih instrumentih — Ponudbe bodo veseli tudi ansambli

LJUBLJANA, NOVO MESTO — V Ljubljani deluje od lani Evropska kultura, delovna organizacija, ki so jo ustanovili samostojni kulturni delavci, njena dejavnost pa obsega pripravo in izvedbo najrazličnejših avtorskih del in projektov s področij informiranja, izobraževanja, znanosti, kulture in umetnosti. Dejavnost Evropske kulture poteka prek enot in ena od teh se imenuje Muzika viva, obsega pa področje glasbe.

Muzika viva ima na svojih predstavitvenih papirjih napisano, da jamči za kakovost pripravo in izvedbo vsega, kar ponuja s svojimi programi, saj vse zastavlja in udejanja v sodelovanju z vrhunskimi strokovnjaki glasbeniki. Takšni so tečaji za izpopolnjevanje glasbene izražanja in se lahko tiš, ki se ukvarjajo s klasično glasbo, še boljše naučijo igrati na klavir, klasično kitaro, violino in druge instrumente. Muzika viva pripravila podobne tečaje tudi za področje zabavne glasbe in na njih se interese usposobijo v igranju na trobila, pihala, v ritmiki pa v solo in zborovskem petju. Podobne izobraževalne oblike izvaja Muzika viva za zborovodje in dirigente pihalnih godb, ob tem pa omogoča tudi pridobivanje teoretičnih znanj o glasbi. V »pristojnosti« te enote Evropske kulture so še aranžiranje, komponiranje, strokovno usposabljanje in oblikovanje različnih ansamblov, tako rekoč vse do visoke šole jazza. Ta enota pa si je tudi naložila izdajanje najrazličnejših glasbenih učbenikov in pri-

benih šol in glasbenih kolonij v sodelovanju z zdravilišči in turističnimi središči.

Do zdaj je Muzika viva z izobraževalno dejavnostjo že začela v Ljubljani in Kranju, trenutno pa tečejo priprave za izvajanje »pouka« in pričakujejo, da se bodo skoraj začeli javljati tudi prvi interese. V tem delu Dolenjske je nemalo ljudi, ki bi jim glasbeno izpopolnjevanje prišlo še kako prav. Tu namreč delujejo najrazličnejši narodnozabavni pa rock in drugi ansambli, nekateri že uveljavljeni, drugi še ne, pa pevski zbori, pihalni orkestri in drugi sestavi, kakor tudi posamezniki, ki bi jim Muzika viva lahko ustregla. Kar zadeva poučevanje instrumentov, predstavniki te enote Evropske kulture zagotavljajo, da se njihov program ne prekrija v učnim programom Glasbene šole Marjana Kozine in tudi sicer z ničimer ne posega v dejavnost in pristojnosti te ustanove.

I. Z.

• Muzika viva intenzivno dela na tem, da glasbeno izobraževalno delo po njenem programu tudi v Novem mestu in Šentjerneju steče čimprej. Organizacija je, kot rečeno, zastavljena, prostori zagotovljeni, marsikaj drugega pa tudi že. V tem zapisu smo lahko povedali le malo tega, kar zanima kandidata za izobraževanje. Interesenti bodo več in podrobneje zvedeli, če bodo zavrteli telefonsko številko (068) 25-179. Kličite lahko vsak dan med 9. do 18. uro.

ročnikov, pripravo in izvedbo vseh vrst koncertov in glasbenih nastopov, kakor tudi pripravo in izvedbo poletnih glas-

TREBANJSKE URE PRAVLJIC

TREBNJE — V tukajšnji knjižnici Pavla Golje v tem šolskem letu nadaljujejo z lani začetnimi urami pravljic, ki so vsako sredo od 16. do 17. ure in jih vodi knjižničarka Katja Režun. Delo imajo na teh družbenih zastavljenih tako, da se otroci o predstavljenih pravljicah pogovarjajo in vsebino zgodb pogosto izrazijo v svojih risbah.

KRŠKO: 5. OTROŠKI FESTIVAL VEDRE PESMI

KRŠKO — V soboto, 16. septembra, bo v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja tradicionalni, že 5. otroški festival vedre pesmi. Mladi izvajalci bodo ob spremljavi Big banda RTV Ljubljana pod vodstvom Mojmirja Sepeta zapeli dvanajst skladb prav tolikšnega števila skladateljev. Ob 16. uri bo javna generalka, festival pa se bo začel dve uri kasneje, ob 18. uri. Program, ki ga bosta snemala ljubljanski radio in ljubljanska televizija, bo povezovala Miša Molč.

Sposobni, a zavrtnjeni

Novomeška glasbena šola sprejela 70 novih učencev, prav toliko pa jih je zavrnila, tudi sposobne

NOVO MESTO — Glasbena šola Marjana Kozine je začelo novo šolsko leto z okoli 500 vpisanimi učenci, pri tem pa sta upoštevana tudi plesna vzgoja in mala glasbena šola. V prve letnike je šola sprejela kakih 70 učencev. Več kot polovico prijaviteljev kandidatov pa je morala zaradi prostorske in drugih omejitev zavrniti, čeprav je bilo med zavrženimi vsaj kakih 50 odstotkov takih, ki so na preizkušnji pokazali sposobnosti za šolanje na tej ustanovi.

do sestavljali nekdanji člani zbora male glasbene šole. Glede gmotnega položaja novomeške glasbene šole nima prevelikih skrbi. Kar 80 odstotkov potrebnega denarja ji zagotavlja občinska izobraževalna skupnost, 20 odstotkov pa mora zbrati sama, in to iz različnih virov: vpsnine, šolnine, deležev za nastope itd.

I. Z.

Jakac in kamera

Predstavitev Jakčevih filmskih zapisov in prikaz njegovih filmov

NOVO MESTO — Božidar Jakac je prve filmske zapise naredil sredi dvajsetih let, in to v severnoafriških mestih, ki jih je obiskal kot slikar, vendar pa ti filmi niso ohranjeni. Ko se je leta 1929 odpravil na dolgo pot čez Atlantik v Ameriko, pa si je oskrbel Kodakovo 16-milimetrsko kamero. Od takrat je bila filmska kamera Jakcu najzvestejša spremljevalka na njegovih življenjskih in slikarskih poteh. Arhiv Slovenije ima arhiviranih 62 filmov, ki jih je Jakac posnel do leta 1955 in v ta namen porabil prek 4000 metrov filmskega traku. Ti filmski zapisi kažejo, da je bil Jakac povsod zraven, da je snemal z velikim čutom za dokumentarnost in hkrati za estetiko, saj so vsi njegovi kadri izrazito slikarski. Prenekateri Jakčev filmski zapis pa je tudi izviren zgodovinski vir. Arhiv Slovenije je izdal publikacijo Filmski zapisi 1929—1955 Božidarja Jakca, ki jo je napisal višji arhivist Ivan Nemanic. Publikacija so v ponedeljek, 11. septembra, dopoldne predstavili Novomeščanom, zbranim v Domu kulture. O filmih Božidarja Jakca in Nemanicjeve publikaciji je govoril prof. Naško Kriznar. Zatem so v kino dvorani zavrteli (ob klavirski spremljavi Ilije Šureva) pet Jakčevih filmskih zapisov: Novo mesto (1931), Fotoamaterski izlet v dolino gradov (1932), Izlet na Gospodično in odkritje spominske plošče pesniku Milanu Puglju (1932), Zenitovanski obred v Predgradu (1940) in Gregorčev fotoamaterski izlet v Belo krajino (1931), na koncu pa še Metoda Badjure film »Božidar Jakac«. Predstavitev publikacije in projekcije filmov se je udeležila tudi Jakčeva soproga Tatjana. Jakčeve filmske zapise so zatem vrteli še za novomeške šole, ob 18. uri pa za ostale kino obiskovalce.

S to prirreditvijo so počastili 90-letnico akademika Božidarja Jakca.

I. Z.

NAGRADA VILENICE ČEŠKEMU PESNIKU

Nagrado Vilenice so letos podelili znanemu češkemu pesniku Janu Skacelu. Literarno srečanje Vilenica 89 je bilo prejšnji teden, udeležili pa so se ga številni književniki iz srednjeevropskih držav.

Prosvetni dom še ni povsem obnovljen

Potrebno je še urediti in posodobiti oder

BEŽICE — Kar precej denarja je bilo potrebno zbrati in veliko prostovoljnega dela opraviti, da je bil obnovljen brežiški prosvetni dom. V akcijo za obnovo se je vključilo mnogo občanov in bila je tudi zelo odmevna, še posebno, ko se ji je pridružil lokalni radio. Zaradi pomanjkanja sredstev so se obnovevalna dela nekoliko zavlekla, toda v maju je bil dom tudi uradno odprt. Od takrat so bile v njem redne kino predstave, občinske revije pevskih zborov, nekaj koncertov in drugih prireditve. Vse pomembnejše koncerte, kot sta bila nedavna nastopa violinista Stefana Milenkovića in pevca Šansonov Arsena Dedića, pa so Brežičani lahko spremljali v prelepi in akustični slavnostni dvorani Posavskega muzeja Bežice.

Na slednje dejstvo je ulica kmalu reagirala in danes se ljudje na veliko sprašujejo, čemu je služilo obnavljanje dvorane prosvetnega doma, če so predstave še vedno drugje! Na brežiškem Zavodu za kulturo pojasnjujejo, da so spomlad sicer zaključili en del obnove, vendar pa s tem ne še zaključnega. Predvsem bodo morali v prihodnje za uporabo usposobiti še oder, poskrbeti za razsvetljavo, ozvočenje in drugo. Pevci, ki so že nastopali na tem odru, vedo, da je potrebno še marsikaj storiti tudi za doseglo boljše akustičnosti na odru.

B. D.

kultura in izobraževanje

Filmski četrtek

V novomeškem filmskem gledališču poslej abonma

NOVO MESTO — Minulo sezono Dom kulture ni imel prav srečne roke s filmskim gledališčem. Na sporedu je bilo 32 filmov, za katere so načrtovali 53 predstav. Obisk je bil zelo slab, saj si je filme ogledalo le 1641 obiskovalcev. Na posamezni predstavi je sedelo povprečno 31 gledalcev. Če povemo v gosposdarskem jeziku, potem lahko rečemo, da se je s filmi vrtela izguba. Petih filmov sploh niso predvajali, ker ni bilo obiska, osem filmov pa so zavrteli le enkrat, ker za drugo predstavo ni bilo gledalcev.

Ko so stavili te podatke pod drobnogled in pretresali razloge za tako slab odziv obiskovalcev, se je pokazalo, da starejši in še zlasti domači filmi gledalcev sploh ne zanimajo. Pritegnjejo pa najnovejši filmi, predvsem kvalitetni, in to ne glede na žanr, v katerem so ustvarjeni. In takšni filmi bodo poslej na sporedu tudi v novomeškem filmskem gledališču, ki ga želijo ne le ohraniti, temveč tudi še razvijati.

Filmsko gledališče bi še naprej potekalo od oktobra do maja in prav tako ob četrčkih kot do zdaj. Novost bo filmski gledališki abonma, tako imenovani filmski četrtek. V okviru filmskega gledališča nameravajo oblikovati sklop filmov za dva ali tri mesece naprej, vanj pa uvrstijo predvsem tiste stvaritve, ki so tudi v svetu naletele na velik odmev. Tako bi bil vsak res dober film v Novem mestu predvajan najprej v gledališču v okviru abonmaja in šele kdaj kasneje v okviru rednega kinosporeda v Domu kulture. Kupci abonmajskega vstopnic bodo dobili v roke filmski list, v katerem bodo najpomembnejši podatki in druge zanimivosti o vseh filmih, ki bodo v posameznem obdobju na sporedu v filmskem gledališču.

I. Z.

NOVA RAZSTAVA V GARNI HOTELU

OTOČEC — V tukajšnjem Garni hotelu bo svoja dela od jutri, petka, 15. septembra, dalje razstavljal akademski slikar Štefan Galič, dobitnik glavne nagrade Grand prix Otočec na letošnjem 1. bienalu slovenske grafike.

DEBATNEGA VEČERA V PETEK NI BILO

NOVO MESTO — V tukajšnji Fotogaleriji bo še dober teden na ogled razstava natečajnih del za ureditev mestne četrti z vladno palačo v spodnjecavstrijskem mestu ST. Poelten, s katerimi sta na velikem mednarodnem natečaju kot avtorja sodelovala mlada novomeška arhitektka Borut Simič in Janez Žerjav. Njun projekt se je uvrstil med 30 najboljših, kar je prav gotovo lep uspeh. Za minuli petek zvečer je novomeška trajna delovna skupnost samostojnih kulturnih delavcev Neapolis, katere člana sta arhitekta, predvidela diskusijski večer ob razstavljenem projektu, ki pa je zaradi nezanimanja odpadel. Posamezniki, ki so prišli v Fotogalerijo, so si ogledali razstavo in se odpravili dalje.

S pesniki v mestu pasje kamilice

Črnogorsko mesto Bijelo Polje enkrat na leto zaživi s poezijo — Na Ratkovičeve večere so povabili pesnike iz vse Jugoslavije in iz tujine

Bijelo Polje je zraslo tam, kjer se Lim prebije iz ozkih globokih tesni in se pokrajina razširi v podolgovato dolino z rodovitno zemljo. Pravijo, da je mesto dobilo ime po beli radi, pasji kamilici, ki ima bele cvetove, in kadar spomladi zacveti, so polja kot bel pokrita s snegom. Ime po tej značilni rastlini so mu dali že Turki, ki so ga imenovali Akovo. V tistih časih je bilo to mesto tudi ena od pomembnih postojank dubrovniških trgovcev. Nasploh ima Bijelo Polje, danes tretje največje črnogorsko mesto in sedež istoimenske občine, bogato zgodovino. Z velikim posluhom goji kulturo in je eno najpomembnejših središč črnogorske kulturne dediščine. Mesto je ponosno na svoj pokrajinski muzej, ki so ga uredili v stavbi nekdanje gimnazije, v njem pa si je moč kadarkoli ogledati bogate zbirke oziroma stalne razstave — etnografsko, kulturnozgodovinsko, arheološko, numizmatično, heraldično in seveda NOB. Bijelopolci obiskovalcu radi pokažejo številne kulturnozgodovinske spomenike, ki jih je videti vsepovsod v mestu in okolici, to pa so med drugim stare cerkve, rojstne hiše pomembnih mož, stari mostovi itd. Najpomembnejši so pa tako imenovane kulturne manifestacije, ki jih prirejajo vsako leto. Med najpomembnejše sodita festival gledaliških amateljev Črne gore in Ratkovičevi večeri poezije. Na obeh pridejo do izraza tudi domači kulturni ustvarjalci in poustvarjalci, saj deluje v Bijelem Polju najboljša črnogorska gledališka skupina, po zaslugi tradicionalnih Ratkovičevih večerov poezije, ki so namenjeni tudi uveljavljanju mladih, pa menda že vsak peti šolarček v tem mestu piše pesmi.

jo mladi pesniki, tisti, ki so se odzvali na razpis in jih je potem izbrala medrepubliška žirija. Vsakokrat podelijo tri nagrade, od katerih je najpomembnejša prva — izdaja knjige. V drugem delu pa je miting poezije jugoslovanskih pesnikov in pesnikov iz tujine.

Letošnji Ratkovičevi večeri poezije so bili že devetnajstič po vrsti, in kot rečeno v nedeljo, 3. in ponedeljek, 4. septembra. Potekali so v dvorani Delavskega doma, ki lahko sprejme nad 400 obiskovalcev; in naj takoj dodam, da je bila dvorana oba večera nabito polna. Začetek v nedeljo, 3. septembra, je bil manj slovesen, kot so načrtovali. Napovedano je bilo namreč, da bodo za uvod podelili zlato plaketo bijelopoljske občinske skupščine srbskemu pesniku Oskarju Daviču. Pa so lahko le sporočili, da se pesnik slvesnosti ne more udeležiti, ker je hudo zbolel. Sledila je promocija prvonagrajene knjige na minulih večerih poezije In zamolčujem drhte nje Bogdana Arnautovića, ki jo je predstavil Radomir Barjaktarević. Na mitingu poezije mladih je nastopilo 16 mladih pesnikov iz vseh republik, razen iz Slovenije, ob čemer so organizatorji izrazili obžalovanje. Najpomembnejši trenutek večera je bilo sporočilo žirije, komu od nastopajočih, ki so prej svoja pesniška besedila oziroma zbirke poslali na natečaj, so prisodili nagrade. Sreča je najprijaznejši obraz pokazala beogradske avtorici Ljiljani Rim-Zivković, ki je dobila prvo nagrado — nekaj deset starih milijonov v žep in tiskanje njene pesniške zbirke.

Naslednji dan se je začel s simpozijem Kosovo — tema in inspiracija v književni ustvarjalnosti in se nadaljeval z obiskom pesnikov na osnovni šoli »Risto Ratković«. Tu so se mladi predstaviteli predvsem pesniki, ki pišejo za otroke, a tudi drugi. Tako so lahko bijelopoljski učenci tudi slišali, kako zveni poezija v drugih jezikih, od slovenskega, poljskega, ruskega, španskega do norveškega in francoskega, od koder so bili vsi ti pesniki. Kako zveni pesem v slovensčini, so slišali od mene, podpisane, ki me je

na Ratkovičeve večere poezije poslala Društvo slovenskih pisateljev in sem bil tam edini slovenski avtor. Seveda smo morali vsi v tujih jezikih pišočiči avtorji svoje verzve prevesti v mladim poslušalcem razumljivo srbohrvaščino.

Poezijo pa je vsak v svojem jeziku oziroma v izvorniku bral na večernem mitingu poezije jugoslovanskih in tujih pesnikov v že omenjeni dvorani Delavskega doma, in to pred kakimi 450 poslušalci. To je bila res imenitna družina poetov in njihove poezije, v vse mogoče besede in glasove ujetih liričnih trenutkov. Bilo je doživetje sožitja poezije in jezikov, v katerih se le-ta piše, resnična potrditev univerzalnosti poezije kot umetnosti. Tu so bili Florika Štefan iz Novega Sada, Ljubica Miletić, Duško Novaković in Dragomir Brajković iz Beograda, Budimir Dubak iz Titograda, Aleksandar Popovski iz Skopja, tujci Wieslaw Rusztecki iz Poljske, Aurora Maria Saavedra iz Mehike, Jorge Ariel Madrazo iz Argetine, Anne Rotshild iz Belgije, Helge Richa iz Norveške in drugi ter seveda pisec teh vrstic. Bral sem bolj na začetku dveurne prireditve, razvrstili so me med tujce in mislim, da zato, ker so mi hoteli izkazati posebno čast kot edinemu Slovencu. Večer se je imenitno končal z recitalom aforizmov, ki ga je izvajal znani jugoslovanski gledališki, televizijski in filmski igralec Ivan Bekjarev.

Bijelopoljski gostitelji so se na moč potrudili, da bi Ratkovičevi večeri poezije kot njihova najpomembnejša manifestacija res bili dogodek, ki se ga je vredno spominjati, pa tudi, da bi udeležencem kar najbolj ustregli. Kot udeleženec lahko rečem, da jim je to uspelo. Dodal bi še to, da so mene kot Slovenca še posebej čislali in mi izrekli komplimente na račun Slovenije. Zanimanje za Slovenijo je med Črnogorci veliko. Eden od dokazov naj bi bil tudi ta, da se je skupina šolarjev začela na lastno pobudo učiti slovensčine. Kaj takega je tako daleč od Slovenije res lepo slišati.

IVAN ZORAN

Pozabljen spomin na Pavla Golia

Ob 40-letnici smrti

V dneh, ko smo se posvajali od Filipa Kumbatoviča (Kalana, velikega poznavalca dela Pavla Golia, smo se spominjali tudi 30. obletnice smrti Pavla Golia. Akademik, pesnik, dramatik in »kapetan Drame«, kot se je Golia sam nazival, je bistveno povezan tudi z Dolenjsko: njegova mlada leta so potekala v Trebnjem in Novem mestu; študijska knjižnica Mirana Jarca hrani pesnikovo zapuščino, v Trebnjem je kulturno društvo s pesnikovim imenom, po njem se imenuje knjižnica, klub študentov trebanjske občine, mladi bralci pa berejo tudi za Golievo bralno značko. In vendar je 30. obletnica smrti šla neopazno mimo — niti osrednji časopis Delo se v svoji rubriki Dogodki na današnji dan ni spomnilo nanj.

In vendar je Golia vreden spomina. Mar ni že dokaz, da je bil izbran za akademika, dovolj prepričljiv za njegovo delo? Marsikateri njegova pesem ima še danes antologijsko vrednost. Njegova pokončna drža je bila tudi med NOB. Svoje dni je bil označen kot najboljši mladinski dramatik. Menda njegove pravilne igre za današnji čas niso primerne. In vendar je svet Golievih iger za otroke svet pesnikovih otroških let, spominov na deške igre, na poezijo Gorjanec, na hrepenenje po širnem svetu, po zabavnih in nevarnih pustolovščinah in po srečnem koncu. Vse to je doživljalo uspehe, kakršnih naša gledališka zgodovina ni poznala, saj je bilo med leti 1921 — 1949 v ljubljanski Drami okrog 250 ponovitev.

Filip Kumbatovič je zapisal: »Ta ljubeznivost, tako pogosto razočarala v življenjski stvarnosti, daje otroškemu svetu Pavla Golie svojstven človeški pomen: Sonce, ki greje in realno-fantastični svet, je sonce dobrote in sočutja, pravo sonce, čarobno in blagodarno, tako sonce, ki greje v svoji velikodušni nepristnosti vse, kar je živega na svetu.«

Mar danes vrednote Golievih iger niso več vrednote? Mar ne bi bilo treba tudi današnjemu otroku nuditi kaj več kot samo golo stvarnost, popolno razočaranje?

P. s.: Mar ni vrednota tudi portret Pavla Golia, delo umetnika Božidarja Jakca? JOŽE ZUPAN

Bodo našli svoj prostor?

Mladi Sodražani imajo težave s prostorom za svoj klub — Motijo okolico? Je kdo v ozadju?

SODRAŽICA — Ko je v začetku tega leta prevzel vodstvo OO ZSMS Sodražica Jože Levstek, je to za krajevno mladinsko organizacijo, v kateri je prek 30 članov, pomenilo občuten premik v delovanju. Ta osnovna organizacija je eden lepih in vse redkejših primerov organiziranega dela mladim v krajevni skupnosti. Sodražani želijo delati v miru, imeti svoje klubske prostore in v doglednem času organizirati

sekcije in vanje vključiti mlade glede na zanimanje. Toda kot se zdi, je prizadevanja mladim preprečil — hišnik v družbenem domu, kjer imajo v pritičnih prostorih mladi svoj kotiček. Menda zato, da ne bi s hrupom, glasno glasbo in truščenjem vznemirjali stanovalcev sosednjih blokov in verjetno hišnika samega, morajo mladi zapustiti svoje prostore najkasneje do 22.30.

»Trudimo se, da s svojim obnašanjem ne bi motili javnega reda in miru. Zato smo se dogovorili, da puščamo motorje na cesti in da jih tam tudi vžigamo ter da prihajamo v prostore v največjem redu. Muziko imamo na »normalni« jakosti, v naših prostorih ne točimo nikakršnih alkoholnih pijač. Imamo biljard, ki smo ga nabavili z izkupičkom od plesnih večerov in veselici. Za zdaj nimamo niti dinarja dotacij, vse stroške dela mladinske organizacije pokrivamo s akcijami, pogosto pa sodelujemo tudi z dodanim lastnim denarjem,« pravi predsednik Levstek.

V krajevni skupnosti za zdaj verjamejo hišniku. Mladi bodo vztrajali, ne bodo dovolili, da jih izženejo iz prostorov. Pravijo, da so pripravili celo »štrajkati«, če bi se zgodilo kaj takega. Polenjasta ura zvečer kot čas za zapiranje kluba se jim zdi popolnoma neprimerne, posebej polti.

Mladi Sodražičani nameravajo primerne urediti prostore, čeprav si za zdaj niso na jasnem, če se jim sploh izplača vlagati drag denar v nekaj, za kar ne vedo, če bo sploh njihovo. Pred kratkim so skušali izposlovati, da bi prostore dobili v stari zadruzi, a so jim vsi načrti padli v vodo. Mladi se sprašujejo, ali kdo stoji za vsem tem zanje neprijetnim dogajanjem in ruši njihove načrte. Eno je vendarle vsem jasno: bolje je, da se mladi zbirajo v družbenih prostorih, kot je omejen klub, kakor da prosti čas zapravljajo po gostilnah.

LOJZE ŠMALCELJ predsednik KSD Predgrad, M. GLAVONJIČ

Dosežen sporazum o odškodnini?

Praktičen primer, ki kaže, da med lovci in kmetovalci še ne bo miru

V Dolenjskem listu je bila 13. aprila letos objavljena pod naslovom Dosežen sporazum o odškodnini vest, da je razgovor med predstavniki lovskih družin in kmečke zveze ob sodelovanju z občinsko kmetijsko skupnostjo in gozdničnim gospodarstvom le obrodil konkretne sadove. Osnova za razgovor je bil doseženi samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih v zvezi z zaščito pred poškodbami od divjadi in na njej. Na ter. razgovoru so kmetje trdili, da so dosežanje zakone in sporazume pisali predvsem lovci, medtem ko kmetov ni nihče poklical zraven. Menim, da trditve kmetov še vedno drži, vsaj kar zadeva povrnitev škode.

Naj opišem svoj primer, vem pa da ni osamljen. Ni malo posestnikov, ko odškodnine za škodo ne zahtevajo, četudi je ta 10-, 20- ali celo 30-odstotna. Saj jim je dobro znano, kako je vse to zamotano, preden dosežeš miloščino, saj ti ne povrnejo niti stroškov in dela za začetno. V mojem primeru je bilo le prehudno, da bi se zadovoljil z odločitvijo LD Dol. Toplice. Kmalu po setvi krompirja, ko so se pojavili prvi zeleni listi, so prišli na njivo divji prašiči in močno razorali posajeni krompir. Po nekaterih mestih je bilo vse popolnoma uničeno. Ker spada to območje k LD Dol. Toplice, sem poiskal lovca tov. Stoparja, ki je baje pooblaščen za ugotovitev tovrstne škode. Dogovorila sva se, da se dobiva na poškodovani parceli. S tov. Stoparjem je prišel tudi član LD Dol. Toplice tov. Žvan. S tov. Stoparjem sva si sama ogledala škodo in sporazumno ugotovila, da ni majhna, saj je bilo uničeno pol pridelka. Tov. Stopar mi je predlagal, naj krompir dosadimo, LD pa nam da seme. Mnenja sem bil, da bi bilo to delo nekoristno, kar sem tudi povedal, saj je krompir pričel kaliti. Čeprav se takrat nisem strinjal, da bi

krompir dosadili, smo se vendar odločili, da to storimo tam, kjer je bilo popolnoma uničeno. Od doseženega krompirja pa nismo dobili popolnoma nič. Da si ne bi kdo predstavljal, da je zadeva urejena! Izkopljemo še krompir, kar ga je ostalo oz. kar so ga prašiči pustili, dobimo odškodnino in s tem je vse urejeno.

Ko sem se nekega večera vrnil domov, sem zvedel, da je tov. Stopar sporočil po telefonu, da si je komisija ogledala njivo in ugotovila, da ni na njej nobene škode. Na to obvestilo nisem takoj reagiral, vedel pa sem: jesen bo potrdila, kdo ima prav.

Tudi mojemu sosedu oz. mejašu (in drugim) so prašiči uničili takoj po setvi koruzo, dosajena je bila dvakrat ali celo trikrat, a je vse skupaj sedaj zelo žalostno.

Tudi v moj krompir so prišli divji prašiči še po tistem času, ko sva škodo ocenila s tov. Stoparjem. Mogoče so prišli popraviti, kar je poprej razdeljali! Verjetno je zato komisija dala tudi takšno oceno.

Sprašujem se, zakaj niso poklicali mene zraven, če so si res komisijsko ogledali škodo. Trdim, da tov. Stopar pozna, kaj je škoda in kakšen obseg je bil zajet v tem primeru, saj je na tem področju, kakor se temu reče, doma. Menim, da je drugače, če se škoda ocenjuje takoj, ko je narejena, ali mesec ali dva po dogodku.

Da je to resnica, je pokazal pridelek: ob izkopu je bil krompir lep le tam, kjer je ostal nepoškodovan. Vse ostalo, to pa je bila večina, je bilo ena sama žalost.

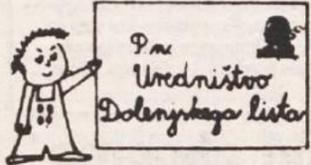
Njive, katere pustoši divjad, so v sklopu njiv vaščanov Podturna in niso kake oaze v gozdu. Skorajda ni njive, da je ne obišče divjad, največ škoda pa je na obrobju gozda. Z vhoda pritiska divjad iz lovišča LD Dol. Toplice, katero tudi gospodarji na tem področju, na zahodu pa vpada iz lovišča Kočevski Rog, s katerim upravlja gojitveno lovišče Kočevje.

Vsako leto imamo težave, vedno smo v strahu, ali bomo dobili kaj pridelka, zato vse bolj premišljujemo, ali še naprej obdelovati ali prepuusti njivo, naj na njej gospodarji divjad. Najbrž pa ne bo prva in ne zadnja, kjer ljudje prepro-

sto nočejo več obdelovati, saj jim divjad prido pospravlja zasejene pridelke. Nisem kmet, pridelamo oz. trudimo se, da bi pridelali vsaj najosnovnejše pridelke. Sedaj tudi tega ne bomo več toliko. Vem, da to ne pelje v napredek, žal pa nekdo mora odnehati, za sedaj kaže, da ima divjad prednost pred človekom, komu v korist, pa se tudi ve.

BOŽO MIKLIČ

MLADI DOPISNIK

ŠOLA V NARAVI

Od 20. do 30. avgusta je bil 3. razred v Umagu. Tam so imeli učenci šolo v naravi. Učili so se plavati in spoznavali posebnosti obmorskega sveta. Ker je šla moja mamica z njimi, sem šla z njo tudi jaz. Tam sem uživala v slanim morju ter se sončila. Nekega dne sem šla v vodo z žogo ter se nekaj časa z njo igrala. Naenkrat so zapihali vetrovi. Lovci so odnesli žogo k obali, kjer so bile ostre skale. Zaplavala sem za njo. Stopila sem na tla in na stopalu leve noge začutila bolečino: stopila sem na ježa in nekaj njegovih ostrih bodic je ostalo v moji peti. Prišepala sem do medicinske sestre, da mi je za prvo odstranila bodice. Na ježa sem stopila pravič v življenje. Sedaj vem, kako to boli.

SAŠA OSVALD, 5. r. novinarskodopisniški krožek OŠ dr. Anton Debeljak Loški potok

ARTIŠKI »KROMPIRJEVCI«

Včasih pravijo, da imaš krompir, če imaš srečo. Za artiške petošolce velja tudi obratno. Imajo krompir, zato so lahko srečni. Kot člani šolske zadruge Lastovka, ki je nastala lani, so lahko srečni, ker so se izkazali kot najuspešnejši poljedelci. Na svoji njivi so posadili krompir in ga pridelali skoraj dve tona. Kar smeja se jim je, ko so gledali kisle obraze sosedov, ki jim poljščine niso uspeli. Seveda so bili deležni tudi pikrih pripomb, češ ali ne veste, da ima bedast kmet vedno debel krompir. Skratka, bilo je zabavno, najbolj pa koristno, so s petošolci krompir prodali šoli, z dobjenim denarjem pa gospodarji samostojno.

NATALIJA VAHČIČ, 7. r. nov. krožek, OŠ Artiče

DOBIL SEM PAPAGAJA

Že dolgo sem si želel papagaja. Dobil sem ga med počitnicami, zato je bil to moj največji dogodek teh počitnic. Moj Jaka je papagaj posebne vrste, ki se imenuje nimfa. Na glavi ima rumeno čopko in dolg rep. Vsak dan se z njim igram, ga spuščam iz kletke in ga učim govoriti.

MATEJ MONTANIČ, 5. r. Novinarsko dopisniški krožek OŠ dr. Anton Debeljak Loški potok

Zdrav duh v zdravem telesu

Trebanjski kulturniki so bili skupaj na morju

Zdrav duh v zdravem telesu pravi stari pregovor, takega mnenja pa so tudi člani Komornega zbora, ki deluje v okviru KUD Pavel Golia iz Trebnjega, in trebanjski godbeniki, ki so si po naporni in delovni sezoni privoščili nekaj dni oddiha na morju. Člani navedenih trebanjskih kulturnih skupin, nekateri tudi z družinskimi člani, so taborili v taboru VIO Skrbim v Pavičinah pri Pulju.

Letovanje je bilo solidno izvedeno, saj so imeli člani Komornega zbora v tej smeri že izkušnje, saj so letos že drugič letovali v Pavičinah. Vodstvo tabora je prevzel Mitja Prijatelj, predsednik zbora, ki je bil istočasno tudi taborni ekonom, za prehrano pa sta skrbela upokojenca Rezka in Janez Majer, ki sicer nista redna člana pevskega zbora ali godbenika, sta pa s prefinjenim okusom dokazala, da je dobra kuhinja lahko tudi prava umetnost.

Tudi ostali letovalci, ki so dobili svoje naloge, so jih sprejeli z največjo resnostjo. Godbenik Lojze Gracelj je prevzel taborni bife, Polde Krevs je skrbel za mesarska dela in se pri tem odlično izkazal. Miro Krevs je bil vodja strojnega parka, skupaj s sinom Miranom pa sta mimogrede pripravila tudi kak avtomobil. Dirigent Jure je skrbel za kulturno življenje, bil pa je tudi meneger trebanjske godbe, ki je opravljala svoje kulturno poslanstvo po okoliških istrskih vaseh. Jure je skrbel tudi za fizično kondicijo trebanjskih glasbenikov,

Še spominski posnetek za spomin. (Foto: R. Primožič)

Franc Požek

Smrt prizadene le tiste, ki ostanejo. To boleče dejstvo občutijo ne le sorodniki Franca Požeka iz Sevnice, ampak tudi številni prijatelji, znanci, sorodci, ki so sicer vedeli za njegovo bolehnost v zadnjem času, a so vsi le upali, da bo Francjevo plemenito srce dje zdržalo.

Franc Požek je zavekal na svet 2. maja 1923 v Hrastju pri Bistrici ob Soti in je svojo mladost preživel na domu staršev. Po končani osnovni šoli so starši dali Francija v uk v Maribor, kjer se je izučil za sodarja. Kot narodno zaveden slovenski fant se je ob začetku vojne navkljub mladoletnosti pogumno prijavil k prostovoljcem v enote bivše jugoslovanske vojske. Po razpadu in okupaciji Jugoslavije se je iz Bosne prek zasedenega ozemlja prebijal nazaj v Slovenijo in se vrnil domov k staršem. Doma pa ni ostal prikriti okupatorskim oblastem, saj so ga kmalu odkrili. Ko so Nemci se ugotovili, da je bil Požek prostovoljec jugoslovanske vojske in njegovo narodno zavednost, so ga internirali.

Ob priključku spodnje Štajerske k Nemčiji je bila razglašena mobilizacija slovenskih fantov v nemško vojsko. Tej se Franc ni mogel izogniti, ker so ga vpoklicali naravnost iz internacijskega taborišča. S to prisilno mobilizacijo se globoko v sebi ni nikoli sprijaznil, zato je ob prihodu na vzhodno fronto iskal silhermo prilagoditve prebega k Rusom. Na jesen leta 1943 se mu je to posrečilo in je postal vojni ujetnik. Kot vojni ujetnik je v taboriščih v Sovjetski zvezi doživel razne tegobe, a je vsem kljuboval pomirne vesti, da ni več pripadnik proslulega wermachta.

Ko je bila v SZ ustanovljena 1. jugoslovanska brigada, se je prijavil, da bi pomagal pri osvoboditvi zaslužjenih in okupiranih dežel in tudi svoje domovine. Bopne enote 1. jugoslovanske brigade z enotami Rdeče armade so prek Romunije v septembru 1944 pri Beli Crkvi v Banatu vkorakale na jugoslovansko ozemlje. Požek je sodeloval v vseh bojih te enote, vse tja do Zaječarja, Niša, Gornjegja Milanovca in posredno tudi pri osvoboditvi Beograda. Nato ga je vojna pot vodila v zaključne boje prek sremske fronte, Slavonskega Broda, Zagreba, vse do Celja, kjer je dočkal osvoboditev domovine.

Franc Požek je pridno sodeloval pri obnovi domovine, predal je v delu v taborniški organizaciji in pri TVD Partizanu pa tudi v drugih društvi in organizacijah je bil njegov duh in življenjska izkušnja dobra potopnica za marsikatero mladca. Tako kot sta z ženo vzgajala svojega otroka, strogo in pošteno, a spet po drugi strani življenjsko prizanesljivo, je Franc plemeniti še druge.

P. P.

Letos nastopimo v Kamniku

Iz dela kulturno-sportnega društva Predgrad — Vabilo vsem, ki bi radi nastopili v Predgradu

Z namenom, da bi Predgrad dobil dejavnost, ki bi poživila kraj in celo Poljansko dolino ob Kolpi, je bilo ustanovljeno 12. novembra 1983 Kulturno-sportno društvo Predgrad. Danes šteje okrog 40 članov, čeprav nas je bilo že čez 50. Razpust pihalne godbe letos spomladaj je razredčil vrste.

V društvu delujejo športna, turistična, tamburaška in folklorna sekcija ter gasilska desecina. Športna sekcija je pred kratkim pripravila turnir v malem nogometu, sicer tekmuje tudi drugod. Gasilska desecina deluje v okviru PGD Predgrad in se udeležuje občinskih gasilskih tekmovanj. Ena najmanj delavnih je turistična sekcija, ki še ni navezala niti stikov s kakim turističnim društvom. To bo v bodoče kazalo napraviti, ker postaja kraj vse bolj zanimiv tudi za turiste. V KSD Predgrad sta najbolj delavni folklorna in tamburaška sekcija. Folkloristov je 26, tamburašev 6, sekciji pa nastopata skupaj. Člani teh sekcij smo nastopili na jurjevanju v Črnomlju in na Smotri izvirne folklorne v Karlovcu, za kar gre velika zahvala ZKO Črnomelj, ki nam je omogočila nastop

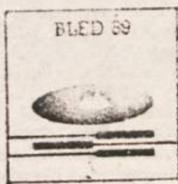
Letos gremo prvič v Kamnik na XIX. dneve narodnih noš, folklorne in obrti. Za ta nastop se zahvaljujemo ZKO Kočevje, ki nam sicer dodeljuje tudi denar, potreben za obstoj folklorne v Predgradu.

Našim folkloristom, otežuje se boljše delo to, da veliko članov prihaja domov le ob koncu tedna. Da bi folklor v kraju izumrla, se pa ni bati, ker imamo tudi nekaj podmladka. V tamburaški sekciji so mladi le trije člani. Potrebno bi bilo mlade ljudi učiti igranja tamburice, za kar pa bomo morali čimprej poiskati učitelja.

KSD Predgrad je ob svoji 5-letnici lani skupaj z Radiom Ljubljana pripravilo koncert iz naših krajev, v društvu organiziramo tudi veselice, da bi zbrali čimveč denarja za gradjo večnamenskega asfaltiranega igrišča. Ker se vse prehitro draži, se nam vsi delovni naporji v blagajni komaj kaj poznajo. KSD Predgrad želi sodelovati z drugimi društvi in vabi vse, ki bi bili pripravljeni priti v goste.

LOJZE ŠMALCELJ predsednik KSD Predgrad, M. GLAVONJIČ

DL	KLEPETANJE	KURIR	IDEALNA POPOPONOST	SESTAVLJENI LUDI	GRUDEN VO	OR	KRALJEVIČEK	PSATELJI OFLAHERITY	POTOK PRIGU
GR. ČRKA KEM. SIMBOL ZA BOR				VOJUNA					
				LEVI PRITOK OBA NADAV					
						RŽEVO ZGANE STAROSLOVAN			
			POGOBNA LEVI PRITOK SAVE						
								TETA	MEMON POZIVANEC
DL	DRUŽBENA PLAST	ST. RIM. VEŠNA ZAVETNIK	SESTAVNA ZEMELJSKEGA PUNA MERA		BESEDELO TRAVNATA RAVAN				
PESEM				KITOV BRKO NEM. FIZIK IZUMITELJ TELEFONA		ROČNO ORODJE ZA DOPREZOVANJE KOVIN	AVT. OZNAKA TURČIJE ŽELÉČ V DESKI		
KOOR. POLE TENOR								ZNANCA NASLANA TATVINA	
ČESKA PRITOLNICA			VNETJE CHEVESA RDEČI KRIZ						
ALKALSKA KOVINA				IGRAJKA VETROVA					
DL	PRISTOJNA				STROU				

Zreb je izmed reševalcev 33. nagradne križanke izbral NEJCA STANICA iz Šentjerneja. Za nagrado mu je dodelil knjigo Franca Cerarja Parzan nekoliko drugače, v kateri pisec govori o svojih izkušnjah partizanov, ki je bilo zares drugačno, kot so ga bili doslej vajeni spoznavati. Nagradjencu čestitamo in mu želimo uspešno branje!

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 25. septembra na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, GERMOVA 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 35.

REŠITEV 33. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 33. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, koda: POOL, KAMP, OBRT, RAL, TRABAČULA, RADEV, PETER BOŽIČ, Z. OB, ATEA, EKIPA, ILORIN, MONI, ONJ, TA, LASTOVKE, KRAP, A, MARCO POLO, AA, ARA, IVAR.

MISLIJ

Ljudje se ubijajo iz strahu, strahu pa tudi ostajajo živi.

F. DOSTOJEVSKI

Nesrečno ljubezen si še meraj lahko vsakdo priušči.

D. ZAJC

Zlo se ponuja iz otroških rok

razpečevalci mamil so zvabili otroke v umazan posel — Svetovna vojna napoved mamilarstvu — Kaj je to klokinqanje? — Zlo se širi tudi v Evropo

Najnovejša dogodka, povezane s izdelavo, prodajo in razpečevanjem mamil, bi lahko imenovali kar svetovno vojno napoved mamilarstvu. Iduci je, kot da se je razvil svet dokončno zdramil in da so v državah, ter je zloraba mamil najbolj razširjena, sklenili dokončno stopiti temu na prste. Ameriški predsednik Bush je pred dnevi napovedal, da bo namenil celih 8 milijard dolarjev boji proti mamilom, za krepitev političnih policijskih oddelkov, za gradnjo novih zaporov, za krepitev vseh služb, ki se ukvarjajo s preprečevanjem prodaje mamil, in seveda tudi z zdravilne zasvojenosti. Američani so celo pripravili vojsko pomagalni zatreti razvejeno mafijsko organizacijo, ki ima v svojih rokah izdelavo in predelavo mamil v državah, predvsem v Južni Ameriki, če bi te bile seveda vlade teh držav pripravljene spustiti ameriške vojske na svoje ozemlje. Zaenkrat pa namenjajo z orožjem, vojaško opremo, denarjem in svetovalci.

Vse to kaže, da je problem zlorabe mamil postal tako vroč, da ga ni več mogoče potiskati na rob in da se morajo njim spopasti kar državno vodstvo. Pri nas razmere sicer še niso tako kritične, motili pa bi se, če bi mislili, da se bo naša država ognila izložitvi eksportiranih mamilarske mafije zasledena ameriškega tržišča, ki tega postaja za trgovce z mamili vse bolj vroč, se mamila selijo v Evropo. Zahodna Nemčija, Nizozemska, Italija in še nekatere razvite države se spopadajo z vse hujšimi problemi, povezanimi z mamili, neomno pa enake težave čakajo tudi v navsezadnje smo dežela, ki leži zelo prometni poti, po kateri se vsaka sodobno zlo. Novejši podatki kažejo, da je v Jugoslaviji v zadnjem letu poraba mamil porasla za 60 odstotkov celotne svetovne proizvodnje mamil. Skoraj 30 mili-

jonov prebivalcev ZDA uživa mamila, nekatere plasti prebivalstva pa so z mamili že globoko prizadete. Že dolgo ne velja več, da je narkomanija najbolj razširjena v srednjem sloju, vdrla je tudi v revnejše sloje, v črnske četrti, med šolarje. Najbolj pretresljivo pa je spoznanje, da so mamila vdrla tudi med otroke. Obsežna reportaža, ki so jo spravili novinarji ameriškega tednika Newsweek, je skozi vrsto življenjskih usod in primerov razkrila tragično podobo mestnega vsakdanjika, podobno, ki odslukava resnično bedo mamilarstva.

Kot primer so vzeli mesto Philadelphia. Tu se, podobno kot v prejšnjih ameriških in v zadnjem času tudi evropskih večjih mestih, kot polični prodajalci drog pojavljajo otroci. Preprodajalci drog, ki jih mamilarska mafija oskrbuje s stalnimi zalozami klasičnih in novih sintetičnih mamil, med katerimi se v zadnjem času najbolj bliskovito širi jemanje cracka, so že pred leti ugotovili, da je v poostrenih razmerah in močnejšem nadzoru prodaje težje ponuditi drogo stalnim in naključnim uporabnikom »robo«, zato so se domislili prav peklenskega načrta: za polične prodajalce so začeli snubiti otroke, stare od 9 do 12 let.

Otroci sami niso uporabniki mamil, zato jih policija veliko težje preganja, poleg tega jih je mogoče pridobiti za razmeroma majhen denar, hkrati pa ostreje držati v krempljih. Solarček, ki ga premamijo medene obljube prodajalcev drog, seveda kaj hitro ugotovi, da se da z ulično prodajo na hitro priti do denarja in da si lahko privoščiti tiste drobnarije, po katerih je hrepenel: športne copate Adidas, modno jakno, dobro uro, kolo. In potem seveda ni potrebno prav veliko časa, da otrok opusti misel na šolo, na pošteno delo in običajno pot doraščanja. Prepusti se »clockingu«.

Izraz clocking je nastal v zadnjem času in ga ni mogoče prevesti, saj nima nobene pomenske zveze z uro (clock). Klokinqanje pomeni dobiti od razpečevalca zavojček droge (najbolj grede v prodajo crack, sintetični

kokain in turbocharge, mešanica kokaina in marihuane), se potem postaviti na ulico ter odmerke prodajati mimoidočim.

Pravila klokinqa so enostavna: nikoli ne smeš imeti prevelike količine droge, ne smeš se pustiti ujeti policiji, mamila sam ne smeš uživati in redno je treba plačevati razpečevalcu. Kršenje pravil se običajno konča tragično, s hudimi pretepi in tudi z umorom. Nekateri otroci nosijo male zlate amulete, ki so videti kot urne številčnice. To so znamenja posameznih razpečevalcev. Od teh amuletov je najverjetneje tudi izšel izraz clocking.

Dilerji dobijo največ otroških poličnih prodajalcev iz družin, ki jih je razdejala zloraba drog enega ali kar obeh staršev. Ti otroci so bolj ali manj prepuščeni ulici, zdi se jim celo, da je zelo cool (tudi pri nas poznan izraz za nekaj, kar je »ta pravo«), če nosiš zlat amulet in prodajaš drogo ter imaš dovolj svojega denarja.

»Opustimo skrb za 18-letne uživalce droge in posvetimo vso skrb otrokom.« je novinarjem grozno povedal eden od članov prostovoljne organizacije NAC, nekakšnega sveta sosedske pomoči, ki skuša omiliti hude socialne probleme, ki jih je droga prinesla v mestne četrti. Te besede so dovolj grozovne. Dejansko je odpisana kar cela generacija, zlo bo treba začeti izkoreninjati pri otrocih, da ne bo podivjalo in resno poškodovalo družbe.

MiM

9-letni morilec

V ZDA so postavili še enega od bolj žalostnih rekordov. Te dni bo, kot vse kaže, moral stopiti pred sodnika doslej najmlajši obtoženec v zadnjih sto letih ameriškega sodstva, in sicer bo sodišče ugotavljalo krivdo in dodelilo kazen 9-letnemu Cameronu Kocherju, ki ga obtožnica bremeni, da je lani ubil sedemletno Jessico Anno Carr.

Po zakonih zvezne države Pennsylvanije, v kateri se je dogodil umor, mora vsakomur, ki je obtožen umora, soditi redno sodišče, sodišče za mladoletne prestopnike tako ne pride v poštev.

Do umora je prišlo lani marca pred hišo Richarda Rattija v Kunkletownu. Malo pred tragičnim dogodkom je lastnik hiše pograjal otroke zaradi hrupa, kar je razjezilo mladega Camerona. Besen je odvihral domov, kmalu nato pa je prižvižgala krogla in ubila sedemletno Jessico, ki se je igrala z drugimi otroki pred Rattijevo hišo. Nekaj trenutkov zatem je na mesto zločina prišel tudi Cameron, nad obrvjo pa je imel nalepljen obličje. In prav ta je raziskovalce pripeljal do storilca.

Medicinski strokovnjak je namreč ugotovil, da polkrožna poškodba nad očesom ni nastala zaradi ureza z nožem, kot je trdil fantič, marveč jo je povzročil daljnogled na lovski puški. Fantič je streljal z očetovo lovsko puško, katere vzvratni sunek ga je pri strelu poškodoval.

Cameronu grozi po veljavnih zakonih dosmrtna ječa.

Do denarja s starinami

Kulturna dediščina Indijancev je v nevarnosti — Zbiralci starin delajo veliko škodo

Zbiralce starin je popadla nova strast. Ogrelji so se za izdelke avtentičnih prebivalcev Amerike, ki jih izkopujejo iz indijanskih grobov. Zbiranje indijanskih relikvij je tako postal dobičkonosen posel. Roparji grobov se pogosto kar sami odpravijo na pokopališča in iz indijanskih grobov izkopujejo lončevino, preproge, ogrlice, loke in puščice ter prečudovite mozaične maske iz žada. Arheologi z grozo ugotavljajo, da lovci na tovrstne umetnine delajo ogromno škodo. Po nekaterih podatkih so se nezakonita izkopavanja v zadnjem desetletju podvojila. Plenilci iščejo zaklade celo s helikopterji in satelitskimi posnetki. Strokovnjaki pravijo, da v naslednjih petih do petnajstih letih ne bo več mogoče najti nedotaknjenega indijanskega groba, če se bo ropanje nadaljevalo. Že sedaj nekateri zatrjujejo, da je 90 odstotkov pokopališč poškodovanih. Vrednost starin pa iz dneva v dan narašča in s tem še bolj privablja roparje.

Nekateri plenilci izkopljejo tudi preko tisoč grobov na leto, pri tem pa zaradi nestrokovno opravljenega dela naredijo ogromno škodo. Na pokopališče se odpravijo kar s traktorji in buldožerji, samo da bi čimprej prišli do starin. Najdbe potem preprodajajo, največ pa jih pokupijo zbiralci umetnin iz New Yorka, Los Angelesa, Evrope in Japonske. Med roparji je tudi veliko novincev, ki hočejo s pomočjo starin na hitro obogateti.

Ker se plenjenje iz dneva v dan povečuje, so posamezne ameriške zvezne države spremenile zakone, ki urejajo pravico do izkopavanja. Leta 1979 je Kongres sicer sprejel zakon o zaščiti in ohranitvi arheoloških najdb, vendar se je nanašal zgolj na izkopa-

nine na državni zemlji, ne pa tudi na zasebna zemljišča. Na ropanje kulturne dediščine so opozorili tudi predstavniki Indijancev. Njihov pogled na življenje in smrt je drugačen, z oskrnitvijo grobov prednikov nakopljajo potomcem nesrečo in bolezen.

Vendar stvari se spreminjajo na boljše. V Nebraski so izdali zakon, ki določa, da morajo muzeji in zbiralci starin vrniti vse posmrtno ostanke indijanskim plemenom. Prve posmrtno ostanke so že vrnili Indijancem, ti pa so jih ponovno pokopali. Njihov svet je drugačen in boj za ohranitev kulturne dediščine je boj za njihov preživetje.

J. ŽAGAR
(Vir: Newsweek)

Ne hodi iz sebe, ker resnično biva v tvoji notranjosti.

AVGUSTIN

Strahu se naučimo enako kot predsodkov, ljubezni in matematike.

P. HAUCK

Pesnik, ki slavi čudovitost in strahoto življenja v plesnem koraku svojih verzov, je nosilec luči, množi veselje in svetlobo na zemlji, čeprav nas najprej vodi skozi solze in bolečo napetost.

H. HESSE

Italija se stara

Ob koncu tisočletja 3,5 milijona nad 75 let starih

Prebivalstvo razvitega sveta se stara. Višji življenjski standard, boljše zdravstveno varstvo, ukročene hude epidemije in odsotnost vojn, vse to je pripomoglo, da je v razvitih deželah sveta povprečna življenjska doba moških že presešla 72 let, žensk pa kar 78 let.

Naša sosedna Italija je lep primer starajoče se države. Italijanski statistiki so našli že 11 milijonov 200 tisoč oseb, starejših od 65 let. Na vsakih 100 prebivalcev jih pride kar 14, ki so prekorčili to življenjsko mejo. Značilno je, da je razvitejši sever v povprečju »starejši« od manj razvitega juga.

Demografi pravijo, da se bo ob takšnih smereh demografskega gibanja Italija v naslednjih letih še bolj postarala. Ob prelomu tisočletja bo štela 3 milijone in pol ostarelih, to je nad 75 let starih ljudi, kar bo v skupnem prebivalstvu predstavljalo vzhemirljivo veliko — 6,14 odstotka. Ker je v tej plasti prebivalstva že več kot polovico bolj ali manj huje obolelih in potrebnih stalne nege, znano pa je, da je zdravniška in siceršnja nega ostarelih precejšen strošek, se seveda postarajo tudi povsem ekonomsko vprašanja, predvsem pa, kje vzeti denar za dostojno in ustrezno nego tolikšnega števila ostarelih.

Nadležna priseljenka

Slepi potnik je povzročil pravo biološko razdejanje

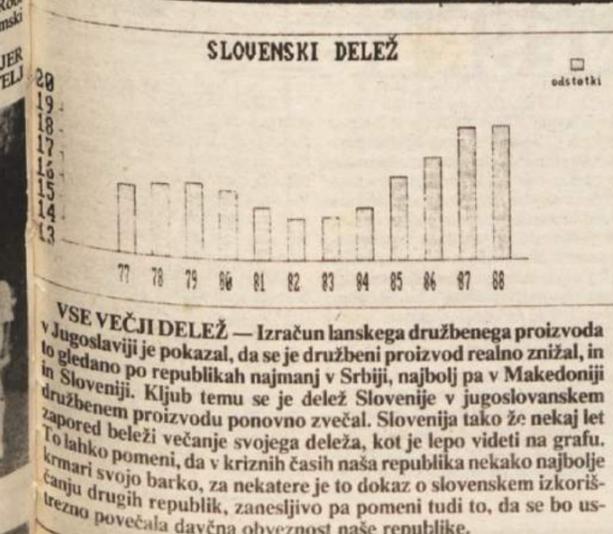
Na otoku Guam se je začelo dogajati nekaj skrivnostnega. Biologi, ki jih ta odmaknjeni košček sveta zanima zaradi posebnosti, so se vznemirili. Podatki so namreč kazali, da ptice na otoku hitro propadajo. Še pred nekaj desetletji je na njem živelo 30 ptičjih vrst, med njimi kar 22 avtohtonih. Po letu 1970 pa se je število ptic začelo zmanjševati. Zadnja opazovanja so pokazala, da so se številne vrste znašle pred izumrtjem, dvoje vrst, ki so živele samo na Guamu, pa je že izumrlo.

Nalogo razkriti, kaj se dogaja s pticami na tem otoku, je dobila biologinja Julie Savidge. Ko je prvič obiskala otok, je preverjala zdravje ptic; iskala je parazite, bakterije ali druge vzroke možnih bolezni, ki naj bi redčile ptičje jate. Vendar odgovora na tem področju ni našla. Pač pa so jo domačini opozorili, da so za izumiranje ptic najbrž krive kače.

In res. Nadaljnje raziskave so pokazale, da se je po drugi svetovni vojni na otok Guam priselila drevesna kača Boiga irregularis, sicer doma na Novi Gvineji, v severni Avstraliji in na Solomonovih otokih. Na otok je drevesna kača prišla s katerim od številnih vojaških tovorov, namenjenih za ameriško vojaško bazo. V nekaj desetletjih se je kača udomačila in se začela gostiti s priljubljenimi stvarmi, kot so ptičja jajca, ptičji mladiči in tudi manjše odrasle ptice. Še več: biologinja je ugotovila, da je kača kriva tudi za izumiranje dveh vrst netopirjev na Guamu.

Zdaj biologi iščejo naravnega sovražnika kače, ki bi na otoku ponovno vzpostavil ravnovesje.

Svet v številkah

Igor Fabjan: REKA IN PUŠČAVA

Tako postrojeni poslušajo govor (menda iz Korana), sledi dviganje zastave in nato ob glasbi iz hreščočega zvočnika disciplinirano odidejo v razrede.

Prometna sredstva v oazi so v glavnem avtomobili s kesonom, na katerega sta pritrjeni dve lesenii klopi, vse skupaj pa je pokrito s cerado. Vozila so nekakšni veliki taksiji. Ustavitev kjerkoli in vsakomur, dokler je na kesonu vsaj še centimeter prostora.

Z Maričo sva se namenila, da si ogledava tople vrelce v okolici mesta. Nekaj časa sva zaman čakala na malo manj natrpan taksij, potem pa sva poziskovala z avtostopom. Že kar prvi dvig roke je bil uspešen, toda zadovoljiti sva se morala s prostorom na kesonu med raznovrstno zelenjavo, ki jo je na luknjasti cesti premetavalo sem in tja z nama vred. Najin sofer je imel cel kup opravek okoli mesta, z njim pa sva se hočeš nočeš vozila tudi midva. Končno naju je bil pripeljal do vrelca, kamor sva bila namenjena. Tu naju je debeli vzrok malega tovornjaka še enkrat presenetil. Za vožnjo je zahteval plačilo, in to ne majhno. Ni se nama dalo kaj prepričati in sva mu plačala, samo da je bil mir. Kasneje sva se tako ali tako navadila, da v arab-

skih deželah od štoparjev vozniški pričakujejo plačilo oziroma delitev stroškov.

Topli vrelci je naju tudi razočaral. Voda je bila speljana po betonskih kanalčkih na bližnje polje, del pa je bil odtekel v bazenček. Nobene idile ni bilo v zabetoniranem izviru, za nameček pa je bila voda še sumljivo rjave barve in čudnega vonja. No, po zadržanju domačinov je to le zaradi železa, ki ga vsebuje voda.

V iskanju bolj romantične oaze, sva se čez nekaj dni vkrčala na razmajan avtobus. Nekaj ur je trajala mučna vožnja do oaz Dakhla skozi puščavo, razgredo od tiranskega sonca. Večidel je bilo videti le morje peska.

Oaze Dakhla tvori preko 600 naravnih izvirov večinoma termalne vode, ki omogoča prebivalcem, da so delček puščave spremenili v nasade za gojenje sadja in zelenjave. Zdi se, da tisti z redno službo ne žive nič bolje kot ostali, ki se ukvarjajo s poljedelstvom. Povprečen zaslužek je namreč slab (okoli 100 egiptčanskih funtov, kar je približno 80 nemških mark). Zaradi slabega zaslužka se mnogi popoldne trudijo povečati družinski proračun s kakšno trgovinico, stojnico s ceneno egiptčansko hrano ali s čim podobnim.

Oaze imajo pestro zgodovino. Tu so našli grobnice še iz časov faraonov. Ljudje torej že od nekdaj kljubujejo pesku in vročini.

Mirno vaško življenje je tu kot nalašč za vse, ki želijo ubežati hrupu velikih mest. Prebivalci na tujce niso navajeni, saj običajne turistične poti še ne vodijo v oaze. Navdušena sva bila nad prijazenostjo domačinov. Neznanci so naju pozdravljali na ulici, kot da že od nekdaj živiva tu. Posebno poglavje pa so bili otroci. Takoj so naju obstopili, kjerkoli sva se pojavila.

»Alo, alo,« so naju pozdravljali in gledali z neprikrito radovednostjo. Na žalost sva imela s seboj le nekaj bonbonov in sva morala tistim, ki so ostali brez njih, razložiti, da nimava več. Takoj so pograbili novo besedo in začeli v zboru vpiti: »Nimava, nimava!«

Z malo sreče nama je uspelo najti prostor na avtobusu, ki trikrat tedensko vozi do Farafre, najmanjše med skupinami oaz. Sofer z belim turbanom, oblečen v galabejo, se mi je zdel prava podoba moderniziranega beduina, ki skozi prostanstva puščave namesto kamelje vodi razmajani avtobus. Še preden smo pravi zavozili v puščavo, je postalo na avtobusu tesno. Sproti smo pobirali ljudi, ki so pripešali iz kdove

katere vasice. Kaj je prava gneča, pa sem spoznal šele, ko se je na avtobus zrinil možakar z ogromnimi culami. Nametal jih je v prehod med sedeži, da so mi segale do glave. Potem se je udobno zleknil na vrh kupa in mi s širokim nasmeškom dejal: »No problem, mister! (Ni problema, gospod).« Od nekdaj se je znašla še kletka z raco. Prestrašena raca je divje zafrfotala vsakokrat, ko je avtobus poskočil na neravni cesti in so notranjost vozila napolnili oblaki prahu.

Vsa zaprašena sva izstopila v Farafri.

Ob pogledu na gručo preprostih hiš brez zelenja daleč naokoli so se mi prebivalci kar malo zasmilili. Toda, ko sva se povzpela na griček, se je pred nama odprla prava podoba raja sredi puščave. Na vrhu griča je močan topli izvir, ki se v številnih potočkih razliva po drugi strani pobočja. Vsenaokoli vrtovi, polni dateljnov, banan, mandarin, pomaranč.

Farafra je bila dolgo precej osamljena in odmaknjena. Cesto so zgradili šele pred dvema letoma. V naselju sta le dve nadvse majhni trgovini, kjer lahko dobiš toplo kokakolo, stare konzerve in kakšno slaščico. Začuda ni mogoče dobiti niti felafel oziroma taamije, ki jo drugje ponujajo za vsakim vogalom.

dežurni poročajo

ODNESEL VEZI — Nekdo je v noči na 6. septembra iz RTP Bršljin odnesel tri tokovne vezi s sponkami, last Savskih elektrarn Ljubljana. Lastniki so oškodovani za 3 milijone dinarjev.

MED NESREČO OB FRANKE — 46-letni Esad Duljaj iz Ogošča je imel 9. septembra okoli 12. ure prometno nezgodo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom, pri Otočcu. Ob nesreči se je vozilo vnelo, med tistimi, ki so najbolj vroze gasili, pa je bil tudi nekdo, ki je iz predala armaturne plošče zmaknil tri potne liste in 400 švicarskih frankov.

OB MOTORNO KOLO — V noči na 8. septembra je nekdo zmaknil kolo z motorjem APN 6, last 27-letnega Stanega Veščaja iz Črnomlja. Veščaj je vozilo pustil odklenjeno na hodniku stanovanjskega bloka.

GROZIL GOSTOM — Črnomaljski mličniki so 10. septembra pridržali do iztreznitve 21-letnega Jerneja Š. iz Črnomlja. Mladenec se je v tamkajšnjem disko klubu neprimerno obnašal, grozil gostom s pretopim in se prerival. Pojasnilo za takšno početje je dolžan še sodniku za prekrške.

MED SPANJEM OKRADENA — 46-letna Marija Mihelič iz Ljubljane se je 7. septembra z vlakom peljala iz Ljubljane proti Črnomlju. Med vožnjo je zadelala, to pa je izkoristil neznanec in ji z jakne ukradel zlato broško in obliki bukovega lista. Miheličeva je oškodovana za 10 milijonov dinarjev. Predzreča še iščejo.

IGRA Z NOŽEM

KOČEVJE — 29-letni S. H. iz Trate v Kočevju se je 5. septembra igral z nožem v upokojenski gostilni. Potem je začel groziti in se pripraviti ter med prepričanjem z nožem porazil po nogi 26-letno Z. L. Ženski so nudili v ambulanti prvo pomoč, zoper S. H. pa so mličniki podli kazensko ovadbo.

Blago prodajali mimo odredbe

V novomeški Standard konfekciji so še pred dnevi prodajali blago na brezobrestno posojilo — Veliko dela za inšpektorje UIS Novo mesto

NOVO MESTO — Običajno so poletni meseci, ko večina delovnih in drugih organizacij zaradi dopustov pač dela s polovično paro, za inšpektorje, pa najsi gre za tržne, sanitarne, veterinarske ali druge, med najnapornejšimi. Tudi letošnji niso bili izjema. Kontrolni in pregledov je bilo nič koliko, ugotovitve pa, če seveda iz vzamemo nekaj pričakovanih izjem, dovolj spodbudne.

Znano je, da so bili trgovci in potrošniki 15. julija šokirani z odredbo, ki je prepovedala brezobrestno prodajo na kredit, ki je dotlej imenitno cvetela; po njeni zahtevi so si zadovoljno meli roke tako eni kot drugi. Potem pa odredba, ki je večini kupcev zaprla vrata v trgovine. Tržni inšpektorji so med kontrolo ugotovili, da so se dolenske trgovske organizacije dosledno držale predpisa, izjema je bila novomeška Standard konfekcija, ki je navzlic prepovedi še do pred dnevi mirno prodajala svoje izdelke na 4-mesečno brezobrestno posojilo. Inšpektorji so kršiteljem takoj izdali usrezno odločbo, hkrati pa napisali kazensko ovadbo temeljnemu javnemu tožilu. Minuli četrtek sta iz Bele krajine prišli še dve prijavi o pojavu prodajalcev z juga, češ da prav tako ponujajo

svoje izdelke na brezobrestno posojilo, vendar ugotovitve inšpektorjev, ali sploh gre za registrirane prodajalce, še niso znane.

Tako tržni kot sanitarni in veterinarski inšpektorji so med poletnimi meseci temeljito pregledali tudi gostinske in turistične objekte ter obrate družbene prehrane. Začuda kakšnih pretresljivih ugotovitev ni bilo, na takšne malenkosti, kot so slaba higiena v kuhinji, zaradi česar je veterinarska inšpektorica napisala dva predloga sodniku za prekrške, in oporečna ter živila s pretečenim rokom na prodajnih policah, pa smo že tako navajeni. V ilustracijo navedimo, da je bilo v minulih tednih v novomeški občini vzetih v analizo 36 vzorcev živil, v trebanjski pa 19. Dobljeni izvidi so v devetih primerih sestavljali vsebino kazenskih ovadb, poslanih temeljnemu javnemu tožilu, šest kršiteljev je bilo iz novomeške, trije pa iz trebanjske občine. Ob tem je potrebno zapisati, da v naših najznamenitejših turističnih objektih, kot so zdravilišča Šmarješke in Dolenske Toplice, hotel Otočec ter trebanjski motel Putnika, napak in pomanjkljivosti ni bilo, tudi kopalne vode so bile letos neoporečne. Dolenski turistični delavci bojda razmišljajo o tem,

da bi ta spoznanja vnesli v propagandne kataloge za naslednjo turistično sezono. B. B.

MAZUT V KRKO

NOVO MESTO — V torek, 12. septembra, okoli 11. ure so v naselju Ceste herojev pod trgovskim centrom Mercator opazili večjo količino mazuta, ki je stekel iz sistema za napajanje kotlovnice. Mazut se je nabral nad kanalizacijskim jaškom in pričel odtekati v Krko. Da ni bila nova eksplozija nesreča še večja, so uspešno posredovali člani popklicne gasilske enote, ki jim je uspelo poloviti okoli 100 litrov mazuta. Oljni madež je bil čez nekaj ur že viden na površini Krke pri čistilni napravi v Ločni.

TRČENJE VLAKOV

NOVO MESTO — Še neugotovljena, zagotovo pa ogromna je škoda, do katere je prišlo 10. septembra ob 11.20 na šestem tiru novomeške železniške postaje. Strojvodja Stane Golob je z lokomotivo pripeljal enajst vagonov, naloženih s osebnimi avtomobili Renault, vodja premika Franc Klobučar pa mu je dal znak, naj kompozicijo zapele na šesti tir. To je Golob tudi storil, vendar je na šestem tiru že stala kompozicija šestih vagonov, naloženih s ktracami. Prišlo je do trčenja, v katerem se je več avtomobilov poškodovalo.

Odmotan klobčič vlomov

Uslužbenci krške UNZ prijeli štiri mlade Sevnčane, osumljene serije vlomov po Posavju — Vsi v priporu

KRŠKO — Sevnški mličniki in kriminalisti UNZ Krško so te dni vendarle dokončno razvozlati kar zapleten klobčič: v njihovih rokah so se znašli štirje mladeniči, osumljeni večjega števila vlomov in tatvin.

Skozi celo leto so se na območju Posavja pojavljali vplomi in tatvine, največ v osebne avtomobile, vendar so se storilci spretno izmikali roki pravice. Največ teh dejanj je bilo v juliju in avgustu, zato so v krški UNZ sklenili temeljito zavhati rokave. Rezultat ni izostal: te dni so bili skupaj s kazensko ovadbo preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča izročeni 22-letni Z. N. ter 21-letni J. K., S. T. in B. H., vsi

Kaznovana nagradna igra

Ljubljansko sodišče obsodilo Novoteks zaradi nelojalne konkurence za nagradno igro

LJUBLJANA, NOVO MESTO — Domala vse slovensko časopisje — med njimi tudi naš tednik — je lansko jesen pisalo o početju nekaterih delovnih organizacij, ki so preko sredstev javnega obveščanja vabile kupce k nakupu svojih izdelkov in jim v zameno obljubljale sodelovanje v bogatih nagradnih žrebkih. Edini pogoj je bil, da so kupci v firme poslali račune, s katerimi so izkazali nakup njihovih izdelkov. Nagrade niso bile od muh, na voljo so bili osebni avtomobili, potovanja v tujino, barvni televizor itd.

Kot je verjetno znano, je lanskega septembra glavni urednik Mladine Robert Botter poslal ljubljanskemu temeljnemu tožilstvu več kazenskih prijav, v postopku sta bila tudi Novoteks in Novoles. Te dni je vsa zadeva dobila epilog pred senatom gospodarske enote temeljnega sodišča v Ljubljani. Na zatožni klopi se je znašlo šest organizacij med njimi Novoteks. Novomeški tekstilci so bili zaradi organiziranja takšne nagradne igre, v kateri naj bi šlo za premijski posel in torej nelojalno konkurenco, obsojeni na 5 milijonov dinarjev kazni, enako kot novogoriški Meblo, ker pa so obema delovnimi organizacijama nagradne igre reklamirali, so bili obsojeni še ljubljanska televizija in radio ter časopis Delo. Televizija s plačilom 3,5 milijona dinarjev kazni, radio in Delo pa z 2,5 milijona dinarjev. Med vsemi obtoženimi je sodišče oprostilo le Kolinsko, češ da

je njeno nagradno igro organizirala beogradska Borba in da je zatozorej potekala na ozemlju Srbije, saj so morali kupci račune pošiljati v Beograd. Za organiziranje igre so Beograjanci izdali tudi dovoljenje, ki pa v Sloveniji, kjer Borbo tudi prodajajo, seveda ni moglo veljati. Nič čudnega torej, če se je zoper takšno razsodbo ljubljanski tožilec pritožil.

Sodišče se je pri svoji odločitvi oprlo na mnenje katedre za civilno pravo pravne fakultete v Ljubljani, po kateri so premijski posli nedopustni, če je nagrada zaradi svoje vrednosti, uporabnosti in videza sposobna vplivati na potrošnikovo odločitev, da bo izdelek kupil predvsem zaradi sodelovanja v nagradni igri. To pa pomeni seveda oškodovanje tistih proizvajalcev, ki se trudijo potrošnike pridobivati s kvaliteto blaga in storitev. Spomimo ob tem le, da je Novoteks svojim kupcem namenil nagrade v obliki osebnega avtomobila BMW, počitniške priklole Adria, barvnega televizorja, da drugih dobitev v žrebanju ne omenjamo.

Sicer pa sodba še ni pravnoomojena, obsojeni napovedujejo pritožbo, kajti nejasnosti in nedorečenosti je prav na področju gospodarske reklame še veliko, v drugih republikah, denimo, potekajo takšne in še razpizvite nagradne igre z blagoslovom pristojnih upravnih organov. Nelojalna konkurenca je drugje lahko pač povsem lojalna. B. B.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

OTOK — 65-letni Anton Vandro Otoka pri Metliki se je 6. septembra 14.20 peljal s traktorjem, h kateremu imel pripet vrčni voz, po regionalni cesti Medtiko in Črnomlju. Na krški pri vasi Otok ni upošteval znaka »pripravljen za prevoz« in je pri tem temveč je zapeljal na prednostno cestno trenutku, ko je po njej z osebnimi avtomobili pripeljal 23-letni Anton Jakovčič iz Črnomlja. Slednji je zadel vrčni voz, pri tem laže ranil. Materialne škode je za 40 milijonov din.

• Nič ni vojaškemu duhu bolj sprotno kot načelo svobodne presoje

PO DOLENJSKI DEZELI

• Tudi sprehodi po parku niso varni, kar so bili včasih. 37-letni R. Cvilbja je bil 5. septembra zvedel parku na Grajskem trgu v Žužemberku ob denarnico z dokumenti in 90 tisočaki. Po njegovem žepu naj bi bila brskala 46-letna E. B. s Cvilbja.

• Časi so res hudi. Danes se odloži spleča vlomiti v kiosk že zaradi nekaj vrečk arašidov ter litra vina. Kot storil neznanec, ki je v noči na 10. september obiskal kiosk novomeškega TTG.

• V novomeškem GIP Pionir imeli 5. septembra na hodniku vstopni bi v Kettejevem drevedu zadržali 3.000 papirnatih trakov. Naključno ali namerno pa je mimo prišla Rožkinja Biserka B., pakete pobrala in zanosila na novomeški Dinos, kjer zanje iztržila lepe denarce. Posredovanje pionirjevcev na Dinosu je bilo prepozno, ob njihovem obisku je papir že sprešan.

• Eno minulih noči je nekdo obkal zidani v Rodinah, last Janja Vrančiča in Antona Butale. Preval je storilec le vse razmetal, drugega prikrajšal za veliko tega. Butala je mrež pustil prazno zmrzovalno napravo, čeprav bi po zadnjem inventurnem listu v njej moralo biti še nekaj kokoši (zaklanih seveda), 50 kg soli, 10 suhih salam in dve celi šunk.

Lahkomiselno ob stanovanje

V »Krki« je za ohranitev stanovanjske pravice potrebnih vsaj 10 let službovanja pri njih — Nadi R. iz Izole se račun ni izšel — Raztegljiv zakon

NOVO MESTO, IZOLA — Zakon o stanovanjskih razmerjih je vsaj na videz sila jassen: stanodajalec lahko imetniku stanovanjske pravice odpove stanovanjsko razmerje, če je delavec samovoljno prekinil delovno razmerje. Izjema so tisti imetniki stanovanjskih pravic, ki so dopolnili 10 let delovne dobe, od tega najmanj pet pri stanodajalcu. Nobena skrivnost ni, da je marsikdo z izpolnitvijo teh dveh pogojev obdržal stanovanje tudi, ko je menjal zaposlitev; nekaj podobnega je hotela tudi Nada R. iz Izole, vendar se ji račun tokrat ni izšel.

Uvodno določilo zakona o stanovanjskih razmerjih je velika večina delovnih organizacij dobesečno vnesla v interne samoupravne akte, v novomeški tovarni zdravil Krka pa so zakon razumeli tudi drugače. Slednji govori namreč o tem, da mora imeti delavec za to, da obdrži stanovanjsko pravico tudi po prenehanju delovnega razmerja, najmanj 5 let delovne dobe pri stanodajalcu. Nikjer torej ne piše, da mora biti ta meja ravno 5 let, kot ima v svojih aktih zapisano večina delovnih organizacij, pač pa je zakon to število ponudil zgolj kot spodnjo mejo. V Krki so zategadelj kot pogoj za ohranitev stanovanjske pravice v svoj interni akt zapisali, da stanovanja ni dolžan vrniti tisti

delavec, ki ima pred prenehanjem delovnega razmerja več kot 10 let skupne delovne dobe, od tega najmanj 10 let pri stanodajalcu, torej Krki. In sedaj h konkretnemu primeru.

Nada R. je 23. julija 1987 dobila od Krke enoinpolsošno stanovanje v Izoli in se seveda vanj vsehila. Letos pa je svojo delovno organizacijo obvestila, da že

li prenehati z delom. V Krki so ji seveda ustregli, hkrati pa jo obvestili, da mora dodeljeno stanovanje vrniti. Nada R., ki je imela skupaj že več kot 10 let delovne dobe, od tega več kot 5 pri Krki, je bila prepričana, da stanovanjske pravice ne more izgubiti, zato se je ves primer pred dnevi znašel na novomeškem sodišču združenega dela. Slednje je seveda odločilo, da je Nada R. dolžna stanovanje izprazniti in ga vrniti Krki, še prej pa ji mora ta zagotoviti vsaj najnujnejše prostore za bivanje. Takšno razsodbo novomeškega je v celoti podprlo tudi sodišče združenega dela SRS v Ljubljani. Sklep je tako že pravomočen. B. B.

Vlomilec medijska zvezda

42-letni Mariborčan P. K. obtožen vploma v brezcarinsko trgovino — O njem je obširno pisalo

NOVO MESTO — Letošnjega 13. julija ponoči je bilo vplomljeno v brezcarinsko prodajalno reškega Brodokomercia v Šmarjeških Toplicah. Kot smo takrat poročali, je neznan storilec iz duty free shopa odnesel dva videokorderja, tri videoplayerje, barvni televizor, dva fotoaparata, dva radiokasetofona, več možkin in ženskih ur, da zlatih verižic, prstanov, uhanov, obeskov in zapetnic niti ne štejemo. Novomeški kriminalisti so bili pred težko nalogo, toda klobčič se je vendarle pričel razpletati. Za rešetkami se je naposled znašel 42-letni Mariborčan P. K., ob njem pa še njegova prijateljica.

Mesecev, kriv naj bi bil tatvine nakita, prenosnega barvnega televizorja, fotoaparata in še precej drugih stvari. Vsa zadeva je bila celo tako daleč, da je P. K. sedel tudi na zatožni klop mariborskega sodišča, kjer je bil obsojen na 3 leta zapora. Po treh letih preverjanj, sodnih odločb, njihovih razveljavitev in ponovnih sodb pa se je izkazalo, da za izrek sodbe vendarle ni dovolj dokazov. P. K. je bil naposled oproščen, prav oprostila sodba pa mu je dala pogum, da je zgodbo izpovedal tudi novinarju. P. K. v svoji izpovedi korajžno točiče po kriminalistih, inšpektorjih in sodnikih; bojda je tudi novomeškimi preiskovalcem obljubil enako popularnost. Kot vse kaže, se ti takšnih groženj niso ustrašili, očitno je bilo dokazov zoper P. K. in njegovo prijateljico tokrat dovolj. Napisali so kazensko ovadbo, navedbe in dokazi v njej pa so tudi temeljnemu javnemu tožilu ob dodatni opravični preiskavi zadostovali, da je zoper P. K. že vložil obtožnico. Na vsako drugo sodbo z izjemo oprostiline se bo P. K. zanesljivo pritožil. Vprašanje je le, ali enako uspešno kot v mariborskem primeru.

B. BUDJA

Streljal na vrane, zadel človeka

Franca Gerdešiča je šibra zadela v roko

ROSALNICE — Metliški mličniki so 8. septembra dopoldne obiskali 75-letnega Janeza Slanca v Rosalnicah in mu zasegli puško bokarico, za katero ima njegov sin ustrezno dovoljenje. Vzrok za zaseg je v dogodku, ki se je pripetil tistega dne nekaj po 9. uri.

Za vse so bile krive vrane, ki so množično napadle s koruzo posejano nivo Slančevih, oddaljeno kakih 250 metrov od tovarne Komet. Da bi vrane prepočil, je Janez Slanc doma vzel puško in v smeri njive tudi ustrelil. Vrane so se resda razbežale, zbežala je tu tudi ena od šiber, ki je zadela 57-letnega Franca Gerdešiča iz Doblič, ko je stopil iz avta pred tovarno Komet. Šibra ga je zadela v roko in laže ranila.

• Proces zoper Azema Vlasija in soobtožence je politični proces, degradacija pravne države in sramota za Jugoslavijo. (Ljubo Bavcon)

TRČENJE NA ŽELEZNIŠKEM PRELAZU

KOČEVJE 5. septembra okoli 15. ure je prišlo do trčenja med mopedom in delezino na nezavarovanem železniškem prelazu pri Koblerjih. Derežina je vozila iz smeri Ribnice proti Kočevju, na prelazu pa je vanjo trčil 16-letni M. P. iz Konca vasi, ki je vozil kolo z motorjem. Mladi voznik je bil hudo poškodovan in prepeljan v ljubljansko bolnišnico. Uničen je prednji del mopeda, manjša škoda pa je tudi na derežini.

VLKOM V HIŠO

SMOLENJA VAS — 21-letni F. G. je utemeljeno osumljen, da je 8. septembra vplomil v stanovanjsko hišo Mojce Andoljšek iz Smolenje vasi. Po zbranih podatkih naj bi bil F. G. iz hiše odnesel fotoaparata Practica, daljnogled, dva zlata prstana, zlato verižico in nekaj drobnejših za pod zob; med drugim dve klobasi in pivo. Andoljškova je bila z vplomom in tatvno oškodovana za 30 milijonov din.

POŽAR NA ELEKTRIČNI OMARI

NOVO MESTO — V tovarni zdravil Krka je prišlo 2. septembra ob 12.35 do požara, ki je po doslej zbranih podatkih povzročil za 150 milijonov din škodo. Preiskava je pokazala, da se v oddelku kemijske priprave vode nahaja šest rezervovajev s kationom, anionom, deatorizatorji in demi vodi, zraven pa še hidrofor, do katerega prihaja demineralizirana voda preko nerjavečih cevi. Očitno pa je ena od cevi vodo spuščala, tako da je ta kapljala na komandno električno omarico, kjer je prišlo do stiska in vžiga izolacijskega materiala na žicah. Požar je komandno omarico popolnoma uničil.

KRONIKA NESREČ

VOZIL UTRUJEN — 29-letni italijanski državljani Ettore Baracchi je 7. septembra ob 7.10 peljal tovornjak po magistralni cesti proti Zagrebu. Zaradi utrujenosti je med vožnjo po klancu navzgor pri Mačkovicu zapeljal na desno na neutrjeno bankino, nakar je z vozilom sunkovito zavil nazaj na cesto, pri tem pa se je priklopilnik prevrnil. Na vozilu je bilo naloženih kar 60 glav goved; trije biki so ob nezgodi poginili, trije pa bili poškodovani. Skupne škode je za 100 milijonov dinarjev.

TRČIL V NADVOZ — 9. septembra ob 18.10 se je 23-letni Dušan Grdič s Prevajal peljal z osebnimi avtom proti Ljubljani. Pri vasi Sela je zaradi prevelike hitrosti zapeljal na neutrjeno travnato bankino, nekaj časa vozil po njej, nato pa trčil v betonski nadvoz. Grdič je bil huje ranjen, materialne škode pa je za 20 milijonov din.

ZADEL PEŠČA — 39-letni Alojz Bartolič iz Stubičkih Toplic se je 5. septembra ob 18.30 pri Gmajni neprevidno prečkal magistralno cesto, po kateri je lahko prešel le peš. Zaradi tega je bil zadel Vladimir Stupavsky iz Sida. Skopina je bil na srečo le laže ranjen. Zdravi se v vnovomeški bolnišnici.

VOZIL VINJEN — 36-letni Matjaž Bartolič iz Stubičkih Toplic se je 5. septembra ob 20.20 vinjen peljal z osebnimi avtom iz Zagreba proti Ljubljani. Pri nji vasi je zato zapeljal na levi promenu in nato na nasip, od koder ga je odneslo na cesto, kjer se je prevrnil. Voznik nekaj časa tako drselo, dokler se ni odvrnil od bankine in vnovič postavilo na cesto. Bartolič je bil začuda le laže ranjen, rnalne škode pa je za 50 milijonov dinarjev.

Pokal SRS odbojkarjem Pionirja

Zmaga Novomeščanov na finalnem turnirju — Stavbarja ugnali po petih setih — Tudi Kočevke zmagovalce zaključnega turnirja za pokal SR Slovenije

NOVO MESTO, KOČEVJE — Novomeščani in Kočevci so bili minulo nedeljo gostitelji letošnjih zaključnih finalnih obračunov za moški in ženski odbojkarški pokal SRS. Največ zanimanja je seveda veljalo bojem v novomeški športni dvorani pod Marofom, kjer so merile moči ekipe prvotnega mariborskega Stavbarja MTT in novomeškega Pionirja ter vrsta drugoligaša Bleda.

Novomeščani so ponovili lanski uspeh. V postavi, ki je osvojila lansko prvenstvo v II. zvezni ligi, brez okrepitve Martiča in Mestnika, so se domačim gledalcem prvi predstavili pod taktirko novega trenerja Dorosa Leszka. Čeprav je za ekipami šele prvi del priprav, je prikazana odbojka zadovoljila kakih 200 gledalcev; še posebej to velja za odločilni dvoboj med bodočima tekmečema v I. b zvezni ligi. Čeprav je bilo očitno, da tako Novomeščani kot Mariborčani niso pokazali vseh kart, je bilo srečanje vseeno dovolj kvalitetno, predvsem pa razburljivo. Blejčani so bili namreč za oba prvotiga lahek zalogaj, vendar vseeno dober trening pred odločilno tekmo za prvo mesto. Mariborčani so dvoboj z gostitelji prišli boljše, vodili so že z 2:0 v nizih, vendar Novomeščani niso

vrgli puške v koruzo. Predvsem po Jovičevi zaslugi so zaigrali neprimerno bolje in na koncu zasluženo slavili. Pokal SRS so si prigrabili Jovič, Brulec, Povšič, Smrke, Petkovič, Berger, Prah, Kosmina, Goleš, Travižan in Černač. Še rezultati: Stavbar MTT — Bled 3:0 (4, 0, 10), Pionir — Bled 3:0 (0, 5, 9) in Pionir — Stavbar MTT 3:2 (-6, -8, 11, 10, 12).

V ženski konkurenci pa so na podobnem turnirju v Kočevju merile moči vrste gostiteljice, Nove Gorice in Celja. Kočevke so razveselile kakih 250 gledalcev s prepričljivima zmaga: gostujočima ekipama domače igralke niso oddale niti enega niza. Brez dvoma je osvojeni pokal Kočevke velika spodbuda pred pričetkom prvenstva v II. zvezni ligi, kajti že po nekaterih lanskih igrah si dekleta zaslužijo precej več kot zgolj borbo za obstanek. Poglejmo še rezultate kočevskega turnirja: Nova Gorica — Celje 3:0 (4, 0, 9), Kočevje — Celje 3:0 (4, 7, 3) in Kočevje — Nova Gorica 3:0 (8, 3, 5).

čevka velika spodbuda pred pričetkom prvenstva v II. zvezni ligi, kajti že po nekaterih lanskih igrah si dekleta zaslužijo precej več kot zgolj borbo za obstanek. Poglejmo še rezultate kočevskega turnirja: Nova Gorica — Celje 3:0 (4, 0, 9), Kočevje — Celje 3:0 (4, 7, 3) in Kočevje — Nova Gorica 3:0 (8, 3, 5).

V SREDO ATLETSKI MITING

BREŽICE — Atletski klub iz Brežic organizira v sredo, 20. septembra, v počastitev občinskega praznika tradicionalni atletski miting. Prišel se bo ob 15. uri na stadionu v Brežicah, moški se bodo pomerili v tekih na 100, 400, 1.500 in 200 metrov z ovirami, skoku v daljino in višino, skoku s palico ter metu krogle in kladiva, dekleta pa v tekih na 100 in 800 metrov, skoku v daljino ter metih krogle in kopja. Zaključek mitinga je predviden ob 17.30.

NOVOMEŠČANI V ITALIJI

NOVO MESTO — Članska ekipa novomeškega namiznoteniškega kluba v postavi Jakopič, Jamski in Vidmar se je zadnji nedeljo udeležila mednarodnega namiznoteniškega turnirja v italijanskem mestu S. Donna Piave. Zmagali so domačini, Novomeščani pa so bili 4. Organizatorji so se izkazali kot dobri gostitelji, za vse ekipe so pripravili darila, za najboljšo pa pokale in lepe nagrade.

Slovenija Moja dežela.

PREMOČ KRKINIH PLAVALCEV

DOLENJSKE TOPLICE — V tukajšnjem bazenu je bilo pred dnevi v okviru delavskih športnih iger novomeške občine prvenstvo v plavanju. Pri ženskah je na 50 m prosto zmagala Vavpičeva (Krka), ekipno pa njena vrsta. Med moškimi je na 50 metrov prosto slavil Uhl (Krka), na 50 metrov prsno Bencik (Novoles), v štafeti 4 krat 50 metrov pa Pionir pred UNZ in Krko. V skupnem ekipnem seštevku je bil vrstni red naslednji: 1. Krka, 2. Pionir, 3. UNZ, 4. Novoles, 5. IMV, 6. Novoteci in 7. Iskra Hipot.

LEP USPEH V PRESERJAH

NOVO MESTO — Na kvalifikacijskem turnirju centralne regije v namiznem tenisu za pionirje in pionirke — bil je zadnji sobota v Preserjah — je nastopilo 180 tekmovalcev, med njimi 10 iz Novega mesta. Na republiški turnir se je uvrstilo iz prvih 11, med njimi trije Novomeščani. 3. do 4. mesto sta si priborila Kralj in Vertuš, 5. do 8. pa je bil Retelj.

Mlajši mladinec ugnal vse

Uspela dirka za Veliko nagrado Vidma — Majde najhitrejši — Premoč KD Krka — Krnceva prvakinja

KRŠKO — Krški kolesarski delavci so se vnovič izkazali. Drugo tekmovanje za Veliko nagrado Vidma v nedeljo je namreč minilo ob odlični organizaciji, za nameček pa so se izkazali še doljenjski kolesarji, tako da so posavski ljubitelji tega športa resnično prišli na svoj račun.

Vse je v nedeljo potekalo brezhibno, pa najsi je šlo za odlično zavarovanje prog, bogat kulturno-zabavni program na startnem prostoru, kar je redkost na takšnih tekmovalnih, ali bogate nagrade, ki jih je prispevala glavna pokroviteljica, tovarna celuloze in papirja Videm. Dodajmo še, da je tekmovalje v ženski konkurenci štelo tudi za državno cestno prvenstvo v ženski konkurenci, kjer je med članicami naslov pripadel Novosadčanki Hatali, pri mladinkah pa Novomeščanki Mariji Krnc. In še ena zanimivost nedeljskega tekmovalja: Veliko nagrado Vidma je, podobno kot lani, za najvišjo povprečno hitrost prejel mlajši mladinec Majde iz novomeške Krke, ki je bil boljši od vsaj na papirju močnejših starejših mladincev in članov. Sicer pa so vse zmage odšle v Novo mesto: pri članih je prepričljivo slavil Božič, ki je zmagal tudi v točkovanju letičnih ciljev, med starejšimi mladinci je bil daleč najboljši Eržen, pri mlajših, kot smo že zapisali, Majde, pri starejših pionirjih pa Murn.

starejši mladinci, 67, 2 kilometra: 1. Eržen (Krka) 2:00, 56, 2. Kuček (Portorož) — 5:58, 3. itd., mlajši mladinci, 44,8 km: 1. Majde (Krka) 1:19,10 itd.; starejši pionirji, 22, 4 km: 1. Murn, 2. Filip (obu Krka) itd.; mlajši pionirji, 11,2 km: Kelnar (Ptuj)... 3. Grmšek (Videm).

ODBOJKARICE DRUGE

LANGENHAGEN — Skupina novomeških športnikov se je pred dnevi udeležila dveh mednarodnih turnirjev v zahodnonemškem Langenhagenu. Mladi nogometaši Elana so med okoli 60 ekipami iz Zahodne Nemčije, Danske, Poljske in Jugoslavije v svoji predtekmovalni skupini zasedli četrto mesto in se niso uvrstili v finale. Novomeščani so zabeležili eno zmago, dva remija in en poraz, finale pa izgubili zaradi slabše razlike v zadetkih. Boljše so se odrezala odbojkarice, ki so v izredno močni konkurenci zasedle odlično drugo mesto.

ZMAGA UNITEHNE

TREBNJE — KK Unitehna iz Trebnje je minulo soboto pripravil turnir v počastitev občinskega praznika, na katerem so poleg gostiteljev in vrste Old Boys z Mirne nastopili še košarkarji Moravske Slavije iz Brna in tako Trebnjanom vrnil obisk. Pokrovitelj njihovega bivanja je bil trebnjski Trimo. Rezultati: Unitehna—Moravska Slavija 69:52, Moravska Slavija—Old Boys 74:69 in Unitehna—Old Boys 63—58. Vrstni red: 1. Unitehna, 2. Moravska Slavija, 3. Old Boys.

PRIHODNJO SOBOTO LEVSTIKOV TEK

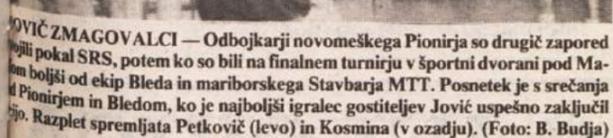
LITJA — V soboto, 23. septembra, priredi Center interesnih dejavnosti mladih iz Litije »Levstikov tek« med Litijo in Čatežem. Start bo ob 9. uri na železniški postaji v Litiji, proga bo dolga 25 kilometrov, potekala pa bo med Litijo, Šmartnim, Bajernikom, Jelšo, Libergo, Gornikom, Moravčami, Tlako in Čatežem. Prijavitelj se je moč najkasneje do srede, 20. septembra, na naslov: CIDM Litija, pp 32, 61270 ali po telefonu (061) 881-269. Udeleženci teka bodo razdeljeni v štiri kategorije, prijavino v znesku 40.000 din pa je potrebno nakazati na žiro račun 50100-620-107-05-1023110-292567 s pripisom »Za tek«. Prevoz s Čateža nazaj v Litijo bo organiziran s posebnim avtobusom.

KRATKE IZ KOČEVJA IN RIBNICE

- V okviru priprav na sobotni pričetek prvenstva v republiški rokometni ligi so igralci Inles rika odigrali več prijateljskih srečanj. Premagali so Mokerc z 32:26, izgubili pa z Aero Celjem z 22:25, reprezentanca Italije s 15:16 in Grosupljam 20:24.
- Nogometaši Kočevja so uspešno pričeli boj za točke v ljubljanski nogometni ligi. V 1. kolu so gostje igrali na Vrhniki in zmagali z 2:0. Dobro so se Kočevci odrezali tudi v pokalnem srečanju v Ribnici, kjer so istoimensko ekipo ugnali kar s 6:0.
- Na priložnostnem rokometnem turnirju v počastitev trebnjskega občinskega praznika so bili doseženi naslednji rezultati: Trebnje—Itas 21:24, Itas—Krmelj 27:21, Krmelj—Trebnje 23:23. Zmaga je tako pripadla igralcem kočevskega Itasa.
- V četrtek, 28. septembra, bo v Ribnici igrala malonogometna ekipa Zlate selekcije. V športnem parku Gaj se bo pomerila za vrsto kočevskih košarkarjev. Kot je znano, je prihodek od srečanja namenjen društvu slovenskih paraplegikov.

PUŠ PONOVLIL USPEH

METLIKA — Mladi metliški kolesar Gregor Puš je ponovil lanski uspeh. V tekmovalju za kriterij slovenskih mest je med starejšimi mladinci v skupnem točkovanju tudi letos zasedel prvo mesto in si tako prislužil pokal, ki mu ga bodo podelili v Celju, drugo mesto pa je zasedel mladinec novomeške Krke Igor Kranjec.

ŠPORTNI KOMENTAR

Priprave za debeljenje

Te dni znana usoda kolesarskega suspenza — Tekmovalci žrtve razmer in nesposobnosti organizacije — Kolesarji so se zredili

NOVO MESTO — Zanesljivo je vsem ljubiteljem kolesarkega športa znana poteza zveznega selektorja Cvička Biliča, ki je zaradi očitkov o namernem odstopu naših kolesarskih reprezentantov na posamični dirki letošnjega svetovnega prvenstva v francoskem Chamberyju suspendiral celotno vrsto, med njimi tudi člana KD Krka Sandija Papeža in Srečka Glivarja. Dokončna usoda Biličeve poteze bo znana te dni, kakršna koli bo že odločitev, pa je na dlani, da so tekmovalci z njo ogromno izgubili. Ne le zategadelj, ker jim je onemogočeno nastopanje, pač pa je zaradi iz tre zvitoga suma načet njihov ugled in ponos. Poloma naše kolesarske vrste na svetovnem prvenstvu ne gre pripisati krivdi tekmovalcev, pač pa je realen odraz tega, kar se dogaja v kolesarski organizaciji. Tekmovalci so le žrtve. Dokazov za to je nič koliko.

Priprave reprezentantov za nastop na svetovnem prvenstvu so potekale od 30. julija naprej v Kočevju. Toda le kakšne priprave so to, če kolesarji med njimi izgubijo formo, če jih po pripravah enostavno ni moč prepoznati, če se je denimo Sandi Papež med pripravami zredil za 4 kilograme? Ekipne vožnje fantje niso trenirali niti enkrat samkrat, popolnoma nepripravljeno so bili tudi za posamično preizkušnjo. Znano je bilo, da je proga v Chamberyju ozka, da so vzponi in spusti na ozkih delih ceste, da je za takšne proge potrebna posebna taktika, kajti kako se kar tako med skoraj 300 kolesarji prebiti do vodilne skupine? Naši kolesarji so bili popolnoma prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti, medtem ko so ekipe, ki so računale na boljše uvrstitve, vozile po

KOLESARSKI TRIM

NOVO MESTO — Trim klub Krka organizira v torek, 19. septembra, ob 16. urah tradicionalni 7. kolesarski trim na poti med Krko, Ločno, Otočcem, Ratečami in Krko. Krog je dolg 18 kilometrov, pa bo pred Krkino zgradbo v Ločni. Kot pri vseh udeleženci pa bodo sodelovali v zbiranju bogatih nagrad. Nagrada bo tudi najštevilnejša družina ter največja udeležencev in najstarejša udeležena. Še to, da se bodo trima udeležili vsi aktivni člani KD Krka z državnimi reprezentanti na čelu.

Soboto start rokometnih ligašev

Pričenja se prvenstvo moški in ženski SRL

Zo soboto pričenejo prvenstvo republiški rokometni ligaši. Dolenjske tekme startajo v ligaške obračune s tremenljivimi željami. V moški konkurenci bosta barve Dolenjske branili Inles in Krškega. Prvi bodo v prijateljski tekmi nadarjeno generacijo državnih prvakov kadetov, s katero bo Krčani starijše igralci, medtem ko Krčani starijše brez svojih najboljšega igralca Serbca, ki je bil v drugoligaša Šostanja. In kako je pri dekletih? Če je računati po sobotnem turnirju v novomeški športni dvorani, potem Novomeščanke nimajo kakšnih posebnih težav, v soboto so ostale praznih rokometnih tekem. Veliko več tekem ob prvenstva obetajo Kočevke, ki bodo letos igralce v domala nemoreni postavi, podobno kot v letošnjem letu, vendar brez svojih najboljših igralcev. Nič presejalnega ni bilo, če bi ti dve ekipi igrali v sredo, pa bi se v soboto pomerili na vrhu lestvice. V ženski konkurenci igrajo Kočevke doma z Olimpijo, IMV Novo mesto pa v športni dvorani pod Marofom z Ferrotehno.

Trije naslovi Lukšičevi

Izreden uspeh mlade atletinje iz Dpl. Toplice na prvenstvu v Celju — Zmaga B. Šimuniča

DOLENJSKE TOPLICE — Da mladi topliški atletski rod res veliko obeta, ni več nobenega dvoma. To so potrdili tudi v soboto in udeležili na republiškem pionirskem prvenstvu v Celju, kjer so osvojili kar šest medalj, nekaj starejšega datuma pa je prva mednarodna zmaga mladega Boštjana Šimuniča.

Boštjan je namreč minulo sredo nastopil na mednarodnem atletskem mitingu v Stari Gorici, kjer je kot pionir v kategoriji mlajših mladincev v troskoku presenetil vso konkurenco. Zmagal je z rezultatom 12,98 metra in le za 4 centimetra zgrešil svoj republiški rekord. Omenimo ob tem, da je njegov oče Milan prav tako v troskoku dosegel rezultat 15,11 metra in bil drugi.

PRIČENJAJO SE PLESNI TEČAJI

NOVO MESTO — Plesna šola Novo mesto obvešča, da se te dni pričenejo plesni tečaji. Tako se bo celoletna plesna šola za mladino in otroke od 3. leta naprej pričela v ponedeljek, 18. septembra, vpis zanj pa bo v četrtek, 14. septembra, od 15. ure naprej. Plesni tečaji za odrasle se bodo pričeli v nedeljo, 17. septembra, začetni bo ob 16. uri, nadaljevalni dve uri kasneje, izpopolnjevalni pa ob 20. uri. Dodajmo še, da se bo tečaj aerobike pričel v ponedeljek, 18. septembra, ob 20. uri.

PARTIZAN DOBRO POSLUJE

SEVNICA — Kljub temu da je za telesno kulturo nasploh, in tudi sevnjska občina pri tem ni nikakršna izjema, vse manj denarja, pa v sevnjskem TVD Partizan ob sofinanciranju občinske ZTKO in pomoči nekaterih sponzorjev dobro posluje. Dobro je organizirano delo v sekcijah za namizni tenis, karate in gimnastiko, medtem ko močno šepa v rokometni sekciji. Kot smo poročali v prejšnji številki, je tajnik ZTKO sporočil vodstvu TVD Partizana, da bo blokirano žiro račun, dokler se razmere v rokometni sekciji ne uredijo, se pravi, dokler ne dobi nove uprave. Pri tem pa moramo pojasniti, da nikakor ne gre za klasično blokado enotnega žiro računa TVD Partizan, kajti s to potezo bi bile prizadete tudi vse omenjene sekcije.

ODLOČITEV — Tole je odločilni trenutek nedeljskega srečanja 3. kola v slovenski nogometni ligi med novomeškim Elanom in trboveljskim Rudarjem. Po pravilno dosejenu najstrožji kazni zaradi prekrška nad Mesojedcem je Božo Horvat v 16. minuti srečanja takole z bele točke ugnal vratarja gostov Mudriniča. Elanovci so tako zmagali z 1:0, njihov uspeh pa bi bil lahko še prepričljivejši, če 5 minut pred koncem tekme imenitnega strela Stojana Mesojedca ne bi zadržal okvir vrat. Novomeščani so tako najprijetnejše presenečenje letošnjega prvenstva: po treh kolid so še neporaženi in s štirimi točkami zasedajo 4. mesto na lestvici. V nedeljo gostuje Elan pri doslej prav tako še neporaženem Rudarju iz Titovega Velenja. (Foto: B. Budja)

Trener, ki »dela« prvake

Prvoligaški krst novomeških odbojkarjev z novim trenerjem, Poljakom Dorosom Leszkom

NOVO MESTO — Če bi sodili po imenu in ugledu trenerja, ki od minulega ponedeljka naprej vodi vrsto novomeških odbojkarjev, potem bi lahko skoroda zanesljivo rekli, da pionirjevi se zdalec niso rekli zadnje besede. Poljak Doros Leszek je ne le v Jugoslaviji, pač pa tudi izven nje dobro znano odbojkarško ime; gre za vrhunskega strokovnjaka, ki se je za nekaj časa »domil v doljenjski metropoli.

»Do tega je prišlo bolj ali manj naključno. Na nekem seminarju v Arandjelovcu sem se spoznal z Lojzeto Babnikom, vodjo novomeških odbojkarjev; beseda je dala besedo in sedaj sem tukaj,« pravi Doros Leszek in vseskozi pogleduje na uro. Do treninga je le še 10 minut, točnost in disciplina pa sta pri njem doma. Leszek je že nekaj časa v jugoslovanski odbojki, najzadnje je bil dve leti trener novosadske Vojvodine, ekipe, ki jo je pripeljal do naslova državne prvaka. Pred tem je delal v zagrebški Mladosti, s katero je prav tako že osvojil naslov državnega prvaka. Brez dvoma gre torej za enega najboljših odbojkarških strokovnjakov, kar jih ta čas premore Jugoslavija. Sicer pa je Leszek v odbojki tako rekoč že vse življenje. V mladih letih je bil aktiven igralec v akademskem klubu na severu Poljske, kasneje je zgrizel v trenerski kruh. In njegove ambicije v Novem mestu?

»Prezgodaj je še govoriti o tem. Ekipo šele spoznavam. Prvi vtis je dokaj dober. Tudi pogoji za delo so primerni, kaj več pa je po teh nekaj dneh bivanja v Novem mestu težko reči. Nemara le, to da ekipe, s katerimi bomo igrali, dobro poznam, saj gre pač za prvoligaške vrste, in da bo liga izredno izenačena.«

Novomeški odbojkarji se na prvenstvo, ki se bo pričelo 28. oktobra, ko Novomeščani gostujejo v Brčkem, pripravljajo že en mesec; priprave je vodil dosedanj trener Marko Zadržnik. Cilj ekipe je zaenkrat obstanek v ligi, igralci pa obljublajo, da

priložnosti za kaj več ne bodo kar tako izpustili iz rok. Po besedah Lojzeta Babnika naj se bi ekipa v tem prvem letu prvoligaškega življenja dodobra uigrala — Novomeščane sta v prejšnjem roku okrepila Mestnik iz Šempetra in Martič iz zagrebške Mladosti — šele potem pa naj bi se skušali tudi resneje spogledovati s I. A ligo. Sicer pa ne gre dvomiti, da igralci Pionirja prvenstva ne bi pričakali pripravljeno. A ne le zaradi novega trenerja, pač pa tudi zaradi vrste dogovorjenih prijateljskih preglednih tekem. Pionir je danes ekipa, ki je tudi drugim merilo njihove moči, zato je ponudb za igranje tekem dovolj. V klubu pa niso pozabili tudi na navijače. Do prvenstva so jim pripravili kar dva zanimiva in kvalitetna turnirja. Prvega že 24. septembra, ko se bo na Turnirju prijateljstva v Novem mestu pomerilo kar 12 moških in ženskih ekip, tradicionalni Pionirjev turnir pa bo 14. oktobra. Poleg gostiteljev bodo na njem nastopile še nekatere prvoligaške ekipe in klub iz Italije. Ljubitelji odbojke na doljenjskem bodo torej zanesljivo prišli na svoj račun.

B. BUDJA

Doros Leszek: »V Novem mestu sem šele nekaj dni, tako da ekipo in njeno moč šele spoznavam.«

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 15. IX.

9.45 — 12.30 in 16.15 — 24.00
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.10 TEDNIK
11.00 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
11.30 ELLIS ISLAND, ameriška nadaljevanje, 2/7
12.20 VIDEO STRANI
16.30 VIDEO STRANI
16.40 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.15 OBUTI MAČEK, lutkovna serija
18.30 DELFIN FLIPPER, 4. del ameriške nanizanke
18.55 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 NAŠE AKCIJE
20.15 SVET NENAČADNIH SIL ARTHURJA CLARKEA, angl. dok. serija, 10/13
20.50 KRIMINALNA ZGODBA, ameriška nanizanka, 14/20
21.40 DNEVNIK 3
22.05 HIP, HIP, HURA, švedski film
23.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 An-sambel Vilija Petriča (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Iz koncertnih dvoran: L. Bernstein dirigira West side story — 22.05 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Kdo, ali jaz? — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, pogledajte — 15.10 Poročila — 15.15 Program plus (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Kdo, ali jaz? — 18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna glasba — 19.18 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dvanajst ožigosanih (ameriška nadaljevanje, 2/13) — 20.50 Večer v klubu (zabavna oddaja) — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55 O sole mio (oddaja o kulturi) — 23.00 Program plus — 1.30 Poročila

SOBOTA, 16. IX.

7.45 — 12.55 in 15.40 — 0.20
TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKA MATINEJA
10.15 CIGANI IVANOVIČI, glasbena oddaja, ponovitev
10.45 OMIZJE: NEUVRŠČENI — KAM PO VRHU?, ponovitev
12.45 VIDEO STRANI
15.55 VIDEO STRANI
16.05 DRUGA GODBA 89
16.40 DNEVNIK
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
RADOVEDNI TAČEK
17.00 ŠEST MEDVEDOV IN CIBULKA, češkoslovaški mladinski film
18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avstralska dok. serija/FK 19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.20 ŽREBANJE 3 x 3/FK 20.30 DELO NA ČRNO, ameriška nanizanka, 13. del
21.20 ZAGREBSKE ROCKOVSE SILE
22.10 DNEVNIK 3
22.35 VOJNE NEVESTE, kanadski film
0.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.00 Satelitski programi — 19.00 Kako biti skupaj — 19.30 Dnevnik 20.10 Filmske uspešnice: Prigodbe čudes (ameriški film) — 22.20 Športna sobota — 22.40 EP v balinanju — 23.40 Kronika Bitefa

TV ZAGREB

8.45 Poročila — 8.50 TV koledar — 9.00 Izbor izobraževalnega programa — 10.30 Prezrli ste, pogledajte — 14.30 Buster Keaton (2. del angl. dok. filma) — 16.15 Kritična točka — 17.00 Dnevnik — 17.15 Ta mala dušica (ponovitev TV drame) — 18.30 »Švenk« (dok. oddaja) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Smrtni greh (ameriški film) — 21.55 Na pragu dobe informatike (1. del dok. serije) — 22.25 Dnevnik 3 — 22.45 Program plus — 1.15 Poročila

NEDELJA, 17. IX.

8.45 — 22.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI

9.10 OTROŠKA MATINEJA
10.30 DELO NA ČRNO, ponovitev 13. dela ameriške nanizanke
11.30 VIDEOMEH, narodnozabavna glasba
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 SAŠKI BLIŠČ IN PRUSKA SLAVA, 1. del nemške nadaljevanke
15.45 SEDEM MLADIH
16.30 DNEVNIK 1
16.50 SPOZNAJTE JOHNA DOEA, ameriški film
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 IZLET, zadnji del nadaljevanke TV Priština
21.05 ZDRAVO
22.40 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Danes za jutri in Vrpitev odpisanih (nadaljevanje) — 13.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Da ne bi bolelo — 20.25 Organizirani kriminal (zadnji del dok. serije) — 21.20 Prmagana gora (dok. oddaja) — 20.00 Športni pregled in reportaže z nogometnih tekem

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Nedeljski program za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Izobraževalna oddaja — 13.00 Serijski film — 13.50 Nedeljsko popoldne — 16.30 Potopis — 17.05 Igrani film — 18.45 Risana serija — 19.08 TV sreča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dramska nadaljevanje — 21.00 Igrani film — 22.30 Dnevnik — 22.55 Program plus — 0.50 Poročila

PONEDELJEK, 18. IX.

9.45 — 12.55 in 16.05 — 23.35
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.10 UTRIP
10.25 ZRCALO TEDNA
10.40 TV MERNIK
10.55 OČI KRITIKE
11.25 POLETJE REVOLUCIJE, ponovitev 2. dela filma
12.45 VIDEO STRANI
16.20 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 KRIV ZA VSE, švicarska drama
21.30 OSMI DAN
22.10 DNEVNIK 3
22.35 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 3. del
23.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.50 Sirija: Zgodovina in umetnost (dok. oddaja) — 18.15 Svet športa — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Po sledih napredka — 21.05 Televizija (8. del angl. dok. serije) — 22.00 Svet na zaslону — 22.40 Videogodba

TV ZAGREB

8.15 TV koledar — 8.25 Poročila — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 10.30 Poročila — 10.35 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, pogledajte — 15.15 Program plus (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Izobraževalna oddaja — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.18 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dramski program — 21.05 Resna glasba — 21.50 Dnevnik 3 — 22.15 Program plus — 0.15 Poročila

TOREK, 19. IX.

9.45 — 11.15 in 16.05 — 22.50
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK — ŠOLSKA TV
11.05 VIDEO STRANI
16.20 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.50 MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev
17.50 VIDEO STRANI
17.55 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 TUJA KRI, 1. del ameriške nadaljevanke

PETEK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 12.30 Novice, 13.30 Športna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 17.30 Železi ste, poslušajte! 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SOBOTA:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Izbor pesmi tedna, 10.30 Novice, 10.45 Na sončni in senčni strani Gorjančev, 11.00 Lestvica novosti, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Strizemo zastonj, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

NEDELJA:

8.00 Začetek programa, 8.15 Pesem tedna, 8.30 Kmetijska oddaja, 9.30 Kronika, obvestila, 11.00 Mali oglasi, 12.30 Čestitke in želje naših poslušalcev

21.00 MEDNARODNA OBZORJA

21.45 DNEVNIK 3
22.05 NOVI ROCK 89

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Mladinski pevski festival Celje 89 — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Žrebanje lota — 20.40 Umetniški večer: Borges in jaz (angl. dok. film) — 21.55 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 TV koledar — 8.25 Poročila — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, pogledajte — 15.15 Nočni program (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Oddaja za otroke — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.18 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Loto — 20.05 V velikem planu: kontakti magazin — 22.05 Dnevnik 3 — 22.25 Igrani film — 23.35 Program plus — 1.35 Poročila

SREDA, 20. IX.

9.45 — 12.20 in 16.05 — 23.25
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
12.10 VIDEO STRANI
16.20 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 TV MOZAIK
18.15 VIDEO STRANI
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.55 RISANKA
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA: VERA, brazilski film
21.30 KRATEK FILM
21.50 DNEVNIK 3
22.15 SVET POROČA
23.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Sto let Mestne hranilnice ljubljanske (dok. oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 L'Amour de la vie — 22.05 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 TV koledar — 8.25 Poročila — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 10.30 Poročila — 10.35 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, pogledajte — 15.15 Program plus (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Oddaja za otroke — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.18 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer — 22.35 Dnevnik 3 — 23.00 Program plus — 1.00 Poročila

ČETRTEK, 21. IX.

9.45 — 11.45 in 16.05 — 23.45
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
11.35 VIDEO STRANI
16.20 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.15 VIDEO STRANI
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 ELLIS ISLAND, 5. del ameriške nadaljevanke
21.00 TEDNIK
21.50 DNEVNIK 3
22.10 RETROSPEKTIVA FILMA ALI DRAME
23.35 VIDEO STRANI

TV ZAGREB

8.15 TV koledar — 8.25 Poročila — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 10.30 Poročila — 10.35 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, pogledajte — 15.15 Program plus (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Oddaja za otroke — 18.05 Številke in črke — 18.25 Serijski film — 19.18 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.05 Kviz (zabavnoglasbena oddaja) — 22.05 Dnevnik 3 — 22.35 Program plus — 0.35 Poročila

PONEDELJEK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Železi ste, poslušajte, ponovitev oddaje, 12.30 Novice, 13.30 Športna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Lestvica narodno-zabavne glasbe, 17.10 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TOREK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 12.30 Novice, 13.30 Pogovarjamo se z ..., 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SREDA:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Prispevki iz gospodarstva, 12.30 Novice, 13.30 Glasbena ura, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Čestitke in želje naših poslušalcev, 17.00 Strokovnjak v studiu.

Vrtec spet dražji

Starši bodo septembra tudi plačali dve položnici — Drugačen obračun

NOVO MESTO — S 1. septembrom so se vrtni in prispevki staršev za otroke v njih podražili za četrtino. Sedaj je ekonomska cena za bivanje dojenčka, starega do 2 let, v vrtcu 3,178, za otroka od 2 do 3 let 2,669 in za otroke od treh do sedmih let 2,235 milijona dinarjev. Oskrbni stroški, ki jih plačajo starši delno ali v celoti (takih je precej malo), so za najmlajše 1,353, za srednje 1,236 in za največje 1,118 milijona dinarjev. Prehrana v njih znaša 456 tisoč dinarjev, če pa otroka ni v vrtcu, potem mu za vsak dan odštejejo stroške živil v znesku 19.000 dinarjev.

Vendar podražitev še ni vse. V septembru bodo starši prejeli kar dve položnici za plačilo oskrbnih stroškov za otroka v vrtcu. Prvo, obračun za avgust, so že dobili, druga, obračun za september, bo sledila v zadnjih dneh septembra. Vzgojnovarstvena organizacija Novo mesto zaradi velike inflacije namreč prehaja na obračunavanje stroškov za tekoči mesec. Za vse otroke bodo po novem »sproti« obračunali 20 dni, razlike glede na dejansko otrokovo prisotnost v vrtcu pa bodo potem poročevali v naslednjem mesecu pri novem »sprotne« obračunu. V VVO obljubljuje tudi obračun zamudnih obresti za vsak dan zamude s plačilom, ki mora biti opravljeno do zadnjega v »tekočem« mesecu.

V VVO k uvedbi tega, sedaj razen pri plačah tako popularnega načina plačevanja za naprej oz. za sproti dodajajo, da je izvršni svet od izvajalcev v družbenih dejavnostih zahteval skrajno racionalizacijo in skrb za nemoteno poslovanje.

Z. L.-D.

VELIKA RAZSTAVA OTROŠKIH RISB

LJUBLJANA — V Narodni galeriji v Ljubljani je od torika, 12. septembra, odprta druga didaktična razstava Mi mladi. Na ogled je 213 risb predšolskih otrok in učencev prvih razredov osnovne šole. Risbe so nastale ob ogledu razstave Evropska tihožitja iz slovenskih zbirk, ki jo je pred meseci pripravila Narodna galerija, nato pa je potovala še po drugih krajih in je bila med drugim na ogled tudi v Dolenjski galeriji v Novem mestu. Razstavljene pa so tudi vizualne naloge, uganke in dopolnjevanke nagradnega natečaja Pionirskega lista Mi mladi — galerijski kotiček. Narodna galerija je ob tej priložnosti izdala delovne liste Odkrivajmo, raziskujmo za učence nižjih razredov osnovne šole. Z njimi želijo nadomestiti klasična vodstva po razstavah s prijetnejšo obliko. Učenci naj bi s pomočjo teh delovnih listov samostojno odkrivali in neposredneje spoznavali umetnine.

KAJ PA JEZIK?

RIBNICA — Občino Ribnico vedno pogosteje obiskujejo posamezniki in skupine iz pobratene občine Arcevia v Italiji. Gostje so navdušeni nad naravo, čistim zrakom, nabirajo gobe, lešnike, prihajajo na lov itd., vendar marsikaj pogrešajo. V občini ni nobenega hotela. Prenočišča v gostišču Jelka v Ribnici so vedno zasedena že z drugimi gosti. Pri zasebnikih pa ima ta sobe, druge pa hrano. Nasploh pa manjka zabave, saj Italijani nimajo radi samote. Gostje iz Italije ne prihajajo le iz Arcevia, ampak tudi iz drugih občin, ki z njo mejijo, in bi se seveda radi z domačimi pogovorili o tem in onem, saj jih vse zanima. Tu pa se zatakne, ker znata v vsej ribniški občini le eden ali dva domačina kolikor toliko italijansko. Vse breme prevajanja tako običajno odpade na Ivana Petriča iz Sodražice.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 16. septembra, bodo v Novem mestu do 19. ure, drugod pa do 17. ure odprte naslednje dežurne prodajalne živil:

- v Novem mestu: Market na Ljubljanski cesti
- v Šentjerneju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostrežba KZ
- v Straži: Market Dolenjka.
- V nedeljo bo v Novem mestu od 8. do 11. ure odprta prodajalna Špicerija na Glavnem trgu 21.

• Viniški klub prijatelj televizijske je na koncu priveditve podelil tudi priznanja v akciji najboljših TV in radijskih napovedovalcev Studia D. Že 16. julija so na Viniškem poletju podelili kristalne kozarce Črtu Kanoniju, Miši Molku in Barbari Jerman iz ljubljanske televizije, Sandi Pirš pa je prejel priznanje kot urednik in voditelj Studia D. To pot so priznanje podelili Mojci Blažej-Cirej iz ljubljanske televizije ter Renati Mikec in Veri Marušič iz Studia D.

CULTURA EUROPAEA

Muzika

Pod strokovnim vodstvom poučujemo igranje na instrumente za:

- zabavno glasbo
- narodnozabavno glasbo
- jazz
- klasično glasbo

Možnost začetnih, nadaljevalnih in visokih programov
Informacije po telefonu (068) 25-179.

JELOVICA

lesna industrija, ŠKOFJA LOKA

OBIŠČITE NOVO PREDSTAVNIŠTVO »JELOVICE« IN SI OGLEDJTE RAZSTAVLJENE IZDELKE

od 4. septembra 1989

V NOVEM MESTU

OB POTOKU 5, (GOTNA VAS)
tel.: 068/22-772
(3 km iz Novega mesta proti Metliki)

vezana okna
termoizolacijske okna
garancijske okna
svežina zraka in
močnejša svetloba
pregradne stene
dopolnilni program

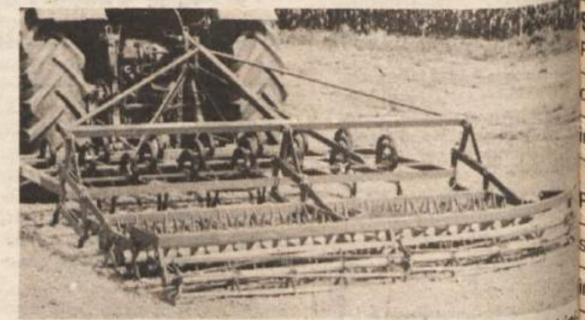
INFORMACIJE, NASVETI:
— vsak dan od 8^h do 18^h
— vsako prvo in tretjo soboto od 8^h do 12^h

KMETOVALCI!

Obveščamo vas, da sprejemamo naročila in vplačila za ves naš proizvodni program po starih cenah do 30. septembra 1989

Proizvodni program:

- kultivator z ježem ali valji
- sadilnik sadik, tudi z napravo za zalivanje
- planirne deske za vse vrste traktorjev
- nakladalni drogovi
- travniške brane in brane za krompirišča
- razne okopalne motike
- rezervni deli

Uveljavljeni in priznani kultivator je napredaj z ježi ali kombinirani ran z ježi in valji. Samo valje pa lahko namestite na že rabljeni kultivator.

Naši stroji so izdelani iz kakovostnih materialov, kar omogoča odlično storilnost in dolgo življenjsko dobo.

NOVO! PODALJŠALI SMO GARANCIJSKO DOBO 2 DVEH LET NA TRI LETA!

Za vse podrobne informacije nas pokličite po telefonu, ali se obrnite na vašo zadrugo; naš celotni proizvodni program pa lahko kupite tudi na prodajalni kmetijske mehanizacije Sloga v Kranju.

IZDELAVA KMETIJSKE MEHANIZACIJE
gorenc LUDVIK STARŠ

Sp. Brnik 81, 64207 Cerklje, tel.: 064/42-05

ŠKOF STANKO
PRODAJA TEHNIČNEGA BLAGA
KOVINSKA GALANTERIJA
IN INSTALACIJE CENTRALNE KURJAVE
68254 GLOBOKO - BOJSNO 31a Tel. (0608) 69-393

- vse za ogrevanje
- vodovod
- solarna oprema
- elektro material
- gradbeni material
- orodje

ČETRTEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Studio D večeraj, danes, jutri, 12.00 Predstavitve Dolenjskega lista, 12.30 Novice, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Vse manj je dobrih gostiln, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

**tiskarna
novo mesto**

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta, z dne 7. 9. 1989

javno licitacijo

za odprodajo

osebnega vozila **ZASTAVA 101** letnik izdelave 1984
za izklicno ceno **15.000.000 din**

Vozilo bo naprodaj na licitaciji, dne 18. 9. 1989 ob 9. uri,
v prostorih Tiskarne - Ragovska 7a

Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo pravne in
fizične osebe, ki bodo pred licitacijo vplačale 10 % kavcije
od izklicne cene.

Vozilo bo na ogled v petek, 15. 9. 1989 od 6.-14. ure
na naslovu Ragovska 7a

SLOVENIJALES-STILLES
Tovarna stilnega pohištva
in notranje opreme
SEVNICA

DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE

RAZPISUJE
prosta dela in naloge

**VODJA FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA
SEKTORJA**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnje-
vati še naslednje:
— VI. (višja) ali V. (srednja) stopnja ustrezne smeri
— 3 do 5 let delovnih izkušenj
— delovni program sektorja

Kandidat se mora zavzemati za družbenopolitične cilje in us-
meritve, določene z družbenim dogovorom o kadrovski politiki.
Kandidat bo imenovan za 4 leta, delovno razmerje pa velja za
nedoločen čas.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo
v 15 dneh po objavi na zgoraj navedeni naslov z oznako »za
razpisno komisijo«. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh
po poteku razpisnega roka.

514/37

novoles

Lesni kombinat **NOVOLES**
n.sol.o., Straža, Na žago 6

Delavski svet TOZD Primarna predelava lesa Straža razpisuje
prosta dela in naloge:

1. vodje obrata vezanega in slojastega lesa Straža
2. vodje obrata žaganega lesa in predalov Soteska
3. vodje obrata priprave surovin Straža
4. vodje obrata tehnično energetskih storitev Straža

Pogoji pod 1, 2 in 3:

— VII. st. strokovne izobrazbe lesne ali druge ustrezne smeri
— oziroma z delom pridobljene delovne sposobnosti
— 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del
in nalog
— organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Pogoji pod 4:

— VII. st. strokovne izobrazbe strojne, elektro ali druge ustrezne
smeri
— 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del
in nalog
— organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati oddajo
najpozneje v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: **NOVOLES**,
lesni kombinat, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža, s
prijepisom: za razpisno komisijo TOZD Primarna predelava lesa
Straža.

520/37

**Gostinsko podjetje
HOTEL PUGLED, p.o.,**
sedež: Kočevje, Trg zborna
odposlancev št. 64

Komisija za delovna razmerja
razpisuje dela in naloge:

1. vodja splošno kadrovske službe

Pogoji:

- višja izobrazba pravne ali upravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih delih in opravilih
- org. in vodstvene sposobnosti

2. vodja finančno-računovodske službe

Pogoji:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih delih in opravilih
- org. in vodstvene sposobnosti

Kandidata morata izpolnjevati pogoje, predpisane z zakonom
in družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Kočevje.
Imenovana bosta za dobo 4 let.
Kandidati naj pisne ponudbe in ustrezna dokazila pošljejo pri-
poročeno v 8 dneh po objavi Komisiji za delovna razmerja DO.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbi-
ranju prijav.

519/37

**emona dolenjka
novo mesto**

Delavski svet
DSSS DO Emona Dolenjka

razpisuje dela in naloge

vodje splošno kadrovskega oddelka

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še
naslednje:
da imajo

- visoko ali višjo šolsko izobrazbo pravne ali upravne smeri,
- 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi
pravicami in odgovornostmi,
- organizacijske sposobnosti,
- splošne družbene kvalitete.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: **DO Emona Dolenjka**,
DSSS, 68000 Novo mesto, Glavni trg 23.

515/37

KOMUNALA

DO KOMUNALA NOVO MESTO p.o.

Cesta kom. Staneta 2
Novo mesto

OBJAVLJA

po sklepu komisije za medsebojna delovna razmerja prosta de-
la in naloge:

1. ELEKTROTEHNIŠKO VZDRŽEVANJE AVTO-
MATIKE IN ELEKTRONIKE
2. ZAHTEVNO VZDRŽEVANJE KANALIZACIJE
IN NAPRAV ZA ČIŠČENJE ODPADNIH VODA

Za kandidate veljajo poleg splošnih pogojev, določenih z zako-
nom, še naslednji pogoji:

Pod 1:

- obvladan program za V. stopnjo smeri elektrotehnik
elektronik
- 1 leto delovnih izkušenj
- vozniško dovoljenje B kategorije
- 3-mesečna poskusna doba

Pod 2:

- obvladan program za IV. stopnjo kemijske, strojne ali druge
ustrezne smeri
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- 2-mesečno poskusno delo

Kandidati za objavljena prosta dela in naloge naj pošljejo svoje
ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi v
časopisu splošno kadrovskem sektorju DO Komunalna, Novo
mesto, Cesta kom. Staneta 2.

518/37

**DOM KULTURE
Novo mesto**

**vabi k vpisu
gledališkega abonmaja v sezoni 1989 — 1990**

Program:
SNG DRAMA LJUBLJANA
Drago Jančar: ZALEZUJOČ GODOTA

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Tone Partljič: PESNIKOVA ŽENA PRIHAJA

FESTIVAL LJUBLJANA
Claude Confortes: MARATON

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA
Ira Levin: SMRTNA PAST
Nikolaj Robertovič Erdman: SAMOMORILEC

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Jean Anouilh: ORNIFLE ALI SAPICA
Ena predstava bo izbrana naknadno.

Vpisovanje abonmajev bo vsak delovni dan od 15. do 22. septembra
1989, od 9. do 16. ure, kasneje pa samo dopoldne.

Hkrati bomo vpisovali dosedanje in nove abonente
Cena abonmaja, ki vključuje 7 izbranih gledaliških predstav, je 500.000
din.

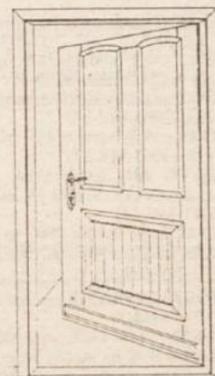
Plačilo je možno tudi v dveh obrokih; prvi obrok (300.000 din) je plačljiv
ob vpisu, drugi pa do 30. januarja 1990, s tem da bo vsak mesec višji za
30%.

Dijaki in študentje imajo 50% popusta.

Cene vstopnic v prosti prodaji bodo odvisne od cene posamezne
predstave.

Predstave bodo predvidoma ob ponedeljkih za abonma red A in ob tor-
kih za red B. Predstave bomo najavljali s plakati, abonenti pa bodo ob-
veščeni tudi pisмено.

Podrobnejše informacije lahko dobite na telefon 21-210 ali 22-370.
Pridržujemo si pravico do morebitne spremembe programa, do katere
lahko pride predvsem zaradi našega izredno majhnega odra.

**MASIVNA
VHODNA
VRATA**

**PRI NAKUPU STAVBNEGA POHIŠTVA IN
PREGRADNIH STEN NUDIMO:**

- 10% popust za plačilo z gotovino
- 10% popust za nakup na potrošniško posojilo
(možnost 3 oz. 6-mesečnega odplačevanja)

PRI NAKUPU MONTAŽNE HIŠE NUDIMO:

- 15% popust za plačilo z gotovino
- možnost plačila v dveh obrokih

JELOVICA

lesna industrija, ŠKOFJA LOKA

predstavništvo NOVO MESTO, OB POTOKU 5, tel. (068 22-772

**OBIŠČITE NAS NA MEDNARODNEM SEJMU
OBRTI V CELJU OD 8. do 17. SEPTEMBRA —
HALA D**

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

prireja **akcijsko prodajo**

za posteljno perilo (vezeno, tiskano, beljeno in barvano), namizne prte in
dopolnilne programe za gospodinjstvo

POPUST 40% in več!
Salon pohištva novoles

Kdaj? Od 13. do 20. septembra 1989

Kje? V Salonu pohištva **novoles** v Novem mestu,
C. kom. Staneta 38. Telefon: (068) 25-091

tedenski koledar

Četrtek, 14. septembra — Danica Petek, 15. septembra — Albin Sobota, 16. septembra — Ljudmila Nedelja, 17. septembra — Hilda Ponedeljek, 18. septembra — Sonja Torek, 19. septembra — Svetlana Sreda, 20. septembra — Suzana

LUNINE MENE
15. septembra ob 12.50 — ščip

kino

BREŽICE: 15. in 16. 9. (ob 20. uri) angleški kriminalni film Kurir. 17. 9. (ob 18. in 20. uri) ameriški glasbeni film U 2 — velika predstava. 19. in 20. 9. (ob 20. uri) angleški film Mačka.
ČRNOMELJ: 14. 9. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Krvavi viski. 15. 9. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje. 17. 9. (ob 20. uri) ameriški grozljivi film Zrelo IV — maščevanje. 19. 9. (ob 20. uri) hongkonški film Kung-fu pobalini.

KRŠKO: 14. in 15. 9. (ob 20. uri) hongkonški akcijski film Akcija terorizem. 15. 9. (ob 22. uri) ameriški erotični film Zaljubljeni sirena. 17. 9. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Strupenjača. 19. 9. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Pričo je treba ubiti. 20. 9. (ob 18. uri) ameriški glasbeni film Moonwalker.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 14. in 15. (ob 18. in 20. uri) ter 16. 9. (ob 16. uri) ameriški pustolovski film Krokodil Dundee — 2. del. Od 15. do 17. 9. (ob 22. uri) ameriški erotični film Grešna zadovoljstva. 16. 9. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Pričo nasilja. 17. 9. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Maščevanje v ulici brestov — 2. del. 18. 9. (ob 18. in 20. uri) predpremiere — Ameriški nindža — III. del.
NOVO MESTO — DOM JLA: Od 15. do 17. 9. (ob 17. in 19. uri) ameriška komedija Policijska akademija — 4. del. Od 18. do 20. 9. (ob 17. in 19. uri) ameriška komedija Kje so fantje.
SEVNICA: 14. in 15. 9. italijanski avtoristični film Vrnitev Navaho groma. 16. in 17. 9. ameriška komedija Nazaj v šolo. 19. in 20. 9. italijanski erotični film Strasti za Dzuljo.

službo dobi

ZA DOBRO prodajni artikel iščemo zastopnike. Plačilo takoj. Dobimo se v torek, 19. septembra, ob 18. uri v hotelu Kandija. (P37-44MO)
ŠOFERJA C in E kategorije takoj zaposlim. Tel. (068) 47-749. (P37-36MO)
DEKLE za delo v prodajalni, po možnosti z izkušnjami, zaposlim. OD po dogovoru. Informacije na tel. (068) 43-765, od 19. do 21. ure. (3075-SD-37)
ZA PRODAJO tehničnega artikla vabim k sodelovanju pridne in poštene potnike. 30-odst. provizija, izplačilo takoj. Tel. 26-600, popoldne, ali 22-711 int. 456, do 14. ure. (P37-39MO)
DEKLE za delo za šankom in čistilko iščemo. Tel. (0608) 33-044. (P36-48MO)
DELAVCA v galvanotehniški zaposlim (Trebnje). Tel. 85-034. (P37-53MO)
DEKLE za delo v novem bifeju zaposlimo. Tel. (0608) 31-407. (P37-62MO)
TAKOJ zaposlim dva KV in enega NKV delavca kovinske stroke (zaželeno znanje varjenja s CO₂). Jože Novak, Ob potoku 10 (Gotna vas), Novo mesto. (P37-84MO)

službo išče

SPREJMEM honorarno delo na dom, pripravljen sem tudi finančno sodelovati. Naslov v upravi lista. (P37-72MO)

stanovanja

STANOVANJE v Novem mestu vzame v najem učiteljica. Tel. 21-473, dopoldne. (3060-ST-37)
STANOVANJE v najem ali hišo v oskrbo v Brežicah ali okolici vzame mlad izobražen par. Tel. (0608) 62-457, popoldne. (P37-49MO)
STANOVANJE v Brežicah ali okolici vzame mlad izobražen par. Tel. (0608) 62-457, popoldne. (P37-49MO)
ENOSOBNO STANOVANJE ali garsonjero v okolici Krškega, Brezistanec ali Brežice iščeva s fantom. Možnost predplačila. Naslov v upravi lista. (P37-5MO)
STANOVANJE (54 m²) v Kočevju prodam. Košorog, Koblarji 27, Stara Cerkev. (P37-21MO)
MENJAM dve novi komfortni garsonjeri s centralno v Novem mestu za eno večje stanovanje. Tel. (068) 28-306. (P27-22MO)

motorna vozila

PRODAM z 128-1.1 GX, letnik 1987. Informacije na tel. 26-416.
Mini 1000, letnik 1976, motor skoraj nov, prodam. Telefon 068-23-611, popoldan 21-798. (MO-MM-89)
ŠKODO 105 L, letnik 1979, dobro ohranjeno, prodam. Tel. (068) 58-234. (2951-MV-35)
Osebnii avto HONDA PRELUDE prodam. Tel. (068) 51-515. (P28-26MO)
126 P, letnik 1985, prodam. Registriran do junija 1990. Tel. 42-444. (P37-28MO)
126 P, julij 1986, 16000 km, prodam.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozd Dolenjski list, Novo mesto.
USTANOVITELJ: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.
SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar.
ČASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovano in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefanič.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragas, Martin Luzar, Miljan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Tepey in Ivan Zoran.
TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 8.000 din, naročnina za 2. polletje 150.000 din; za delovne in družbene organizacije 320.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziroma druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomsko oglasje 150.000 din, na prvi ali zadnji strani 300.000 din; za razpise, licitacije ipd. 170.000 din. Mali oglasi do deset besed 120.000 din, vsaka nadaljnja beseda 12.000 din.
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Gervova 3, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenarocenihi rokopolis in fotografiji ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje SR Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, pretom in filmi: DIC, tozd Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

AVTOMATIK za izvoz, letnik 1988, in 126, letnik 1982, prodam. Tel. 43-693. (3099-MV-37)
126 P, letnik 1980, prodam po ugodni ceni. Tel. 43-570. (3099-MV-37)
JUGO KORAL, star eno leto, prodam ali zamenjam. Tel. 24-376. (3100-MV-37)
Z 101, staro tri leta, prodam. Ivan Koracin, Dol. Težka voda 31, Novo mesto, tel. 43-736. (P37-80MO)
R 4, letnik 1974, prodam. Robert Pavlič, Nad mlino 41, Novo mesto, tel. 25-254, popoldne. (P37-79MO)
GOLF JXD, letnik 1987, prevoženih 36.000 km, prodam. Tel. (068) 49-107 ali 49-137. (P37-78MO)
126 P, letnik 1984, prodam. Tel. 86-179. (P37-77MO)
MOSKVIČ 1.5 SL, letnik 1987, september, ugodno prodam. Tel. 44-224 — dopoldne ali 44-332 — popoldne. (P37-82MO)
TOMOS AVTOMATIK, letnik 1986, in gramofon Thorens ugodno prodam. Prisojna pot 18, Novo mesto. (P37-70MO)
GOLF JX diesel, letnik 1986, prodam. Franc Tomše, Dobeno 4, Čatež. (P37-71MO)
LADO 1300 S, letnik 1986, lepo ohranjena, prodam. Slobodan Milenkovič, Dilančeva 1, Novo mesto. (P37-74MO)
LADO KARAVAN, staro dve leti, ugodno prodam. Tel. 22-308. (P37-75MO)
JUGO KORAL 45, rdeč, nov, ugodno prodam. Tel. 27-434. (3094-MV-37)
Z 750, letnik 1984, in fiat 131 mirafiori, letnik 1978, prodam. Tel. 21-928, Vrhovičeva 5, Novo mesto, vsak dan od 16. do 19. ure. (3101-MV-37)
GOLF diesel, letnik 1984, prodam. Tel. 52-320, popoldne. (3092-MV-37)
126 P, letnik 1981, prodam. Turk, Velike Brunisce 58 a, tel. 85-406. (3087-MV-37)
ZASTAVO 750, letnik 1978, prodam. Brane Uhernik, Otočec 48. (3088-MV-37)
ZASTAVO 128, letnik 1988, prodam. Tel. 26-694. (3089-MV-37)
GOLF, letnik 1977, prodam. Hrastar, Šmarješke Toplice 10. (3090-MV-37)
Z 101, letnik 1979, kompletno, obnovljeno, registrirano do 15. 2. 1990, prodam. Piletič, Dol. Prekopa 19 A, Kostanjevica. (P37-50MO)
LADO NIVO, letnik 1982, poceni prodam. Tel. 27-473. (3078-MV-37)
ZASTAVO 128 1.1 GX, letnik 1987, prodam. Jože Umek, Uršna sela, tel. 65-676. (3081-MV-37)
JUGO 45, letnik 1982, prevoženih 30.000 km, prodam. Ogleđ od 15. ure dalje, tel. 20-222. Alojz Pavlič, Vel. Bučna vas 39, Novo mesto. (3102-MV-37)
AVTOMATIK, malo rabljen in čelada BIEFFE prodam. Tel. 27-925. (3053-MV-37)
TOMOS BT 50 prodam. Silvo Perko, Lukovec 2, 68210 Trebnje. (3055-MV-37)
OPEL REKORD karavan, registriran do januarja 1990, prodam po zelo ugodni ceni. Tel. 24-986. (P37-13MO)
GS 1.3, letnik 1979, zaleten s prednje strani, registriran do spomladi 1990, ugodno prodam. Telefon dopoldne (0608) 31-294, zvečer (0608) 67-148. (P37-10MO)
Z 101 GTL, letnik 1985/3, in nov cvrtni »Roventa« ugodno prodam. Tel. (068) 52-102. (3063-MV-37)
Z 128, letnik 1987/6, prodam. Tel.: dopoldne 43-705, po 12. uri 22-798. (3066-MV-37)
YUGO 45, letnik 1986, 23000 km, prodam. Tel. 21-398. (3073-MV-37)
R 4 1978, prodam. Miklavčič, Roje 11, Šentjernej. (3074-MV-37)
GOLF bencinar, letnik 1981, prodam. Tel. 42-546. (P37-43MO)
JAWO 350 ccm, letnik 1988, prodam po ugodni ceni. Tel. (063) 781-134. (P37-42MO)
JUGO 1.1 GX, letnik 1987 september, prevoženih 16000 km, rdeče barve, ugodno prodam. Tel. (0608) 75-734. (P37-41MO)
Z 128, letnik 1987, nujno prodam. Tel. (0608) 77-102. (P37-40MO)
Zastavo 750, staro 10 let, prodam. Hancič Alojz, Nad mlino 19, Novo mesto, tel. 25-173.
PRODAM avto MOSKVIČ, brako prikločno ter avtoprikolico. Informacije vsak delovni dan popoldne na naslovu: Stjepan Kadič, Bršljin 46, stanovanje 2, Novo mesto. (3049-MV-37)
126 P, letnik 1980, registriran do julija 1990, prodam. Ogleđ v popoldanskem času od 16. ure dalje na Glavnem trgu 6, Novo mesto. (3051-MV-37)
Z 101, letnik 1987 in 126 P, letnik 1979, prodam. Kastelic, Segova 18, Novo mesto, tel. 26-448. (P37-2MO)
Z 101, starejšo, prodam. Tel. (0608) 75-509. (P37-8MO)
NOVO ZASTAVO 101, prodam 10% ceneje. Tel. (0608) 32-134.
APN 6, letnik 1986, dodatno opremljen (nevožeb), kot nov, ugodno prodam. Peter Springer, Cegelnica 55, 68000 Novo mesto.

prodam

VINSKE SODE od 100 do 700 l prodam. Prodaja bo v nedeljo, 17. septembra, ob 9. uri. Gostilna Vovko, Ratež. (3073-PR-37)
PRODAM 2 tona drobnega krompirja. Jože Zupančič, Gor. Nemška vas 13, tel. (068) 44-839. (3068-PR-37)
HRASTOVA SODA (50 l, 36 l), plastično kad (750 l) in hrastove leče (5 m) za pod sode prodam. Fabjan, Cesta herojev 33/a, Novo mesto. (3019-PR-36)
OTROŠKO KOLO poceni prodam. Tel. 25-986. (P37-47MO)
AMERIŠKI polbiljard prodam. Tel. 26-185. (P37-47MO)
OPEKO (stresnik) Vesna, grafitno si-vo, prodam. Tel. 42-411.

KAD (1100 l), malo rabljeno, hrastovo, prodam. Tel. 22-349. (P37-45MO)
SPALNICO, starejšo, ohranjeno, prodam za 300 SM. Tel. (0608) 81-064. (P37-35MO)
TERMOAKUMULACIJSKO PEČ Elind (3 KW), malo rabljeno, prodam. Tel. 25-986. (P37-47MO)
HRASTOVO KAD (900 l) in sod (340 l), rabljena, prodam. Tel. 86-165. (P28-25MO)
DRVA prodam. Informacije po telefonu 28-874. (3070-Pr-37)
ZAMRZVALNO SKRINJO LTH (380 l), novo, prodam za 20% ceneje. Tel. (068) 65-540. (3048-PR-37)
GARAŽNA VRATA 260 x 275, rabljena, in čistilec žita prodam. Telefon (068) 76-259. (3052-PR-37)
PSA — mladega kodra prodam. Vprašajte na telefon (0608) 62-648. (P37-6MO)
PRODAM rabljena lesena dvokrilna garažna vrata z okvirjem 240 x 230. Tel. (068) 24-646. (3061-PR-37)
GROZDJE pavinjan, rebula in merlot prodam. Tel. (065) 67-392. (P37-9MO)
DVOMANUALNE orgle Yamaha YC 45 in lesli dinacord DCR 200 ugodno prodam. Tel. (068) 52-293. (P37-12MO)
USNJENO SEDEŽNO GARNITURO, novo, ugodno prodam. Tel. 51-951. (P37-17MO)
YAMAHO DSR 100 prodam po ugodni ceni. Tel. 21-229, Marjan. (3004-PR-37)
TELEVIZOR, črno-beli, ugodno prodam. Kruljac, Vrhovičeva 10, Novo mesto. (3058-PR-37)
PRODAM 80 in 120-basno harmoniko. Tel. 22-669, zvečer. (P37-82MO)
NOVO PRIKOLICO za osebni avto prodam. Tel. 28-314. (P37-57MO)
KORUZO v strokih, semenski krompir in drobni krompir prodam. Tomič, Loke 10, Straža, tel. 85-370. (P37-59MO)
PHILIPS-barvni televizor, 55 cm, nov, raven zaslon, prodam. Tel. (061) 448-475. (P37-65MO)
HARMONIKO železnik, bas bokse turbo sound 200 W troble lektrovoice 150 W in mikrofon Schure ugodno prodam. Ogleđ v soboto in nedeljo. Jože Maver, Dol. Nemška vas 54, Trebnje. (P37-66MO)
CISTOKRIVNE NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, stare tri mesece, prodam. Informacije od 16. do 18. ure na tel. (0608-89-149. (P37-69MO)
BRAKO PRIKOLICO in moped APN 6 prodam. Informacije popoldne ali zvečer na tel. (068) 27-047. (P37-76MO)
POROČNO OBLEKO, belo, dolgo, velikost 38-42, prodam. Telefon 20-432. (3079-PR-37)
PRODAM 3 KW termoakumulacijsko peč, dva kavča in pralni stroj v okviru. Jože Košiček, Koštialova 30 a, Novo mesto, tel. 22-108. (3082-PR-37)
GUME za tovornjak 8-25, komplet, prodam. Tel. (068-42-502. (3085-PR-37)
10 g ZOBNEGA ZLATA prodam. Informacije po telefonu (068) 22-895. (P37-83MO)
NOV 1200-litrski ovinjen sod in 100-litrsko 7 let staro ročno izdelano stiskalnico (prešo) prodam. Tel. (068-58-192 od 8. do 15. ure. (P37-63MO)
TOMOS avtomatik APN 3ML, vokman in računalnik CPC 464 poceni prodam. Tel. 42-521. (P37-23MO)
SOD (1200 l) v zelo dobrem stanju prodam. Kranjčič, Karteljevo 2, Novo mesto. (3059-PR-37)
PRODAM traktorjske gume Ferguson, avtoprikolico, pralni stroj, zamrzovalno skrinjo, Fergusonov plug. Anton Zevnik, Čadraže 6, Šentjernej, tel. 42-759. (3042-PR-377)
HIDROFOR, rabljen, prodam. Tel. 43-515, vsak dan popoldne. (3045-PR-37)

kupim

FOTOAPARAT LEICA, razglednice do leta 1945 in predvojni radio kupim. Tel. (0608) 61-084. (P37-16MO)

posest

STAREJŠI VINOGRAD, 6 km od Šmarjeških Toplic, asfalt, elektrika, voda in dve stavbni zemljišča prodam. Ponudbe pod šifro: »TAKOJ«. (P37-48MO)
PRODAM hišo, kozolec, hleve, njive, gozd pri Sevnici. Telefon (041) 155-205. (3050-PO-37)
HIŠO v Meniški vasi prodam. Marija Retel, Meniška vas 43, Dolenjske Toplice. (P37-14MO)
VSELJIVO HIŠO v Novem mestu (220 m²) prodam. Juvanc, Mala Cikava 9, Novo mesto. (3057-PO-37)
PRODAJAM klet (100 m²), vinograd, sadovnjak in gozd, skupaj 60 arov. Volčje pri Brežicah. Ponudbe: Kesar na tel. (041) 278-496 ali na (041) 210-400 interna 27, ali: Tomin Kreše, Volčje pri Sromljah. (P36-22MO)

kmetijski stroji

TRAKTOR ferguson 560, star tri leta, prodam. Tel. (068) 49-107 ali 49-137. (P37-78MO)
SAMONAKLADALCO SIP 19, dobro ohranjeno, nujno prodam. Jože Stuček, Vrhek 31, Tržišče. (P37-54MO)
TRAKTOR IMT 539 in kosilnico bucher, prodam. Tel. (0608) 81-876. (P38-61MO)
TRAKTOR IMT 560, 400 delovnih ur, prodam ali menjam za 539. Androjna, Lukovec 20, Boštanj, tel. (0608) 82-222. (P37-73MO)
MOTOKULTIVATOR goldoni (14 KM) diesel s frezo, plugom, skoraj nov, prodam za 42 M. Eržen, Valvasorjeva ul. 5, Trebnje. (3093-KS-37)
TRAKTOR ursus C-335, nov, nič rabljen, prodam za 15% ceneje. M. Kuhar, Malence, 68311 Kostanjevica na Krki. (ček-KS-37)
SILOKOMBAJN, rabljen, prodam.

Anton Žagar, Češnjice 1, Trebelno. (3043-KS-37)
ROTACIJSKI PLUG za kultivator tip Rex-combi univerzal, proizvajalec Gorenje — Muta, ugodno prodam. Pokličite na telefon (0608) 31-405, ob delavnikih po tretji uri. (P37-4MO)
TRAKTOR IMT, 42 KM, letnik 1984, s kabino, kompresorjem in plugom (10 col) prodam. Tel. (0608) 67-614. (P37-7MO)
TRAKTOR IMT 540 prodam. Rudi Bromšec, Čanje 9, Blanca. (P37-20MO)
TRAKTOR Zetor (47 KM) in kabino za ferguson ter varnostni lok prodam. Jablan 23, Mirna Peč. (3065-KS-37)
ENOREDNI SILOKOMBAJN Fottinger, pokončno sušilno napravo za seno, kosilnico (traktorsko) prodam ali zamenjam za živino, les, itd. Vinko Kosovan, Jelše 9, Leskovec, tel. (0608) 75-791. (P37-32MO)
TRAKTOR Štore 502 ugodno prodam ali menjam za osebni avto ali za smrekov gozd. Tel. (0608) 33-408. (P37-29MO)
FERGUSON 539, nov, s kabino in kompresorjem, prodam. Tel. (061) 783-081. (P37-27MO)

razno

NASAD JAGOD, okoli 10000 sadik, drugi letnik, dajem v najem. Smilka Šušak, Ob Potoku 11, Krško. (P37-58MO)
ZATEKLA se je črno-rjava psička. Dobi se na Šolski 6, Novo mesto, tel. (068) 21-609. (3098-RA-37)
SIVE PUDLE, srednje velikosti, čistokrvne, brez rodovnika, stare 6 tednov, prodam. Tel. v večernih urah 22-540.
ŽENSKO, staro krog 30 let, sprejme v skupno gospodinjstvo Dolenjc, star 38 let. Telefon v upravi lista. (P37-3MO)
GARAŽO v Cankarjevi ulici v Črnomlju poleg samopostrežbe Čardak prodam. Tel. 52-267, v popoldanskem času. (P37-11MO)
ZDOMEČ, ki živi v ZR Nemčiji, želi dati v oskrbo upokojencema hišo s kmetijo (obdelava zemljišča po želji). Kmetija je v bližini Krškega. V hiši je telefon in centralno ogrevanje. Blizu je tudi avtobusna postaja (200 m). Resni interesi pošljite svoje ponudbe pod šifro: »NA DEZELI«. (P37-18MO)

obvestila

ODKUPUJEMO vse vrste žaganega lesa. Ponudbe na naslov: LOKA LÉ-SING, Titov trg 3/a, Skofja Loka, ali na telefon (064) 621-168. (rač.-OB-37)
UGODNO! v popoldanskem času vam avtomehanič popravi avtomobil na domu. Informacije oziroma naročila sprejema vsak dan od ponedeljka do petka na tel. (0608) 81-481 od 11. do 13. ure (tov. Dragica) ali na naslov: Janez Vrtič, NHM 14, Sevnica. Prihranite si čas in se prepričajte o ugodnih storitvah in kakovosti! (P37-15MO)

razpisuje

prosta dela in naloge:
1. vodje komerciale
2. vodje splošne službe
 Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zbirnim imenovanjem, izpolnjevati še naslednje:
 pod 1.:
 višja ali srednješolska izobrazba ekonomske ali komercijske smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, imeti morajo ustrezne organizacijske sposobnosti ter izpolnjevati pogoje iz drugega dela tega razpisa.
 pod 2.:
 višja ali srednješolska izobrazba upravne ali ekonomske smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, izpolnjevati morajo pogoje iz drugega dela tega razpisa.
 Dela in naloge pod 1. in 2. so s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisujejo pod št. 1 za štiriletno mandatno dobo, delavec je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan po postopku, ki ga določata zakon in statut TOZD, dela in naloge pod št. 2 pa se razpisujejo za določen čas — za nadomestitev delavke med porodniškim dopustom.
 Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Mercator Rožnik n. sub. o. TOZD Gradisče n. sub. o., Trebnje, Goliev trg 11, v 8 dneh po objavi. O izidu razpisa morajo kandidati obvestiti v 15 dneh po končanem zbiranju prijavnih listov.
 Razpisatelj sprejema prijave do 12. ure, vključno s tem dnem, v uradni urini.

MERCATOR ROŽNIK n. sub. o. TOZD GRADIŠČE n. sub. o. Trebnje, Goliev trg 11

razpisuje prosta dela in naloge:
1. vodje komerciale
2. vodje splošne službe
 Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zbirnim imenovanjem, izpolnjevati še naslednje:
 pod 1.:
 višja ali srednješolska izobrazba ekonomske ali komercijske smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, imeti morajo ustrezne organizacijske sposobnosti ter izpolnjevati pogoje iz drugega dela tega razpisa.
 pod 2.:
 višja ali srednješolska izobrazba upravne ali ekonomske smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, izpolnjevati morajo pogoje iz drugega dela tega razpisa.
 Dela in naloge pod 1. in 2. so s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisujejo pod št. 1 za štiriletno mandatno dobo, delavec je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan po postopku, ki ga določata zakon in statut TOZD, dela in naloge pod št. 2 pa se razpisujejo za določen čas — za nadomestitev delavke med porodniškim dopustom.
 Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Mercator Rožnik n. sub. o. TOZD Gradisče n. sub. o., Trebnje, Goliev trg 11, v 8 dneh po objavi. O izidu razpisa morajo kandidati obvestiti v 15 dneh po končanem zbiranju prijavnih listov.
 Razpisatelj sprejema prijave do 12. ure, vključno s tem dnem, v uradni urini.

RAZPISNA KOMISIJA PRI SVETU OŠ DRAGOTIN KETTE NOVO MESTO
 RAZPISUJE dela in naloge
RAVNATELJA
 Ravnatelj mora izpolnjevati naslednje pogoje:
 — da je specialni pedagog, usposobljen za delo z duševno prizadeto mladino,
 — ima višjo ali visoko izobrazbo,
 — opravljen strokovni izpit,
 — najmanj pet let ustrezne specialne pedagoške prakse,
 — da bo razvil socialistične samoupravne odnose v kolektivu in ima organizacijske sposobnosti.
 Ravnatelj bo imenovan za dobo štirih let. Prijave na razpis naj kandidati pošljejo v roku 15 dni na razpisno komisijo za imenovanje ravnatelja šole na naslov: OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE, NOVO MESTO, Milke Šobnarjeva ulica 11, 68000 Novo mesto. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po prejetju razpisa.

RAZPISNA KOMISIJA PRI SVETU OŠ DRAGOTIN KETTE NOVO MESTO
 RAZPISUJE dela in naloge
RAVNATELJA
 Ravnatelj mora izpolnjevati naslednje pogoje:
 — da je specialni pedagog, usposobljen za delo z duševno prizadeto mladino,
 — ima višjo ali visoko izobrazbo,
 — opravljen strokovni izpit,
 — najmanj pet let ustrezne specialne pedagoške prakse,
 — da bo razvil socialistične samoupravne odnose v

SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA »GRM«, NOVO MESTO,

organizira začetni in nadaljevalni krojno šiviljski tečaj.

Pričetek bo v ponedeljek, 25. septembra 1989, ob 16. uri v prostorih Osnovne šole GRM, Trdinova 7, Novo mesto. Prijave za tečaj zbiramo na naslovu: SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA GRM, Sevno na Trški gori 13, 68000 NOVO MESTO, telefon št.: 20-538 ali po telefonu št. 21-784 v popoldanskem času.

Umrla je naša ljuba mami in babi

CJATA ŠOLMAJER

Pokopali smo jo v družinskem krogu.

Polona in Tom z družinama, sorodniki in prijatelji

Ljubljana in Novo mesto, 12. septembra 1989

VSPOMIN JOŽETU GOLOBIČU

s Krašnjega Vrha

12. septembra je minilo deset žalostnih let, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš ljubi in skrbni mož, oče, tast in stari ate. Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

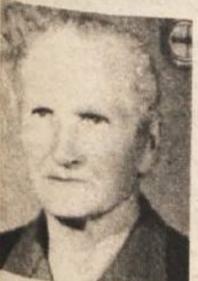
ZAHVALA

Ob izgubi brata, strica in svaka

EMILA PANJANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, sodelavcem, gospodu župniku, pevcem in vsem drugim, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: brat Peter, Ivan z družino, brat Jurij in drugo sorodstvo Sodevci, Ljubljana, Semič

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 70. letu starosti zapustila naša draga mama in stara mama

ANA KOCJAN

Zagrad 3 pri Škocjanu

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, pokojni podarili vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja Nadujevim, Markelčevim, osebjem nevrološkega oddelka bolnišnice v Novem mestu, galilejcem, pevcem ter gospodu župniku in gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

Kje si, draga mati, ti,
kje tvoj mili je obraz,
kje so tvoje pridne roke,
ki skrbele so za nas?

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je po kratki in težki bolezni nenadoma zapustila naša draga žena, mati, teta, babica in prababica

IVANA PEZDIRC

z Rožič Vrha pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala Adolfu Planincu za poslovilne besede pred domačo hišo in medicinski sestri Marjanci Šprajcar. Zahvaljujemo se IMV Črnomelj, Obrtnemu združenju iz Črnomlja, ZB Talčji Vrh, mestni godbi ter župniku za opravljen obred. Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste nam pomagali lajšati bolečino.

Žalujoči: mož Anton, sinovi Anton, Stanko in Ivan z družino, hčerke Milka in Tončka z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustila naša draga sestra in teta

Malka Vlahek

roj. Murn

Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, jo pospremili na zadnji poti, ali nam kako drugače pomagali v težkih trenutkih.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

IVAN ŠTEFANC

Predgrad 36

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se poslovlili od njega, mu darovali cvetje, nam izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo govorniku, domačim pevkam, GD Predgrad, GD Stari trg, GD Prelesje, godbi na pihala iz Predgrada, sosedom, vaščanom in vsem, ki so nam pomagali v teh težkih časih. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Anica, sin Štefan in Ivan, hčerki Silva in Anka z družinami, brat Jože in sestra Katica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste

MILANA DEBELJAKA

spremili na njegovi zadnji poti, izrazili sožalje in darovali cvetje, se iskreno zahvaljujem. Posebna zahvala družini Markovič za požrtvovalno pomoč, govorniku za poslovilne besede in ZB Dolenjske Toplice za organizacijo pogreba.

Žena Malči

Dolenjske Toplice, 11. 9. 1989

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

FRANC LOPATEC

iz Mihovice pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi IMV Novo mesto, Podgorju Šentjernej, Iskri Šentjernej, ZB Šentjernej, pevskemu zboru in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu življenja nas je 5. 9. 1989 nena- doma zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric in bratranec

FRANC POŽEK

iz Sevnice

Ob boleči izgubi in v težkih trenutkih se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, izrazili sočutje in nudili nesebično pomoč. Posebno zahvalo izrekamo sorodnikom, predstavnikom DPO za poslovilne besede, stanovalcem ulice heroja Maroka 16 in družini Čuber.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu od mojega moža

LOJZETA MURENCA

iz Mokronoga

se najlepše zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in kolegom, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani, mi pomagali, darovali vence in cvetje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Se posebej hvala sodelavcem OŠ Mokronog, družini Pavlič in Mirku Hrovatu za vsestransko pomoč, pokojnikovim stanovskim tovarišem za pozornost, predstavniku DO Emona Dolenjka Novo mesto za poslovilne besede, godbenikom ter pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem za toliko toplih besed in sočutja.

Žena Marta

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama

NEŽA PER

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, vaščanom, OO sindikata IMV in sodelavcem REVOZ p 1, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno mamo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Dolenja vas

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in tašče

MARIJE ŠTUKELJ

s Pugleda 1 pri Semiču

se toplo zahvaljujemo za nesebično pomoč v težkih trenutkih sorodnikom, prijateljem, znancem, posebno pa sosedom, kolektivu Iskre Semič, Kliničnemu centru Ljubljana, ZTO Novo mesto in duhovniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili k zadnjemu počitku in ji v slovo darovali cvetje.

Vsi njeni

Oj vinograd, kdo bo tebe ljubil,
ko mene več ne bo?
Kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikdar bi ne verjel.

ZAHVALA

V 60. letu nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oči, dedi, brat in stric

ALOJZ AVGUŠTINČIČ

z Gor. Ponikev 12 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikom iz ZD Trebnje, ki so mu lajšali bolečine, ZTP avtoprevoz Ljubljana-Moste, TT Novoteks-konfekcija 1, GIP Pionirtozd MKI Novo mesto, GD Ponikve in Lukovek, tov. Sitarju za ganljive besede ob odprtem grobu, pevcem ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

MAJDA SENIČAR

Novomeška občina je ena tistih (redkih) v Sloveniji, ki je pred desetletjem prislunhila pobudi o organiziranju družinskega varstva, varstva otrok od enega do treh let na domu, nad katerim bdi vrtec, ki tudi plačuje družinske varuhinje. Dognano je, da je takšno varstvo predvsem za mlajše otroke primernejše od jasli, še posebno za tiste, ki pogosto obolevajo. Okolje je v družinskih varstvih že urejeno podobno kot v vrtcu, podobna sta tudi dnevni red in prehrana, vzdušje pa je seveda drugačno kot v vrtcu, bolj domače, toplo, manj uniformirano in ni čudno, da se otroci v takem varstvu dobro počutijo, privajanje pa je lažje. Za družinske varuhinje pa se seveda v glavnem odločajo ženske, ki so jim otroci skoraj življenje in so tako prave dopoldanske mame. Sedaj je v novomeški občini preko Vzgojnovarstvene organizacije organiziranih 20 takih varstev, zadnje tri so »odprli« s septembrom.

Vez med družinskimi varuhinjami in vrtcem je že precej let Majda Seničar, ki je v vrtcih v okviru novomeške VVO odgovorna tudi za zdravstveno-higienski režim, vodenje jasli na Cesti herojev pa je po nekaj letih sedaj oddala. Prvi dve zadožitvi sta povsem dovolj celo za tako pridno žensko, kot je Majda. Majda Seničar, po rodu Gorenjka, je v Ljubljani končala pediatrično smer srednje medicinske šole, nato je štiri leta delala v mestni otroški bolnišnici, poroka pa jo je

pripeljala v dolensko prestolnico. Tu je dobila službo v vrtcu, kjer je bila pred skoraj dvajsetimi leti tudi prva medicinka. Osem let je potem delala z otroki v skupini kot vodja oddelka, pred slabim desetletjem pa je »prevzela« družinska varstva in zdravstveno higienski režim.

Ko je prevzela mentorstvo nad družinskimi varuhinjami, je bilo teh šest, vse skupaj je bilo bolj skromno. Danes jih je 20. »Na družinskem varstvu je vse bolj poudarek, saj gradnji ni več, pa tudi potrebe po varstvu ravno teh najmanjših so največje. Ljudje so tudi dobili zaupanje v takšno varstvo, medtem ko so pred leti starši spraševali, če se ne bi dalo karkoli urediti, da bi bil otrok v vrtcu. Danes je drugače, mnogi bi radi imeli otroke v takem varstvu še po tretjem letu, kar pa ne gre, saj so v taki starosti že povsem druge vzgojne zahteve, ki so jim varuhinje težje kos. Za varuhinje ne zahtevamo strokovne izobrazbe, vendar jih ima nekaj šolo za varuhinje, vse pa so s posebnimi pripravami pred zaposlitvijo in s stalnim sprotim izobraževanjem ter navsveti usposobljene za kvalitetno varstvo. Sedaj se z varuhinjami skupaj dogovorimo, o čem naj bi bili naši strokovni razgovori, same dobro vedo, kaj bi jim prišlo najbolj prav. Začele pa smo s kuharskimi tečaji in nadaljevale z igračami, igro, vzgojo, itd. Mislim, da smo imeli do sedaj srečo pri izbiri varuhinj,« pove Majda, ki ji iz vsake kretnje veje skrb za otroke.

Zahtevno delo je tudi skrb za zdravstveno-higienski režim. »Sprva smo tu dali prednost ureditvi razmer in vzgoji delavcev, sedaj pa je poudarek na zdravstveni vzgoji delavcev, staršev in otrok, pri čemer dobro sodelujemo s predšolskim dispanzerjem zdravstvenega doma, zobozdravstveno službo, Zavodom za socialno medicino in higieno. Le ob usklajenem delu in prizadevanjih vseh se lahko nadajamo rezultatov,« je prepričana Majda Seničar.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

ŠČUKA VELIKANKA — Kar 111 cm dolgo in 10 kg težko ščuko je uplenil 6. septembra v Rinzi Slavko Vlah iz Kočevja. Po neuradnih podatkih je to doslej največja uplenjena riba v Rinzi. Srečni ribič je ribo podaril hčerki Dragici Tekavec, ki jo je dala pripraviti, da bo krasila njeno stanovanje. Seveda jo bomo videli tudi na ribiških razstavah, ki jih vsako leto prireja ribiška družina Kočevje. (Foto: J. Primc)

PRIPRAVE NA POLHARJENJE

KOČEVJE, RIBNICA — V kočevski in ribniški občini se polharji pripravljajo na polšnji lov, ki bo v kratkem odprt. Ogledujejo si terene za lov, pripravljajo škrinjice in druge pasti, precej je pa takih navdušencev za ta lov, ki so si zanj rezervirali po nekaj dni letnega dopusta. Polharji ocenjujejo, da bo lov uspešen, saj so leske dobro obrodile, podobno pa tudi bukke in hrasti.

MARTIN KRPAN GOSTUJE V BREŽICAH

BREŽICE — Jutri, 15. septembra, bo v Brežicah koncert skupine Martin Krpan. Prireditev bo na vrtu gimnazije Brežice, pričetek ob 20. uri. Pred koncertom bodo nastopile tudi nekatere glasbene skupine iz Posavja, tako da bodo obiskovalci spremljali glasbeno dejavnost že od 19. ure dalje. Vstopnice so na voljo na sedežu organizatorja koncerta, to je OK ZSMS Brežice, v Studentskem servisu Krško in v hotelu Sremič, Krško. Prireditelji obveščajo, da bo v primeru slabega vremena koncert prestavljen v telovadnico srednje šole.

JUTRI AVTOMOBILI

NOVO MESTO — Jutri ob 19. uri bo v Novem mestu na Loki koncert novogoriške glasbene skupine Avtomobili.

DISKOTEKA OTOČEC BO ZAPRTA

NOVO MESTO — Diskoteka Otočec sporoča, da bo do 22. septembra zaprta zaradi adaptiranja prostorov. Po otvoritvi pa obljublja še pestrejši program, kot ga je imela že do sedaj. Obiskalo jo bo še več plesnih skupin, pevcev in ansamblov.

Tihi pisarniški morilec — dim

Od 14. do 21. septembra je teden boja proti kajenju — Pripombe Janka Blasja odgovor republiškega izvršnega sveta na njegovo delegatsko vprašanje

SEVNICA — Pod geslom Kadilci, ne ogrožajte nekadilcev, bo potekal letošnji teden boja proti kajenju, akcija, ki jo vodi Rdeči križ Slovenije. Sevniško društvo nekadilcev, ki spada med najprizadetejše v Sloveniji, seveda ne drži rok križem. To potrjuje zlasti tajnik društva Janko Blas, ki je kot delegat

Janko Blas: »Vključimo se v Evropo 92 z manj nikotina!«

ro, v katerih kajenje ni dovoljeno, organizacija združenega dela in skupnost upošteva zahteve zdravstvenega varstva

• Dokazano je, da pisarniški delavci, ki ne kadijo, v resnici pokadijo do eno škatlico cigaret na dan, če delajo v zaprtem pisarniškem prostoru, kjer je sodelavcem dovoljeno kaditi. Cigaretetni dim v zraku, podobno kot dim, ki ga vdihujemo s kajenjem, povzroča emfizem, pljučnega raka in kardiovaskularne bolezni. Ta dim vsebuje približno dvakrat več katrana in nikotina in petkrat več ogljikovega monoksida kot dim, ki prihaja kadilcu v pljuča. Ta gre namreč skozi tobak iz cigarete nefiltriran in je tako za kadilce in nekadilce bolj strupen. Prisilno pasivno kajenje in vdihovanje cigaretnega dima je torej tihi pisarniški morilec.

delavcev, ki opravljajo delo in naloge v zaprtih prostorih. Zelo pomembna je tudi zadnja vrstica komentarja zakona

skupine delegatov za zbor združenega dela republiške skupščine iz Posavja postavil delegatsko vprašanje o problematiki kajenja.

Janko Blas je v republiški skupščini predlagal, naj republiški organi inspekcije dela poročajo, kako se izvaja prepoved kajenja, ki je določena v 45. členu zakona o varstvu pri delu, saj je očitno, da se nekeje zatika. Republiški izvršni svet je v odgovoru na delegatsko vprašanje med drugim pojasnil, da bo stanje prikazano v informaciji o uresničevanju zakona o varstvu pri delu, ki bo poslana skupščini Slovenije v zadnjem letošnjem trimesečju.

Blas je se zahvalil izvršnemu svetu za odgovor, čeprav ima nanj precej pripomb. »Moramo poudariti, da se ne strinjamo s tistim delom odgovora, ki nakazuje, kakor da je 45. člen zakona o varstvu pri delu v praksi veljaven samo za združeno delo v neposredni proizvodnji in da se pisarjem 45. člen ne tiče. Drugi odstavek 45. člena omenjenega zakona pravi, da pri določanju prosto-

o varstvu pri delu, kjer je za pisarje treba določiti prostore, v katerih ni dovoljeno, sicer se šteje, da ni dovoljeno.

Iz odgovora ni razvidno, upošteva v imenu nekadilcev delegat Blas, da spada pod besedo skupnost. Mi pa tramo, da sodijo semkaj tudi pisarniški organi in inspekcije, bolnišnice, sodišča, družbenopolitične organizacije, organi notranjih zadev, le, skupščine Slovenije itd. Vprašanje se: ali v pisarnah v združenem delu delajo delavci? V odgovoru je jasno, da se neizvrševanje zakona o varstvu pri delu zatika prav pri nekadilcih. Če daje vtis, da hoče sam izvršni svet zmanjšati pomen 45. člena omenjenega zakona. Izvršni svet bi moral odločitev dela zahtevati večjo zavzetost seveda tudi omogočiti, da resnično vsod zahteva izvrševanje 45. člena med drugim navaja Blas v pripombi na odgovor republiškega izvršnega sveta, na katere seveda pričakuje odgovor.

ZADNI POLETNI POZDRAV — Novomeška manekenska skupina studija, ki ga vodi Marko Klinc, je konec avgusta in v začetku tega meseca s svojim partnerjem metliške Beti v Umagu in Poreču predstavljala kolekcijo sezono pomlad-poletje 1990. Med nastopi na modnih revijah pa so mlade nekeni Polonca Lumpert, Janja Kumer, Rihard Romih, Anita Koridi, Kresne in Patricia Strupeh našli čas tudi za nekaj reklamnih posnetkov v lih Beti. V petek, 8. septembra, je ta manekenska vrsta skupaj s kolekcijo no Fink nastopila tudi na veliki zaključni prireditvi akcije Nedeljskega Dekleta in fant so prikazali kolekcijo Toprovih smučarskih oblačil, izdelani kov Bazar in Dober dan ter kolekcijo kopalk Beti. Mladi novomeški modelstvarjalci so s svojimi modnimi revijami navdušili radeško občinstvo in uestjelje, pokrovitelj Kompas Jugoslavija pa je skupino nagradil s potovanjem Benetke. (Foto: M. K.)

»ZLATA HARMONIKA«

LLJUBEČNA — To nedeljo se bo ob 14. uri pomerilo 25 harmonikarjev iz Avstrije, Italije, Kanade, Slovenije in Zvezne republike Nemčije v finalu tradicionalne glasbene prireditve »Zlata harmonika Ljubecne«. V soboto, 9. septembra, bo ob 15. uri v Rogoški Slatini v Belveueju polfinalno tekmovalje harmonikarjev. Na nedeljski prireditvi bodo predstavili šolo za igranje diatonične harmonike.

Nohtna novost tudi pri nas

Po želji dolgih in oblikovanih nohtov ne da narava, naredi pa jih Renata Štih iz Novega mesta

NOVO MESTO — K lepim in negovanim rokam nedvomno sodijo primerno urejeni in lepi nohti. Ker pa narava tudi pri tej pomembni postranski stvari ni enako radodarna do vseh in so lepi, zdravi nohti prej redkost kot ne, je razumljivo, da je moda, ki je prinesla tako imenovane umetne nohte — pravi-

Renata Štih

šimo pa jo kar v trajnejši obliki — 25 DEM.

»V razvitem svetu so podaljšani nohti postali nekaj vsakdanjega. Nosijo jih tudi moški. Če otrokom jih lepijo, kadar želijo, da si prenehajo gristi nohte. Za ženske pa so podaljšani nohti predvsem stvar lepote in negovanosti. Lepe roke so vsaki ženski v ponos in zadovoljstvo,« pove Štihova.

Nohtni podaljški so 40-krat močnejši od naravnih nohtov, zato ena vstavitev zdrži 3 do 4 mesece. K temu pripomore tudi poseben način nanosa laka, ki je precej trajnejši kot običajni lak. Seveda si lahko vsakdo po svoje prebarva podaljšane nohte, če to želi. Dobro pa je, da stranka pride na korekturo in obnovo nohtov vsake tri tedne.

Za lepo oblikovane, po želji dolge in modno ali fantastično obarvane nohte je torej treba le poklicati Renato Štih na telefonsko številko 28-138 in se naročiti. MiM

vilno se jim reče nohtni podaljški — silovito pljusnila po svetu. Ni nujno, da se zgledujete po sloviti atletinji Florence Griffithovi, dobitnici treh zlatih olimpijskih medalj, ki se postavlja s fantastično dolgimi in pobarvanimi nohti, dolgi in pisano obarvani nohti so sedanjí modni ukaz, ki mu sledi vse več žensk.

A kako do dolgih nohtov? Na naravo se ne gre zanašati. Malokateri ženski bodo nohti ob še taki negi dosegli potrebno dolžino, čvrstost in oblikovitost. Ne preostane drugega kot poseči po tem, kar že množično uporabljajo ženske v razvitem svetu — po nohtnih podaljških.

Od lanskega leta naprej skrbi pri nas za primerno nego in podaljšanje nohtov Renata Štih iz Novega mesta, ki ima v Jediniški 18 žensko frizerstvo. Frizerski diplomi je dodala še posebno diplomu ljubljanske specialiste Sonje Novak, ki v Ljubljani kot prva v Jugoslaviji vodi zasebni tečaj, za tovrstno obrt in ima pravico podeljevati diplome muenchenske kozmetične ustanove TCM. Tako Renata Štih v svojem lokalu kot edina na Dolenjskem poleg ženskega frizerstva opravlja tudi nego nohtov in jih podaljšuje. Ves potrebni material je uvožen, zato je razumljivo cena za storitev nekoliko visoka, zapi-

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek popoldan, med 19. in 20. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislunhil.

studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je ta teden dodelil nagrado Studia D ALEŠU ŠTIMCU iz Kočevja. Lestvica po teden takšna:

- (3) Čaša srčce — TONI VERDERBER
- (4) Polka ples je za Slovenca — LIPA
- (1) Kadar si sam — TOPLAR
- (2) Vračam se k materi zemlji — ANSAMBEL B. KLAVŽARJA
- (7) Sopek za mamicco — RŽ
- (6) Ti boš pozabil — ANSAMBEL M. KAPŠA
- (—) Glažek je nalit — ANSAMBEL F. MIHELČA
- (5) Za naše prijatelje — ANSAMBEL V. MUŽENICA
- (8) Pozabi skrbi — ANSAMBEL B. KOVAČICA
- (9) Več ne bom čakala — HENČEK

Predlog za prihodnji teden: Kaj pa zdaj? — ANSAMBEL J. BURNIKA

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Lepotice je razredčil mraz

Mis Kolpe izbirali v Metliki in Vinici

VINIŠKE LEPTICE — (od leve proti desni) Sonja Plešnar, mis Kolpe Andreja Tanjšek in tretja spremljevalka Simona Nikolič. (Foto: J. P.)

VINICA, METLIKA — Turistično društvo v Vinici je v nedeljo popoldan pripravilo že petič zaporedno tradicionalno prireditev Mis Kolpe. V kampu se je do večera nabralo okoli 500 obiskovalcev z obeh strani Kolpe, ki jih je pritegnil predvsem program, manj pa piske in prehranjevalne stojnice. Toda z večerom je prišel mraz in mize so ostale prazne; obiskovalcev nista zadržala niti glavni organizator Jože Stegne, ki so ga še ob uri strahov videli okoli hoditi v razpeti srcaji s kratkimi rokavi, in mična napovedovalka Mojca Blažej v drznem mini krilcu. Kaj čudno pa je tudi to, da Viničane, med katerimi je bilo še največ bledih nedolžnih obrazov, niso navdušile niti poklicne manekenke s prikazovanjem erotičnega perila Tanje Kenda iz Ljubljane, ne YU-Samanta iz Beograda. Kot da so se preobdijeli mlade lepote, so se razšli pred koncert in se pri odru spet zbrali, ko so izbirali mis Kolpe. Organizator je imel težave s prijavitelji, saj so prišle le tri kandidatke, zato so v izbor vključili tudi lepoticke z erotičnim perilom. Naslov mis

Kolpe in nagrado 2,5 milijona dinarjev je dobila 19-letna Kamnarska čanka Sonja Plešnar, za drugo spremljevalko so izbrali Celjanko Andrejo Tanjšek, na tretje mesto pa je stopila 20-letna manekenska, letka in fotomodel Simona Nikolič iz Ljubljane. Mis Kolpe je s prejetjem pospremil Stane Vidmar in ansamblov.

Lastnik zasebne turistične agencije Palmatours je prireditev v istem naslovu pripravil dan prej na metliškem kopališču. V deževnem vremenu se je zbralo kakih 300 gledalcev. Pripravili so modno revijo belokranjskih obrtnikov Jožeta Kobeta iz Črnomlja in Toneta Štručlja iz Metlike. Tudi erotičnega perila ni manjkalo, in kot vse kaže, bo poslej brez tega težko pripraviti še kakšno prireditev. Peli so Vladimir Kalamber, duet Medeni mesec in ansambel Ivo Kranjčević. Tudi to so imeli težave z izbiro Mis Kolpe. Prijavile so se le štiri lepoticke, najlepša pa je bila po oceni komisije Zrinka Ban iz Zagreba.

J. PAVLIN